

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

NASTAVNI PLAN I PROGRAM I (PRVOG) CIKLUSA STUDIJA

Zenica, mart 2023.

SADRŽAJ

OSNOVNI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU.....	5
UVODNE INFORMACIJE.....	5
CILJEVI I KOMPETENCIJE STUDIJSKOG PROGRAMA	6
ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA.....	7
STRUČNI NAZIV	8
SEMESTRALNA PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA.....	9
PROGRAMSKI SADRŽAJI.....	13
PRVI SEMESTAR.....	13
OPĆA PEDAGOGIJA.....	14
OPĆA PSIHOLOGIJA	16
UVOD U INKLUSIVNU EDUKACIJU	18
TEHNIKE PISANJA NAUČNOG RADA	20
SOCIJALNA INKLUSIJA	22
ISLAMSKA KULTURA.....	24
DJEĆIJA IGRA I KREATIVNOST	26
SOCIJALNA POLITIKA MARGINALNIH GRUPA	28
DRUGI SEMESTAR	30
RAZVOJNA PSIHOLOGIJA.....	31
ASISTIVNA TEHNOLOGIJA U EDUKACIJI	36
INKLUZIVNA EDUKACIJA	38
PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA.....	41
PRIPREMA DJECE ZA POLAZAK U ŠKOLU	43
PREVENCIJA POREMEĆAJA PONAŠANJA U RANOJ DOBI	46
TREĆI SEMESTAR	48
DIDAKTIKA	49
PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA	51
INKLUZIVNI PRISTUP U ODНОСУ SA VRŠNJACIMA	53
ŽIVOTOPIS VJEROVJESNIKA	58
INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA	60
OBRAZOVANJE I RELIGIJA	62
ČETVRTI SEMESTAR	66
SPECIJALNA PEDAGOGIJA	67
DOKIMOLOGIJA	70
TEORIJA LIKOVNE KULTURE	72
OSNOVI MATEMATIKE	74
METODIKA DUHOVNOG ODGOJA	76
METODIKA INKLUSIVNE VJERONAUČNE NASTAVE	78
SAVJETODAVNI RAD.....	80
PETI SEMESTAR.....	83
METODIKA INKLUSIVNE NASTAVE BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI.....	84
METODIKA INKLUSIVNE NASTAVE MATEMATIKE.....	87
METODIKA INKLUSIVNE NASTAVE MOJE OKOLINE.....	89
METODIKA INKLUSIVNE NASTAVE MUZIČKE KULTURE	91
VJERA I ŽIVOT.....	97
METODIČKI PRAKТИKUM	99
ŠESTI SEMESTAR	101
PARTNERSTVO PORODICE I ŠKOLE	102
INKLUZIVNA EDUKACIJA I TEŠKOĆE UČENJA	104
EDUKACIJSKE STRATEGIJE U RADU SA DJECOM SA POREMEĆAJIMA IZ AUTISTIČNOG SPEKTRA	107
METODIKA VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI	109
PROGRAMI UNAPREĐIVANJA SOCIJALNIH KOMPETENCIJA	112
INKLUZIVNI PRISTUP IZBORNOJ NASTAVI U OSNOVNOJ ŠKOLI	115

OSNOVNI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa	INKLUZIVNA EDUKACIJA
Šef studijskog programa	
Nivo studijskog programa	I ciklus: dodiplomski studij
Akademска titula i stručno zvanje	Saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi Eng. Bachelor of Inclusive Education
Trajanje studijskog programa	Tri akademske godine (šest semestara)
Broj ECTS bodova	180 ECTS

UVODNE INFORMACIJE

Na svom putu prema evropskim integracijama Bosna i Hercegovina je ratificirala veliki broj konvencija i međunarodnih instrumenata – Univerzalna deklaracija UN-a o ljudskim pravima, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom, Standardna pravila UN-a za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom – koji tematiziraju osnovna ljudska prava, ali i prava osoba s invaliditetom. Prema članovima navedenih konvencija i deklaracija, koje se odnose na opća prava, ali i prava osoba s invaliditetom Bosna i Hercegovina se obavezala da će osobama ometenim u psihofizičkom razvoju osigurati ispunjen i pristojan život, aktivnu participaciju u okviru odgojno-obrazovnog sistema, poticanje individualnog razvoja svakog djeteta na svim razinama i poklanjanje prioritetne pažnje u skladu sa njegovim sposobnostima, potrebama i interesima. Implementacija navedenih zakona i politika tj. obavezujućih članova istih je u Bosni i Hercegovini dovela do diskursa o inkluziji i inkluzivnom obrazovanju.

U skladu sa principima inkluzivnog obrazovanja „(...)škole trebaju prihvatići svu djecu bez obzira na njihove fizičke, intelektualne, socijalne, emocionalne, jezičke ili druge osobine. Ovo se naročito odnosi na djecu sa onesposobljenjima ili nadarenu djecu, djecu koja žive na ulici i djecu koja rade, djecu iz udaljenih ili nomadskih populacija, djecu koja pripadaju jezičkim, etničkim ili kulturnim manjinama, kao i djecu iz drugih ugroženih ili marginaliziranih područja ili kategorija» (Izjava iz Salamance i Okvir za rad u obrazovanju učenika sa posebnim potrebama, stav 3.).

Prema Izvještaju o istraživanju mapiranje inkluzivnih praksi u osnovnom obrazovanju u BiH (2008: 7) prisutne su brojne prepreke efikasnom inkluzivnom obrazovanju, među kojima su navedeni socioekonomski faktori koji djecu izlažu riziku socijalnog isključivanja, sadržaj nastavnog plana i programa, negativni stavovi prema različitosti, školsko okruženje, fragmentirani razvoj ljudskih resursa, i sl.. Iako su entitetska i kantonalna ministarstva obrazovanja usvojila niz politika u cilju osiguranja pristupa i pohađanja kvalitetnog osnovnog obrazovanja za djecu sa posebnim potrebama i romsku djecu, njihova provedba je značajno

ograničena nedostatkom finansijskih izdavanja, manjom ljudskih kapaciteta za implementaciju navedenih politika, što dovodi do toga da se propisane usluge samo djelomično pružaju, što s druge strane onemogućava uključivanje djece sa posebnim potrebama i romske djece u sistem redovnog odgoja i obrazovanja.

Proces inkluzivnog obrazovanja u BiH se počeo provoditi 2004. godine, nakon što je donesen Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju (Službeni list BiH br. 18/03). Član 19. navedenog Zakona ističe da djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stišu obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izraditi će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa. Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cijelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

Pregled i analiza stanja provedena od strane Fonda otvorenog društva Bosne i Hercegovine (2013) ukazuje da je u pogledu na implementaciju i dalje evidentno da postoji veliki jaz između zakonske regulative i stvarne prakse u školama i predškolskim ustanovama. Jedan od bitnih preduslova provedbe inkluzije jeste angažman asistenata (pomoćnika) u nastavi, tj. stručnih osoba koje mogu pružiti podršku i pomoći u realizaciji nastavnog i vannastavnog procesa u odgojnoobrazovnoj ustanovi, pritom sarađujući sa nastavnicima/odgajateljima, edukatorima-rehabilitatorima, svim učenicima/djecom (i djecom s posebnim potrebama), roditeljima, pedagoškom službom i menadžmentom odgojno-obrazovne ustanove (Podrska inkluzivnom obrazovanju asistent u nastavi, 2011). Osnovni cilj inkluzivnog obrazovanja jeste povećanje mogućnosti upisa učenika s posebnim potrebama u redovne škole s ciljem uvažavanja različitosti u skladu sa kontekstualnim načelima moralnog i etičnog društva.

Postojanost zakonskih regulativa i zvaničnih dokumenata koji definiraju koncept inkluzivnog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i angažman asistenata u nastavi predstavljaju polazišnu osnovu za kreiranje ovog studijskog programa. Analiza stepena inkluzivnosti osnovnog obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine (2015) izdata od strane Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke ukazuje na očigledne potrebe lokalne zajednice s obzirom na zastupljenost djece s teškoćama u razvoju u području javnog obrazovanja.

Naglasak je stavljen prvenstveno na redovne osnovne i srednje škole, specijalne škole, dnevne centre za osobe sa teškoćama u psihofizičkom razvoju, predškolske ustanove, učeničke domove te druge ustanove iz područja odgoja i obrazovanja.

Standardna klasifikacija zanimanja kao obavezan standard, koji se upotrebljava pri evidentiranju, zbrajanju, objavljivanju, analiziranju i publikovanju podataka, značajnih za praćenje stanja i kretanja na tržištu rada u Bosni i Hercegovini navodi pod šifrom 2341 radno mjesto – Saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

Nadalje, studijski program Inkluzivne edukacije je u kontekstu svoje predmetno planske strukture koncipiran na način da se diplomiranim profesorima razredne nastave, diplomiranim socijalnim pedagozima nudi mogućnost diferencijalne edukacije u postupku sticanja akademskog naziva saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

CILJEVI I KOMPETENCIJE STUDIJSKOG PROGRAMA

Cilj studijskog programa na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju jeste da osposobi završenike za rad sa djecom s teškoćama u razvoju u predškolskom odgoju i osnovnoj školi, te na taj način doprinese promicanju inkluzije unutar bosansko-hercegovačkog društva i poboljšanju kvalitete života osoba s posebnim potrebama uopće.

Po završetku ovog programa inkluzivni edukatori – asistenti u nastavi će:

- steći osnovna znanja o psihofizičkom razvoju djece,
- uviđati važnost osobitosti individualnog razvoja svakog djeteta,
- dobiti uvid u procjenu sposobnosti, potreba i interesa djece s teškoćama u razvoju,
- planirati i organizirati obrazovne aktivnosti u dogovoru sa nastavnim osobljem i stručnim saradnicima,
- neposredno pružati podršku prilikom uključivanja učenika s posebnim potrebama u razredni kolektiv,
- primjenjivati oblike, metode i sredstva rada prilagođena potrebama i sposobnostima učenika,
- biti osposobljeni za primjenu asistivnih tehnologija u nastavi,
- učestvovati u izradi pedagoške dokumentacije,
- u saradnji sa nastavnim i stručnim osobljem prilagođavati materijale za rad,
- steći vještine komuniciranja s učenicima i njihovim roditeljima,
- biti osposobljeni za timski rad ,
- promovirati pedagoški i školski pluralizam,
- svojim angažmanom pozitivno utjecati na šanse učenika s ciljem uspješnog savladavanja nastavnih planova i programa,
- unaprijediti kvalitet obrazovanja djece s posebnim potrebama i samim tim povećati šanse za participacijom djece u redovnom sistemu odgoja i obrazovanja,
- slijediti etička pravila struke.

Zanimanje saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi uvršteno je u Standardnu klasifikaciju zanimanja u Federaciji BiH pod rednim brojem 2341.

ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA

Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 6/09), člana 63. stav (2) tačka c) Statuta Univerziteta u Zenici, a u vezi s članom 207. Statuta, Senat Univerziteta u Zenici na 3. sjednici održanoj 29.02.2012. godine donio je Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici prema kojem je utvrđena organizacija i trajanje studija.

Organizacija nastave i provedba dodiplomskog studija inkluzivne edukacije vršit će se u skladu sa nastavnim planom i programom. Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademске godine, koji uključuje i termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje NNV/UNV fakulteta najkasnije 15 (petnaest) dana prije početka zimskog semestra akademске godine.

Studijski program dodiplomskog studija inkluzivne edukacije realizuje se kroz:

- a) teorijsku i praktičnu nastavu, vježbe, praktikume, seminare, i sl.,
- b) samostalan rad, kolokvije, dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici organizovan od strane Univerziteta, odnosno fakulteta/akademije/visoke škole, i drugih registrovanih organizacija iz različitih oblasti, na projektima od značaja za lokalnu zajednicu,
- c) provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit i sl.),

Studij na Odsjeku za inkluzivnu edukaciju traje 3 (tri) godine, te je vrednovan sa 180 ECTS bodova. ECTS studijski bodovi odgovaraju kriterijima Evropskog sistema prijenosa kredita – European Credit Transfer System (ECTS).

STRUČNI NAZIV

Nakon završetka studijskog programa završenik stiče diplomu u kojoj će stajati da je stekao akademsku titulu i stručno zvanje saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

Standardna klasifikacija zanimanja kao obavezan standard, koji se upotrebljava pri evidentiranju, zbrajanju, objavljivanju, analiziranju i publikovanju podataka, značajnih za praćenje stanja i kretanja na tržištu rada u Bosni i Hercegovini navodi pod šifrom 2341 radno mjesto – Saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

Nadalje, studijski program Inkluzivne edukacije je u kontekstu svoje predmetno planske strukture koncipiran na način da se diplomiranim profesorima razredne nastave, diplomiranim socijalnim pedagozima nudi mogućnost diferencijalne edukacije u postupku sticanja akademskog naziva saradnik (pomoćnik) u nastavi u osnovnoj školi.

SEMESTRALNA PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA

**UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI**

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA

Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	1. semestar (zimski)				Nastavnik
			P	V	Pr	ECTS	
04K04-075	1.	Opća pedagogija	2	2	-	5,5	Prof.dr. Edina Vejo
04K41-007	2.	Opća psihologija	2	2	-	5,5	Prof.dr. Almira Isić – Imamović
07K33-057	3.	Uvod u inkluzivnu edukaciju	2	3	-	6	Doc.dr. Aida Rizvanović
04K04-360	4.	Tehnike pisanja naučnog rada	2	2	-	4,5	Doc.dr. Kenela Zuko
07K33-098	5.	Socijalna inkluzija	2	2	-	4,5	Vanr.prof. dr. Muharem Adilović
	6.	Izborni predmet	2	2	-	4	
07K34-084		Islamska kultura					Prof.dr. Sedad Dizdarević
07K33-054		Socijalna politika marginalnih grupa					Vanr.prof. dr. Muharem Adilović
04K04-247		Dječija igra i kreativnost					Doc.dr. Kenela Zuko
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	13			
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	
Šifra predmeta	Red. Br.	NAZIV PREDMETA	2. semestar (ljetni)				Nastavnik
			P	V	Pr	ECTS	
04K41-028	1.	Razvojna psihologija	2	2	-	5	prof.dr. Anela Hasanagić
04K04-182	2.	Školska pedagogija	2	2	1	5,5	Prof.dr. Izet Pehlić
07K33-064	3.	Asistivna tehnologija u edukaciji	2	3	-	6	Doc.dr. Aida Rizvanović
07K33-058	4.	Inkluzivna edukacija	2	2	-	5,5	Doc.dr. Aida Rizvanović
04K04-088	5.	Predškolska pedagogija	2	2	1	5	Prof.dr. Edina Vejo
	6.	Izborni predmet	2	2	-	3	
04K04-327		Priprema djece za polazak u školu					Doc.dr. Kenela Zuko
07K33-079		Prevencija poremećaja u ponašanju u ranoj dobi					Doc.dr. Azemina Maglić
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	13	2		
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova	30				

**UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI**

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA

Šifra predmeta	Red. Br.	NAZIV PREDMETA	3. semestar (zimski)				Nastavnik
			P	V	Pr	ECTS	
04K04-184	1.	Didaktika	2	2	1	5	Prof.dr. Izet Pehlić
04K41-009	2.	Pedagoška psihologija	2	2	–	6	prof.dr. Almira Isić-Imamović
07K33-099	3.	Inkluzivni pristup u odnosu sa vršnjacima	2	3	–	6	Doc.dr.Aida Rizvanović
04K03-235	4.	Bosanski jezik	2	2	–	5	V.prof.dr. Amina Pehlić
07K35-111	5.	Životopis Vjerovjesnika	2	2	–	4	Prof.dr. Safvet Halilović
	6.	Izborni predmet	2	2	–	4	
04K04-232		Interkulturalna pedagogija					Prof.dr. Amel Alić
07K34-085		Obrazovanje i religija					Prof.dr. Sedad Dizdarević
08K23-010		Socijalno pravo					Doc.dr. Ivana Grubešić
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	13	1		
		Ukupan broj sati u sedmici		25			
		Ukupan broj ECTS bodova				30	
Šifra predmeta	Red. Br.	NAZIV PREDMETA	4. semestar (ljetni)				Nastavnik
			P	V	Pr	ECTS	
04K04-294	1.	Specijalna pedagogija	2	2	–	6	Prof.dr. Edina Vejo
04K04-082	2.	Dokimologija	2	2	1	3,5	Prof.dr. Izet Pehlić
04K04-329	3.	Teorija likovne kulture	2	2	–	5	Prof.dr. Meho Čaušević
04K02-108	4.	Osnovi matematike	2	2	–	6	Doc.dr. Naida Bikić
07K34-086	5.	Metodika duhovnog odgoja	2	3	–	5	Doc.dr. Nihad Čamđić
	6.	Izborni predmet	2	2	–	4,5	
07K34-096		Metodika inkluzivne vjeronaučne nastave					doc.dr. Muamer Neimarlija
04K04-305		Savjetodavni rad					Prof.dr. Edina Vejo
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	13	1		
		Ukupan broj sati u sedmici		25			
		Ukupan broj ECTS bodova				30	

**UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI**

NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA

Šifra predmeta	Red. Br.	NAZIV PREDMETA	5. semestar (zimski)				Nastavnik
			P	V	Pr	ECTS	
04K03-1200	1	Metodika inkluzivne nastave bosanskog jezika i književnosti	2	2	-	5	Doc.dr. Ibnel Ramić
04K02-189	2	Metodika inkluzivne nastave matematike	2	2	-	5	Doc.dr. Naida Bikić
04K04-405	3	Metodika inkluzivne nastave moje okoline	2	2	-	5	Vanr.prof.dr. Nermin Tufekčić
04K04-406	4	Metodika inkluzivne nastave muzičke kulture	2	2	-	5	Prof.dr. Emir Nuhanović
04K01-082	5	Metodika inkluzivne nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja	2	2	-	5	Doc.dr. Nermin Salkanović
07K35-112	6	Vjera i život	2	2	-	3	Prof. dr. Zuhdija Adilović
07K33-105	7	Metodički praktikum	-	1	3	2	v.asist.Emina Šarić – Krajšnik
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	13	3		
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	
Šifra predmeta	Red. Br.	NAZIV PREDMETA	6. semestar (ljetni)				Nastavnik
			P	V	Pr	ECTS	
04K04-371	1	Partnerstvo porodice i škole	2	2	-	4	Prof. dr. Nusreta Kepeš
07K33-100	2	Inkluzivna edukacija i teškoće učenja	2	2	-	5	Izbor u toku
07K33-101	3	Edukacijske strategije u radu sa djecom iz poremećaja u autističnom spektru	2	3	1	5	Izbor u toku
04K04-372	4	Metodika vannastavnih aktivnosti	2	2	-	4	v.prof.dr. Vanesa Delalić
07K33-065	5	Programi unapređivanja socijalnih kompetencija	2	2	-	6	Doc.dr. Aida Rizvanović
07K33-066	6	Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi	2	2	-	6	Doc.dr. Aida Rizvanović
		Broj sati u sedmici P/V/Pr	12	13	1		
		Ukupan broj sati u sedmici	25				
		Ukupan broj ECTS bodova				30	

PROGRAMSKI SADRŽAJI

PRVI SEMESTAR

OPĆA PEDAGOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra							
		Predavanja	Vježbe									
I	Redovni	2	2	5,5	04K04-085							
Nastavnik: R.prof.dr. Edina Vejo E-mail: edina.vejo@gmail.com			Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema										
Cilj predmeta	Cilj predmeta je pružiti studentima temeljna znanja iz znanosti o odgoju, pomoći im da znanstveno utemeljeno artikuliraju svoj pedagoški jezik i mišljenje.											
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none">- usvajanje temeljnog pojmovno kategorijalnog instrumentarija znanosti o odgoju- teorijsko i stručno promišljanje i djelovanje iz konteksta suvremenih paradigmatičkih senzibiliteta Pedagogije											
Program predmeta: Temeljne koordinate sistema pedagoških termina (elementi, njihove deskripcije i interakcije među njima) Dimenzioniranje odgoja (kompleksni postmoderni pristup): sadržaj odgoja (tjelesni, intelektualni, estetski, moralni); mjesto/polje/faktori odgoja (porodica, crtić, škola, dječje i omladinske organizacije); područje ličnosti (kognitivno, afektivno, psihomotoričko, konativno). Bloomov taksonomski model razvoja kognitivnog i afektivnog područja ličnosti Relevantni pristupi odgoju moralnosti (klasični i Kolbergov pristup) Bronfenbrenerova ekološko-sistemska teorija Čovjekova otvorenost za svijet (postavke pedagoškog optimizma i pedagoškog pesimizma) Procesi odgoja u kontekstu kulture Strukturni i holistički pristup razumijevanju faktora odgoja Odgoj u porodici (idealno-tipske šanse porodičnog odgoja, funkcionalnost porodice, posebnost bošnjačke porodice) Znanost o odgoju: sistem disciplina, 'pedagoška učenja', znanstveno-terorijski koncepti Normativni i empirijski znanstveno-teorijski koncept Heremeneutika i objektivno razumijevanje smisla Filozofija postmoderne Teorija paradigm Teorija konstruktivizma												
Izvođenje nastave: <table><tr><td>1. predavanje</td><td>25 %</td></tr><tr><td>2. prezentacije</td><td>50 %</td></tr><tr><td>3. radionica/grupni rad</td><td>25 %</td></tr></table>						1. predavanje	25 %	2. prezentacije	50 %	3. radionica/grupni rad	25 %	
1. predavanje	25 %											
2. prezentacije	50 %											
3. radionica/grupni rad	25 %											
Provjera znanja:												

1. prisustvo	10
2. individualni zadatak	20
3. pismeni ispit	50
4. usmeni ispit	20

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15	10	25	50		

Literatura

Obavezna	Malić, J. I Mužić, V. (1983), <i>Pedagogija</i> , Zagreb, Školska knjiga. Gudjons, H. (1994). <i>Pedagogija: temeljna znanja</i> . Zagreb: Educa. Koning-Zedler (2001). <i>Teorije znanosti o odgoju</i> . Zagreb: Educa. Giesecke, H. (1993). <i>Uvod u pedagogiju</i> . Zagreb: Educa. Bratanić, M. (2002). <i>Paradoks odgoja: studije i eseji - III izdanje</i> . Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
Dodatna	Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistemskom pristupu razumijevanja obitelji i obiteljskog odgoja</i> . 2. Dopunjeno izdanje, Filozofski fakultet i Dobra knjiga, Sarajevo. Vukasović, A. (1999). <i>Pedagogija</i> . Zagreb: Hrvatski katolički zbor „MI“.

OPĆA PSIHOLOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra									
		Predavanja	Vježbe											
I	Dodiplomski	2	2	5,5	04K41-003									
Nastavnik: V.prof. dr. Almira Išić – Imamović E-mail: almiraisic@gmail.com		Saradnik: E-mail:												
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita												
Cilj predmeta	Upoznati studente sa predmetom i historijskim razvojem psihologije, metodama i tehnikama psiholoških istraživanja, zatim psihičkim procesima (spoznajnim, emocionalnim i voljnim) i psihičkim osobinama (sposobnosti, temperament i karakter) te biološkom osnovom psihičkog života i ponašanja čovjeka.													
Kompetencije (Ishodi učenja)	Stjecanje profesionalnih kompetencija zasnovanih na razumijevanju zakonitosti vlastitog psihičkog života kao i psihičkog života i ponašanja klijenata.													
Program predmeta:														
1. Uvod u Psihologiju (Historijski razvoj psihologije, Definisanje, predmet i zadatak psihologije, Savremeni psihološki pristupi i Psihologische discipline);														
2. Metode i tehnike psiholoških istraživanja (Eksperimentalne metode, Neeksperimentalne metode i Tehnike psiholoških istraživanja).														
3. Biološke osnove psihičkog života čovjeka (Nervni sistem, Receptori i Endokrini sistem).														
4. Osjesti (Biološke i psihološke karakteristike osjeta).														
5. Percepcija (Vizuelna percpecija, Percepcija kretanja predmeta, Slušna percepcija, Percepcija mirisa, Percepcija okusa i Taktilna percepcija).														
6. Pažnja (Selektivna pažnja, Vizuelna pažnja, Kontinuirana pažnja i Kontrolna pažnja).														
7. Prvi parcijalni ispit														
8. Učenje (Teorija asocijativnog učenja, Kognitivna teorija učenja i Socijalna teorija učenja).														
9. Pamćenje i zaboravljanje (Podjela pamćenja prema vremenu zadržavanja informacija, Ispitivanje pamćenja, Neurofiziološka osnova pamćenja i Teorije zaboravljanja).														
10. Mišljenje (Simboli mišljenja, Usmjereno mišljenje tokom rješavanja problemske situacije, Faktori koji utječu na rješenje problemske situacije, Vrste mišljenja i neurofiziološka osnova mišljenja).														
11. Emocije (Dimenzije emocija, Razvoj emocija i Vrste emocija).														
12. Motivacija (Motivacijski ciklus, Podjela emocija, Hiperarhija motiva, Zadovoljenje i nemogućnost zadovoljenja motiva).														
13. Sposobnosti (Podjela sposobnosti, Razvoj inteligencije, Teorije inteligencije i Ispitivanje i mjerjenje inteligencije).														
14. Temperament (Teorije temperamenta)														
15. Drugi parcijalni ispit														
Izvođenje nastave:														
70% predavanja														
30% prezentacije														

Provjera znanja: Pismena i usmena					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15%	15%	30%	40%		
Literatura					
Obavezna	Isić, A. (2016). <i>Opća psihologija</i> . Sarajevo: Centar za napredne studije. Spencer-Ratus, A. (2000). <i>Temelji psihologije</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.				
Dodatna	Petz, B. (2010). <i>Uvod u psihologiju</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. Goldstein, E. B. (2011). <i>Osjeti i percepcija</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. Atkinson, L. R. I Hilgard, E. (2007). <i>Uvod u psihologiju</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. Zarevksi, P. (1997). <i>Psihologija pamćenja i učenja</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. Johnmarshall, R. (2010). Razumijevanje motivacije i emocija. Jastrebarsko: Naklada Slap.				

UVOD U INKLUZIVNU EDUKACIJU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra												
		Predavanja	Vježbe														
I	Redovni	2	3	6	07K33-057												
Nastavnik: doc.dr. Aida Rizvanović E-mail:			Saradnik: v.asist.mr.sc. Emina Šarić-Krajišnik E-mail:														
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema															
Cilj predmeta	Posredovanje teorijskih osnova u području inkluzivne edukacije, pri čemu je fokus stavljen na analizu stručne terminologije, razmatranje položaja osoba s posebnim potrebama kroz povijest, pružanje sveobuhvatnog uvida u i poznavanje institucija za pružanje podrške osobama s posebnim potrebama i njihovog djelokruga.																
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon položenog predmeta student će: <ul style="list-style-type: none">- poznavati stručne termine u oblasti inkluzivne edukacije- razumjeti, interpretirati i pružiti kritički osvrt na teorije heterogeniteta i intersekcionalnosti u kontekstu inkluzivne edukacije- na temelju uvida u stručnu literaturu objasniti položaj osoba s posebnim potrebama kroz povijest- poznavati institucije za pružanje podrške osobama s posebnim potrebama i njihove zaduženosti- posjedovati sposobnost samorefleksije u pogledu na vlastita iskustva u djelovanje																
Program predmeta: Uvod u inkluzivnu edukaciju: Osnovne pojmovne odredbe I Uvod u inkluzivnu edukaciju: Osnovne pojmovne odredbe II Teorije heterogeniteta i intersekcionalnosti u kontekstu inkluzivne edukacije Položaj osoba s invaliditetom u društvu kroz povijest Prava osoba s invaliditetom Inkluzivna edukacija u BiH: aktuelni trendovi i perspektive 1. parcijalni ispit Sustavi inkluzivne podrške Inkluzija u praksi: uloga inkluzivnog edukatora Inkluzivna edukacija u sistemu predškolskog odgoja i obrazovanja Inkluzivna edukacija u osnovnim i srednjim školama Inkluzija kao šansa unapređenja odgojno obrazovnog sistema Osvrti na nacionalne i internacionalne projekte u oblasti inkluzivnog obrazovanja 2. parcijalni ispit Evaluacija kolegija																	
Izvođenje nastave:																	

1. predavanje	25 %				
2. prezentacije	50 %				
3. radionica/grupni rad	25 %				
Provjera znanja:					
1. prisustvo	10				
2. individualni zadatak	20				
3. pismeni ispit	50				
4. usmeni ispit	20				
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15	10	25	50		
Literatura					
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Bach, H. (2005): <i>Osnove posebne pedagogije</i>. Zagreb: Educa. – Bouillet, D. (2010): <i>Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Igrić, Lj. (2005): <i>Uvod u inkluzivnu edukaciju // Osnove edukacijskog uključivanja-Škola po mjeri svakog djeteta je moguća</i> / Igrić, Ljiljana (ur.). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu Edukacijsko-rehabilitacijsku fakultet i Školska knjiga. Str. 3-50 – Zrilić, S. (2011): <i>Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole</i>. Zrinski: Čakovec. 				
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Igrić, Lj. (2004). Društveni kontekst, posebne potrebe/invaliditet/teškoće u razvoju i edukacijsko uključivanje. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 40(2), 151-164. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/11523 – Jensen, E. (2004): <i>Različiti učenici, različiti mozgovi</i>. Zagreb: Educa. – Karamatić Brčić, M. (2012). Implementacija i provedba inkluzivnog odgoja i obrazovanja u sustavu redovnih škola. <i>Magistra Iadertina</i>, 7(1), 101-109. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/99895 – Romstein, K. (2010). Epistemološki pristup inkluziji. <i>Pedagogijska istraživanja</i>, 7(1), 85-92. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/118380 				

TEHNIKE PISANJA NAUČNOG RADA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	2	4,5	04K01-040
Nastavnik: doc. dr. Kenela Zuko E-mail: Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Saradnik: E-mail: Nema preduvjeta		
Cilj predmeta		Cilj ovog kolegija je da studente osposobi za samostalno istraživanje i proučavanje pedagoških pojava. Studenti će produbiti znanja iz kvantitativne istraživačke metodologije. Moći će napraviti nacrt istraživanja koji se temelji na kvantitativnoj metodologiji.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Očekuje se da će studenti nakon odslušanog kolegija Osnove pedagoške metodologije unaprijediti sljedeće (opće kompetencije): a) razviti početni senzibilitet istraživača i ovladati osnovnim metodološkim istraživačkim znanjima; b) sposobnost kritičkog razmatranja i refleksivnog praćenja ličnog razvoja na tom području te moći (specifične kompetencije): – samostalno pretraživati stručna i znanstvena djela, te pratiti stručnu literaturu, – koristiti metode pedagoškog istraživanja, postupaka prikupljanja, obrade, analize i interpretacije istraživačkih rezultata – učestvovati u istraživačkim timovima i samostalno izvoditi manje zahtjevna pedagoška istraživanja – koristiti tehniku pisanja znanstvenog rada u funkciji publiciranja rezultata vlastitog istraživačkog rada.			

Program predmeta:

- Etika istraživačkog čina. Idejni i izvedbeni projekat istraživanja
- Vrste istraživanja (povijesna, fundamentalna, razvojna, primjenjena, longitudinalna, teorijska, empirijska, akcijsko istraživanje)
- Metode pedagoškog istraživanja
- Izbor i definiranje istraživačkog problema
- Određivanje ciljeva istraživanja, postavljanje hipoteza
- Identifikacija, klasifikacija i operacionalizacija varijabli
- Vrste i odabiranje uzorka istraživanja
- Nacrt istraživanja: dekriptivni, kauzalni, ostali nacrti; Ex posta facto istraživanje i eksperiment
- Istraživački postupci: rad na dokumentaciji, sistemsko posmatranje, intervjuiranje, anketiranje, testiranje, procjenjivanje i prosuđivanje
- Metode prikupljanja podataka: promatranje, anketa (anketa u užem smislu, intervju, testovi), analiza sadržaja
- Sređivanje i obrada podataka
- Interpretacija rezultata istraživanja
- Pisanje znanstveno-istraživačkog izvještaja. Standardi korektnog citiranja

Izvođenje nastave:

Nastavu na ovom predmetu čine predavanja, vježbe.

Strukturu nastave čine predavanja, prezentacije, diskusije, debate, razgovori i radionički rad.

Provjera znanja:

Provjera znanja se izvodi tokom cijelog semestra, a za konačnu ocjenu iz predmeta studenti skupljaju bodove iz elemenata sljedeće strukture:

- Prisustvo nastavi (predavanja i vježbe) (10%)
- Prvi parcijalni ispit (20%)
- Drugi parcijalni ispit (30%)
- Individualni zadaci na vježbama (5%)
- Izrada seminarskog rada (15%)
- Prezentacija (5%)
- Izrada projekta istraživanja (15%)

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prisustvo	Parcijalni	Zadaci v.	Seminarski	Prezentacija	Projekat
P5+V5	I 20 +II 30	5	15	5	15

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none">– Gačić, M. (2001). <i>Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova</i>. Zagreb: Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija.– Gačić, M. (2017). <i>Pisanje u znanosti i struci</i>. Zagreb: Narodne novine.– Vujević, M. (2002). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Zagreb: Školska knjiga.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none">– Cohen, M. M. (2007). <i>Metode istraživanja u obrazovanju</i>, Zagreb-Jastrebarsko: Naklada Slap.– Kumar, R. (1999). <i>Research Methodology</i>. London: Sage.– Mužić, V. (1993). <i>Kako nadmudriti test</i>. Zagreb: Školske novine.– Mužić, V. (1999): <i>Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Educa.– Suzić, N. (2007). <i>Primijenjena pedagoška metodologija</i>, Banja Luka: XBS Banja Luka

SOCIJALNA INKLUIZIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	obavezni	2	2	4,5	07K33-028
Nastavnik: van.prof.dr.sc. Muharem Adilović E-mail: madilovic@gmail.com Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Saradnik: E-mail: nema		
Cilj predmeta	Upoznati studente sa savremenim oblicima razvoja i implementacije procesa socijalne inkluzije zasnovanih na strategiji EU o socijalnoj koheziji, izazovima koje savremeni socijalni trendovi postavljaju pred procese socijalne inkluzije djece u osnovnoškolskim odgojno-obrazovnim ustanovama. Sagledavanje stanja i preduslova za reformu oblasti socijalne inkluzije u BiH.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će ovladati osnovnim teorijskim temeljima i historijskim determinantama razvoja inkluzivne ideje. Upoznat će se sa osnovnim dokumentima i smjernicama za razvoj socijalne inkluzivnosti u svijetu. Razmotrit će stanje u BiH, analizirati izazove i odrediti prioritete reforme sistema socijalne inkluzije u obrazovnom sistemu u BiH.				

Program predmeta:

Uvod u socijalnu inkluziju i razumijevanje osnovnih pojmove:
Pojam socijalne uključenosti – teorijski i praktični problemi definisanja.
Razvoj ideje inkluzivnosti kroz historiju
Teorija anomije i društvene veze
Teorija socijalnog kapitala
Socijalna inkluzija i Humani razvoj
Pristup utemeljen na ljudskim pravima
Ciljevi Lisabonska deklaracija
Parcijalni ispit
Revidirana strategija o socijalnoj koheziji
Socijalna inkluzija u vjerskom diskursu
Kultura odnosa prema različitostima
Socijalna inkluzija u školi
Planiranje strategija socijalnog uključivanja u školi
Izazovi oblikovanja socijalne inkluzije u BiH
Primjeri dobre prakse:
Interkacija porodice i škole
Komapartivna iskustva u svijetu
Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

1. predavanje
 2. Power Point prezentacije
 3. praktična nastava u ustanovama socijalne zaštite
-

Provjera znanja:

1. Prisustvovanje i aktivnost na nastavi i vježbama
2. Seminarski rad
3. Prvi parcijalni
4. Drugi parcijalni ispit
5. Zavrsni ispit

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit
5	5	10	10	40	30

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Adilović, M. (2018), <i>Socijalna inkluzija u sociopolitičkom kontekstu</i>, Naučno-istraživački centar NIC, Zenica. - Babović, M. (2010), <i>Izazovi nove socijalne politike</i>, SeConS – grupa za razvojnu inicijativu, Beograd. - Izvještaj o humanom razvoju 2007, <i>Socijalna uključenost u BiH</i>, UNDP, Sarajevo.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Beck, U. (2003), <i>Šta je globalizacija</i>, 4. Dio, Novi napredak, Zagreb. - Bourdieu, P. (1986), <i>The forms of capital</i>, u: A.H. Halsey, H. Lauder, P. Brown and A.S. Wells (eds.), <i>Education: Culture, Economy, Society</i>, Oxford: Oxford University Press. - Dirkem, E. (1898), <i>Individualizam i intelektualci</i>, u: Mimica, A. (2007): "Društvo je čovjeku bog", Filozofski fakultet, Beograd. - El-Kardavi, J. (2003), <i>Islam i siromaštvo</i>, Bemust, Sarajevo. - Koković, D. (2009), <i>Društvo I obrazovni capital</i>, Meditarran publishing, Novi Sad.

**UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
INKLUZIVNA EDUKACIJA**

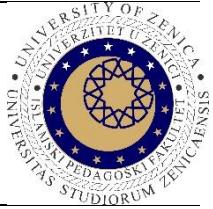
ISLAMSKA KULTURA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
I	izborni	2	2	4	07K34-084						
Nastavnik: red. Prof.dr. Sedad Dizdarević E-mail: sedad73@yahoo.com		Saradnik: ass. Fatima Gazić E-mail: gazic38@gmail.com									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje											
Ciljpredmeta	Cilj kolegija je uvesti studente u znanstveno zasnovano znanje o islamskoj kulturi i upoznati ih njenim najznačajnijim doprinosima										
Kompetencije (Ishodičenja)	Studenti će biti u stanju da razumiju specifičnost islamskog kulturnog naslijeđa, njegovu ulogu i značaj za formiranje muslimanskog identiteta te da mogu samostalno prepoznavati izazove, opasnosti i prijetnje za opstanak i kontinuitet islamskih vrijednosti, nazora i civilizacijskih doprinosova.										
Program predmeta: Definiranje pojmove kultura, civilizacija, islamska kultura, akulturacija.... Korijeni i razvoj islamske culture Civilizacijski susret islama sa drugim kulturama i civilizacijama Kulturne zone islama – uvod u temu; jedinstvo i raznolikost islamskogs vijeta culture Tehhid kao suština i bit svjetonazora islamske culture Naučni usponizlatnodobaislamskogkuluturnogkruga Doprinosi islamske kulture svjetskoj civilizaciji u području znanosti i tehnologije Islamska umjetnost kao specifičan umjetnički izraz i kulturni kod Kulturološki disperzitet islamskoga svijeta Islamska duhovnost i njena raznolikost Uticaji islamske kulture i znanosti na evropsku Islamska kultura u Evropi i na Balkanu Kulturni identitet bosanskih muslimana; srednjovjekovna Bosna; Bogumili i njihova religioznost Osmanski period i širenje islamske kulture u Bosni i Hercegovini; moral, obrazovanje, nauka, umjetnost, književnost, alhamijado pjesništvo, običaji, islamski moral i kultura stanovanja, uticaj islamske kulturena arhitekturu bosanske kuće Kriza i izazovi muslimanskog identiteta; savremeno doba i izazovi modernosti i muslimanska snalaženja											
Izvođenje nastave: 1.Predavanja 50% 2.Vježbe i prezentacija 45% 3.Konsultativna nastava 0.5%											
Provjera znanja: 1. Prisustvovanje predavanjima i konsultacije 10% 2. Aktivnosti, referati, prezentacije, korištenje dodatne literature i interneta 15% 3. Test-pismeni 15% 4. Završni pismeni ispit 50%											
Težinski kriteriji za provjeru znanja											

Predavanja	Vježbe	Praktičanrad	Teoretskiispit		
60%	20%	10%	10%		
Literatura					
Obavezna	Espozito, Džon L.: <i>Oksfordska istorija islama</i> , Clio, Beograd, 2002. Hadžijahić, Muhamed: <i>Od tradicije do identiteta</i> , Svjetlost, Sarajevo, 1974. Hiti, Filip: <i>Istorija Arapa</i> , VeselinMasleša, Sarajevo, 1988. Kale Edvard: <i>Povijest civilizacija</i> , Školskaknjiga, Zagreb, 1990. Imamović, Mustafa: <i>Historija Bošnjaka</i> , KZB «Preporod», Sarajevo,. Smailagić, Nerkez: Klasična kultura islama I i II, VlastitanakladA, Zagreb, 1973. Nasr, Seyyed Hossein: <i>Islam u svijetu</i> , Takvim, Sarajevo, 1980/1400, pp. 115-132				
Dodatna	Hamidullah, Muhammed: <i>Muhammed a. S. Život i djelo(I i II)</i> El-Kalem, Sarajevo, 1990. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i> , (edited by Karić, Enes) Pravnicentar, Fond otvorenodruštvo BiH, Sarajevo, 1996. Nasr, Seyyed Hossein: <i>Tradicionalni islam u modernom svijetu</i> , El-Kalem, Sarajevo, 1994. Rahman, Fazlur: <i>Duh islama</i> , «Jugoslavija», Beograd, 1983. Meyerovitch, Eva de Vitray, <i>Antologija sufijskih tekstova. Prevela Mirjana Dobrović</i> . Zagreb, 1988.				

**UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU**

DJEČIJA IGRA I KREATIVNOST		Šifra:	
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 4
Status: Izborni		Broj sati sedmično: 2 P + 2V	Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: Doc.dr. Kenela Zuko	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

Cilj predmeta	Razumijevanje različitih tumačenja i objašnjenja dječije igre i njene zavisnosti od tipova socio-kulture sredine, vrste dječijih igara i njihova razvojna zasnovanost, funkcija igre u razvoju djeteta, kultivisanje dječije igre, socijalne igre u funkciji razvijanja kohezivne vršnjačke grupe, socijalne igre u funkciji podsticanja saradnje u vršnjačkog grupi, tradicionalne dječije igre, igre za podsticanje samoafirmacije djece, igračke i njihov značaj za kultivisanje dječije igre, igre i individualne razlike među djecom.
Kompetencije (ishodi učenja)	Studenti će moći razumjeti igru i njenu funkciju u razvoju djeteta, biti će osposobljeni za adekvatan izbor igara kako bi podsticali različite aspekte dječijeg razvoja, bit će motivirani za kreiranje novih didaktičkih igara, te za primjenu tradicionalnih igara.

Program:

Teorije dječije igre
Vrste dječijih igara
Kultivisanje dječije igre
Doprinos igre fizičkom razvoju djece
Doprinos igre kognitivnom razvoju djece
Doprinos igre govornom razvoju djece
Prvi parcijalni ispit
Doprinos igre emocionalnom razvoju djece
Doprinos igre socijalnom razvoju djece
Organizacija dječije igre
Uloga odraslog u dječjoj igri
Funkcija i vrste igračaka
Zahtjevi za igračke koje podstiču dječiji razvoj
Organizovanje i primjena različitih vrsta igara u vršnjačkoj grupi
Završna evaluacija oblasti

Izvođenje nastave:

1. predavanje 20
2. prezentacije 50
3. gosti predavači 10

Provjera znanja

Težinski kriteriji za provjeru znanja

1. esej (pisani rad + prezentacija) 30%

2. test 20%

3. završni ispit 50%

Literatura

Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Kamenov E. (2006.) Igre i igračke, Beograd, ZUNS– Saton-Smith B. (1989.) Igračke i kultura, Beograd, ZUNS– Marjanović A. (1977.) Dječija igra i stvaralaštvo, Beograd, Edicija prosvjetnog predleda.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Duran M. Plut D. Mitrović M. (1988.) Simbolička igra i stvaralaštvo, Beograd ZUNS

SOCIJALNA POLITIKA MARGINALNIH GRUPA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	izborni	2	2	4	07K33-054

Nastavnik: van.prof.dr.sc. Muharem Adilović

E-mail: madilovic@gmail.com

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	nema
Cilj predmeta	Socijalna politika marginalnih grupa prvenstveno se bavi procesima i vrijednostima u savremenom bosanskohercegovačkom društvu, koji u najvećoj mjeri uvjetuju stvaranje marginalnih grupa, ali i sociopolitičkim mehanizmima kojima se nastali problemi marginaliteta nastoje prevladati. Ovaj kolegij omogućava studentima usvajanje znanja o većim marginalnim grupama, njihovu pravilnu identifikaciju, te upoznavanje sa sociopolitičkim mehanizmima za integraciju marginalnih grupa koji su dostupni u bosanskohercegovačkom društvu.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će ovladati osnovnim pojmovima marginalizacije i biti u stanju metodološki pravilno detektovati marginalne grupe. Studenti će moći kritički sagledati ulogu, funkciju i značaj socijalne politike u obezbjeđenju sistema integracije marginalnih grupa u širu društvenu zajednicu. Studenti će moći kritički sagledati i problematizirati društvene napore koji se čine s ciljem integracije marginalizovanih pojedinaca i grupa.

Program predmeta:

Definicija marginaliteta i marginalnih grupa.

Uzroci marginalizacije i tipologija marginalnih društava

Teorijske perspektive: Strukturalni funkcionalizam i Konfliktne perspektive

Teorija etiketiranja, Kulturološka perspektiva

Mladi kao marginalna grupa

Stari ljudi - problemi i načini socijalnog zbrinjavanja

Problemi migranata, naseljenih, prognanika i izbjeglica

Nezaposlenost i strategija borbe protiv marginalizacije

Siromaštvo i marginalizacija

Osobe sa smetnjama u razvoju kao marginalna grupa

Marginalne etničke grupe

Socijalna politika i mehanizmi integracije marginalnih grupa

Socijalne inovacije i marginalizacija

Izvođenje nastave:

1. predavanje
2. Power Point prezentacije
3. rad u grupama

Provjera znanja:

1. prezentacije, eseji, seminarски rad
2. prisustvo nastavi, aktivnosti
3. pismeni ispit
4. usmeni ispit

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Pismeni ispit	Usmeni ispit	
5	5	20	40	30	
Literatura					
Obavezna		<ul style="list-style-type: none"> – Milosavljević, M. i Jugović, A. (2009), <i>Izvan granica društva – savremeno društvo i marginalne grupe</i>, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd. – Sarppelin, G. i dr. (1988), <i>Procesi marginalizacije</i>, Socijalna politika, XLIII, tematski br: 3-4. – Haralambos, M. Heald, R. (1989), <i>Uvod u sociologiju</i> (odabrana poglavlja), Globus, Zagreb. 			
Dodatna		<ul style="list-style-type: none"> – Adilović, M. (2018), <i>Socijalna inkluzija u sociopolitičkom kontekstu</i>, Naučno-istraživački centar NIC, Zenica. – Radin, F. (1988), <i>Fragmenti omladine</i>, Zagreb, RZ RK SSOH. – Clebert, J.P. (1967), <i>Cigani</i>, Stvarnost, Zagreb. – Fromm, E. (1980), <i>Zdravo društvo</i>, Naprijed, Zagreb. – Sofić, Z. (2008), <i>Podižući čovjeka</i>, Harfo-graf doo, Tuzla. – Ajduković, D. (2003), <i>Socijalna rekonstrukcija zejdnice</i>, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb. – Spiker, P. (2014), <i>Socijalna politika - teorija i praksa</i>, Edicija Katedra, Fakultet političkih nauka Beograd. 			

DRUGI SEMESTAR

RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Dodiplomski	2	2	5	04K41-028

Nastavnik: V.prof. dr. Almira Išić-Imamović

E-mail: almiraisic@gmail.com

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje | Opća psihologija

Cilj predmeta	Cilj predmeta je da studenti upoznaju i usvoje procese psihičkog razvoja čovjeka od začeća do polaska u školu, da steknu znanja o kognitivnim, emocionalnim i socijalnim promjenama u svakom periodu psihičkog razvoja djeteta (u prenatalnom periodu, u periodu novorođenčeta, u ranom djetinstvu, u školskom periodu, u pubertetu i u adolescenciji), da upoznaju prirodu i probleme nadarene djece i djece sa posebnim potrebama i da nauče kako da stečene spoznaje primjene u toku izvođenja nastave u školi.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će kroz ovaj predmet razviti sposobnost da razumiju osnovne karakteristike normativnog razvoja u periodu od začeća do polaska u školu, pa i u školskoj dobi, da prepoznaju devijaciju i da reagiraju u skladu sa potrebom. Pripremiti će se da u skladu sa teoretskim spoznajama djeluju da usvajaju praktična znanja na predmetima koji slijede.

Program predmeta:

1. Predmet i razvoj dječje psihologije, Periodizacija psihičkog razvoja
2. Zakonitosti psihičkog razvoja. Teorije u proučavanju djece (biheviorizam, socijalne teorije učenja, kognitivna teorija, psihodinamička teorija, interakcionistička teorija.)
3. Metode istraživanja psihičkog razvoja čovjeka. Eksperimentalni metod. Metod posmatranja. Intervju i anketa. Longitudinalni i transferzalni pristup.
4. Prenatalni period – evokacija film National geographic: Blizanci u utrobi
5. Prenatalni razvoj djeteta.
6. Novorođenče – evokacija film National geographic: Od rođenja do prve godine, predavanje Rođenje i roditeljstvo.
7. Prvi parcijalni ispit
8. Tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj dojenčeta (0 – 2 god.)
9. Piagetova teorija kognitivnog razvoja
10. Tjelesni, kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj djeteta u ranom djetinstvu (u drugoj i trećoj godini života)
11. Tjelesni i kognitivni razvoj djeteta
12. Emocionalni i socijalni razvoj djeteta
13. Pripremljenost i zrelost djeteta za školu.
14. Djeca sa posebnim potrebama
15. Rekapitulacija svih oblasti

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	40 %
3. radionica/grupni rad	40 %
4. film	10%

Provjera znanja: pismena i usmena	
1. Prisustvo nastavi i aktivnost	10
2. Seminarski rad	10
3. prikaz knjige	10
4.izrada portofolija u toku vježbi	10
5. I parcijalni ispit	20
6. II parcijalni ispit	20
7. usmeni ispit	20
Literatura	
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Tahirović S. (2013), Psihološki razvoj djece i mladih, IUS, Sarajevo – Starc B. I sur. (2004.), Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Vasta, R. Heith M. Miller S.A. (1998), Dječija psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko – Berk. L. (2008), Psihologija cjeloživotnog razvoja, Naklada Slap, Jastrebarsko – Klarin m. (2002), Razvoj djece u socijalnom kontekstu, Naklada Slap, Jastrebarsko – Buggle F. (2002), Razvojna psihologija Jeana Piageta, Naklada Slap, Jastrebarsko, – Duran M (2004). Dijete i igra, Naklada Slap, Jastrebarsko

Naziv predmeta: ŠKOLSKA PEDAGOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra				
		Predavanja	Vježbe						
II	Obavezni	2	2	5,5	04K04-182				
Nastavnik: V.prof. dr. Izet Pehlić E-mail: izet.pehlic@gmail.com		Saradnik: E-mail:							
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Opća pedagogija							
Cilj predmeta	<p>Ciljevi kolegija su:</p> <ul style="list-style-type: none">– da studenti usvoje relevantne sadržaje iz školske pedagogije potrebne za obavljanje poslova nastavnika u školi;– da se studenti osposobe za transferiranje relevantnih sadržaja i njihovu primjenu u praksi;– da se studenti senzibiliziraju za različite probleme škole i osposobe za njihovo rješavanje;– da razviju kritički odnos spram postojećih rješenja u području školske edukacije;– da se osposobe za kreiranje novih pristupa odgojno-obrazovnim potencijalima škole;– da se osposobe za kreiranje kvalitetnih okruženja za učenje.								
Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Nakon odslušanog kolegija Školska pedagogija studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none">– poznavati bitne sadržaje iz školske pedagogije;– znati strukturu škole i svoju ulogu u tom sistemu te prepoznati i podsticati ulogu škole u društvu i analizirati utjecaj društvenih procesa na razvoj škole;– znati analizirati organizacijska pitanja škole, saradnju škole i drugih faktora odgojno-obrazovnog procesa, uz nezaobilazno podsticanje inoviranja škole i saradnje s drugim školama i tržištem rada;– znati istraživati školsko-pedagoške fenomene.								
Program predmeta:									

	<p>Definiranje područja školske pedagogije. Kretanja u školskoj pedagogiji, njihova interaktivna relacija sa školom.</p> <p>Makroperspektivističke i mikroperspektivističke teorije škole.</p> <p>Teorija kurikuluma (naglasak na karakteru prisustva u nastavi razredne nastave)</p> <p>Elementi školske kulture (školska klima, organizacijska kultura škole, škola kao institucija vrijednosti)</p> <p>Redefinirane temeljne kompetencije evropske škole (učiti znati, učiti biti, učiniti činiti, učiti živjeti zajedno)</p> <p>Interakcijsko-komunikacijski aspekt djelovanja škole (međuljudski odnos, lični i profesionalni odnos, elementi reciprociteta u odnosu, zakonitosti socijalne percepције)</p> <p>Partnerstvo porodice i škole (distinkcija između saradnje i partnerstva, principi i organizacijski modeli realizacije partnerstva porodice i škole, uloga profesora razredne nastave)</p> <p>Menadžment u obrazovanju (pojam i vrste menadžerskih funkcija, upravljanje ljudskim resursima)</p> <p>Distinkтивni identitet škole i redefinirani sistem usavršavanja nastavnika (interno uspostavljanje kvaliteta; reformski zakon o stručnom usavršavanju nastavnika)</p> <p>Akcionalno istraživanje u školi (pojam, značaj i mogućnosti iz uloge profesora razredne nastave)</p> <p>Samovrednovanje škole</p> <p>Dokimološki aspekt djelovanja škole (vrednovanje nastavnika, vrednovanje učenika; principi, vrste, metode i efekti vrednovanja)</p> <p>Spesificnosti dokimološke dimenzije u razrednoj nastavi (slojevitost i kompleksnost vrednovanja učeničkog napredovanja)</p> <p>Pismeni ispit</p> <p>Završna evaluacija kolegija</p>				
Izvođenje nastave:					
1. prezentacije	80%				
2. razgovor i diskusija	20%				
Provjera znanja:					
1. Prisustvo nastavi	10 %				
2. Pedagoška praksa	20 %				
3. Seminarski rad	15 %				
4. Pismeni ispit	50 %				
5. Prezentacija	5 %				
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
Literatura					
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Kačapor, S. (1999), <i>Uvod u školsku pedagogiju</i>, Bograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. – Ajanović Dž. – Stevanović, M. (1998), <i>Školska pedagogija</i>, Sarajevo: Prosvjetnilist. – Ćatić, R. – Ramić, O. (1998), <i>Osnovnoškolska pedagogija</i>, Zenica: Pedagoška akademija u Zenici. 				
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Bratanić, M. (1990), <i>Mikropedagogija: Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja</i>, Zagreb: Školska knjiga. – Domović, V. (2003), <i>Školsko ozračje i učinkovitost škole</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Glasser, W. (1994), <i>Kvalitetna škola</i>, Zagreb: Educa. 				

	– Glasser, W. (1999), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa.– Hartmanut von Henting, (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb: Educa.– Jurić, V. (2004). <i>Metodikaradaškolskogapedagoga</i>. Zagreb: Školska knjiga. str. 11-122.Matijević, M. (2001), <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: Tipex– Klaus-Jürgen, Tillman, (1994), <i>Teorija škole</i>, Zagreb: Educa.– Madelin, M. (1991), <i>Osloboditi školu</i>. Zagreb: Educa– Marsh, C. (1994), <i>Kurikulum</i>, Zagreb: Educa.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA INKLUZIVNU EDUKACIJU

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA U EDUKACIJI

Šifra: 07K33-064

I ciklus studija

Godina: I

Semestar: II

ECTS krediti: 6

Status: Obavezni

Broj sati sedmično: 2 P + 3 V

Ukupan broj sati: 30+45=75

Nastavnik: doc.dr. Aida Rizvanović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Uvod u inkluzivnu edukaciju	
Cilj predmeta:	<p>Cilj kolegija jeste da upozna studente sa:</p> <ul style="list-style-type: none">- izazovima sa kojima se suočavaju osobe sa poteškoćama i mogućnostima za njihovo susretanje kroz asistivnu tehnologiju.- pristupnom, adaptivnom, nastavnom i informacijsko-komunikacijskom tehnologijom, te mogućnostima korištenja iste u radu sa osobama sa poteškoćama.	
Kompetencije (ishodi učenja):	<p>Ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none">- usvojeno znanje o asistivnoj, pristupnoj, adaptivnoj i nastavnoj tehnologiji,- unaprijeđeno kritičko promišljanje o izazovima sa kojima se suočavaju osobe sa poteškoćama i mogućnosti za njihovo bolje susretanje kroz mobilizaciju zajednice,- vještine prepoznavanja i sposobnosti korištenja asistivne tehnologije u radu sa osobama sa poteškoćama.	

Program predmeta:

Razvoj tehnologije i osobe sa poteškoćama: emancipacija ili opresija

Terminologija: asistivna, pristupna, adaptivna i nastavna tehnologija

Informacijsko-komunikacijska tehnologija (ICT) u inkluzivnoj nastavi

Model sedam adaptivnih vještina (Mosey) kao okvir za planiranje ICT aktivnosti

Modeli, teorije i sistemi: doprinos razumijevanju računarske tehnologije u edukaciji osoba sa poteškoćama

Razvoj sposobnosti neophodnih za korišćenje računarske tehnologije

Uloga nastavnika u primjeni računarske tehnologije

Adaptacija računara za osobe sa poteškoćama

Asistivna tehnologija za osobe sa motornim poteškoćama

Asistivna tehnologija za osobe sa poteškoćama vida i sluha

Asistivna tehnologija za osobe sa kognitivnim poteškoćama

Perspektive u asistivnoj tehnologiji

Izlaganje projektnih zadataka studenata

Izlaganje projektnih zadataka studenata

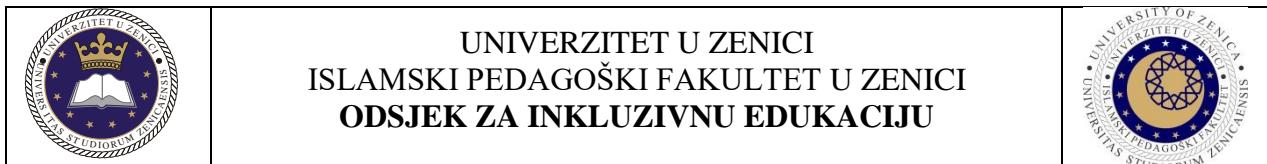
Završna provjera znanja

Izvođenje nastave

	1. predavanje 2. prezentacije	10 % 30 %
--	----------------------------------	--------------

	3. radionica/grupni rad	60 %
Provjera znanja		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi 2. Projektni zadatak 3. Teoretski ispit (semestralni ispit) 5. Finalni usmeni ispit	10 30 30 30
Opis evaluacije: Evaluacija znanja će se voditi kontinuirano, uz bilježenje aktivnosti studenata i učešća u diskusiji bazirano na pročitanom materijalu na predavanjima i vježbama (5% + 5%). Studenti će raditi na projektnom zadatku u parovima koji će imati za cilj prepoznavanje realnih problema osoba sa poteškoćama iz njihove lokalne zajednice, dostupnost asistivne tehnologije, mogućnosti i prilike za nabavku iste, podrška zajednice i slično. Detaljan opis zadatka studenti će dobiti na vježbama kolegija. Projektni zadatak bit će vrednovan sa 30%. Pismeni dio ispita će se sastojati od kombinacije pitanja otvorenog/zatovrenog tipa, esejsko-kritičkog tipa i povezivanja i dopunjavanja (30%). Usmeni dio ispita sastoji se od jasnijeg i dubljeg uvida u nastavno gradivo te mogućnosti kritičke prerade usvojenog (30%).		

Literatura	
Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Flavell, L., Singleton, L. and Ross, I. (2013). <i>Access to ICT: curriculum planning and practical activities for pupils with learning difficulties</i>. London and New York: Routledge Taylor & Francis Group. – Lazor, M. (2017). <i>Katalog asistivne tehnologije</i>. Beograd: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja – Taylor, N. & Chacksfield, J. (2005). <i>ICT for Learners with Special Needs: A handbook for tutors</i>. Great Britain: David Fulton Publishers. – Žigić, V. i Radić-Šestić, M. (2006). <i>Računarska tehnologija za osobe oštećenog vida i oštećenog sluha: praktikum</i>. Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Swain, J., French, S., Barnes, C. & Thomas, C. (2014). <i>Disabling Barriers – Enabling Enviroments</i>. SAGE. – Unicef, World Health Organization (2015). <i>Assistive Technology for Children with Disabilities: Creating Opportunities for Education, Inclusion and Participation. A discussion paper</i>.

INKLUZIVNA EDUKACIJA			Šifra: 07K33-058
I ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 5,5
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2P + 2V		Ukupan broj sati: 30+30=60

Nastavnik: doc.dr. Aida Rizvanović	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: v.asist.mr.sc. Emina Šarić-Krajišnik
Saradnik: Izbor u toku	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail: emina.saric-krajisnik@unze.ba

Predmet koji su preduvjet za polaganje:	Uvod u inkluzivnu edukaciju
Cilj predmeta	Posredovanje elementarnih teorijskih premsa u području inkluzivne edukacije uz naglasak na sveobuhvatno, multiperspektivno sistemsko djelovanje u radu sa djecom s posebnim potrebama, njihovim porodicama, stručnjacima različitih profila i zajednicom.
Kompetencije (ishodi učenja)	<p>Nakon položenog predmeta student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznavati stručne termine u oblasti inkluzivne edukacije – poznavati razvojne specifičnosti djece s posebnim potrebama – imati sposobnost razumijevanja važnosti multiperspektivnog i multidisciplinarnog pristupa u radu – razlikovati i interpretirati modele edukacije učenika s posebnim obrazovnim potrebama u redovnom sistemu odgoja i obrazovanja – u saradnji sa edukatorom – rehabilitatorom učestvovati u planiranju i programiranju odgojno-obrazovnog rada – objasniti važnost osnaživanja u kontekstu sveobuhvatne inkluzivne edukacije

Program predmeta:

Uvod u inkluzivnu edukaciju

Djeca s teškoćama u vidu i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije

Djeca s teškoćama sluha i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije

Djeca s teškoćama u glasu, govoru i jeziku i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije

Djeca s tjelesnim invaliditetom i hroničnim bolestima i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije

Djeca s poremećajem u ponašanju i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije

Djeca s intelektualnim teškoćama i njihove razvojne specifičnosti u kontekstu inkluzivne edukacije

1. parcijalni ispit

Modeli edukacije učenika s posebnim obrazovnim potrebama u redovnom sistemu odgoja i obrazovanja

Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada u inkluzivnoj edukaciji

Asistent u nastavi kao član multidisciplinarnog tima

Osnaživanje u kontekstu odgojno-obrazovnog sistema

Osnaživanje u kontekstu rada s porodicom

2. parcijalni ispit

Evaluacija kolegija

Izvođenje nastave

2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. referati 3. radionica/grupni rad	60 % 20 % 20 %
------------------------------	---	----------------------

Provjera znanja

2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi 2. Referat 3. Pismeni ispit 4. Prikaz istraživanja/ Best practice - Grupni rad 5. Usmeni ispit	5 15 40 10 30
-----------------------------------	---	---------------------------

Literatura

Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Kiš-Glavaš, L.; Fulgosi-Masnjak, R.(2002): Do prihvaćanja zajedno - Integracija djece s posebnim potrebama. Priručnik za učitelje. Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama. Zagreb: IDEM. - Mešalić, Š., Šakotić, N., Nikolić, M. (2007): <i>Pristup inkluzivnoj praksi u vaspitanju i obrazovanju.</i> Podgorica: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. - Musabašić, E. (2012): Psihosocijalno savjetovanje porodica djece s intelektualnim teškoćama. U: <i>Savremeni tokovi u ranom dogaju.</i>
---------------------	--

	<p><i>Znanstvena monografija.</i> Zenica: Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici. S. 611 – 626</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mustać, V., Vicić, V. (1996): <i>Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi.</i> Zagreb: Školska knjiga. – Plaute, W. & Theunissen, G. (2002): <i>Empowerment und Heilpädagogik – ein Handbuch.</i> Freiburg: Lambertus Verlag.
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cerić, H. & Alić, A. (2005): <i>Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja.</i> Zenica: Hijatus. – Greenspan, S.I., Wieder, S. (2003): <i>Dijete s posebnim potrebama. Poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja.</i> Zagreb: Ostvarenje. – Kuhl, P., Stanat, P., Lütje-Klose, B., Gresch, C., Pant, H. A. & Prenzel, M. (ur.).(2015): <i>Inklusion von Schülerinnen und Schülern mit sonderpädagogischem Förderbedarf in Schulleistungserhebungen.</i> Wiesbaden: Springer VS. – Lazor, M., Isakov, M. & Ivković, N. (2012): Asistivna tehnologija u školi. Škola za osnovno i srednje obrazovanje “Milan Petrović” sa domom učenika. URL: http://www.skolskiportal.edu.me/Inkluzivno%20obrazovanje/Asistivna%20tehnologija%20u%20%C5%A1koli.pdf

PREDŠKOLSKA PEDAGOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Redovni	2	2	5	04K04-088

Nastavnik: R.prof.dr. Edina Vejo
E-mail: edina.vejo@gmail.com

Saradnik:
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje Opća pedagogija, Pedagogija ranog odgoja

Cilj predmeta	Razumijevanje suvremenih parametara obrazovne politike ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja: perspektiva EU i kulturna prilagodba u Bosni i Hercegovini.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Ovladavanje konceptom razumijevanja i djelovanja iz okvira EU ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja Kompetentan stručni rad u vrtiću

Program predmeta:

Obrazovna politika: pojam reforme, inovacije, obrazovni učinak, obrazovni izlaz
Četiri etape u razvoju reformi obrazovanja

Suvremeno razumijevanje reforme u ranom odgoju i obrazovanju: kapacitet za promjene, individualno razumijevanje reforme, model samovrednovanja

Novi smjer razvoja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u EU: Strategija razvoja Evrope – '20-Agenda'-CILJEVI; Heckmanova krivulja

Centar za inovacije u ranoj dobi i projekat CORE

Sukonstrukcijski teorijski pristup ranog odgoja i obrazovanja

Prevencijske i rane intervencijske politike

Odgajateljska perspektiva kvalitetnog vrtića

Plan i program rada odgajatelja u vrtiću

Izvodenje nastave:

1. predavanje	25 %
2. prezentacije	50 %
3. radionica/grupni rad	25 %

Provjera znanja:

1. prisustvo	10
2. individualni zadatak	20
3. pismeni ispit	50
4. usmeni ispit	20

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15	10	25	50		

Literatura

Obavezna	Vejo, E.(2011). Prilozi suvremenoj paradigmii ranog odgoja, u: <i>Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini</i> , Sarajevo:
----------	--

	<p>Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine, ISBN 978-9958-9995-1-2.</p> <p>European Commission (2011). European Commission Communication: Early Childhood Education and Care: Providing all our children with the best start for the world of tomorrow, [COM(2011)66]. http://ec.europa.eu/education/school-education/doc/childhoodcom_en.pdf.</p> <p>Council of the European Union's Conclusion on Early Childhood Education and Care. http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/11/st09/st09424.en11.pdf.</p> <p>Cjelovito izvješće o projektu CORE, http://www.vbjk.be/en/node/3559</p> <p>Hansen, K. A., Kaufmann, R.K. i Burke Walsh, K. (2004). <i>Kurikulum za vrtiće</i>. Zagreb: Pučko otvoreno učilište Korak po korak.</p> <p>Miljak, A. (2007): Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma ranog odgoja. <i>Kurikulumteorije-metodologija-sadržaj-struktura</i> (ur. V. Previšić), Zagreb: Školska knjiga, 205-252.</p> <p>Miljak, A. (2009). <i>Življenje djece u vrtiću. Novi pristupi u shvaćanju, istraživanju i organiziranju odgojno-obrazovnog procesa u dječjim vrtićima</i>. Zagreb: SM.</p>
Dodatna	<p>Duran, M. (2001). Dijete i igra. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Kamenov, E. (1991). Predškolska pedagogija. Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika.</p> <p>Pašalić-Kreso, A. (2000), <i>Rano učenje ili učenje u funkciji uvećavanja kapaciteta mozga</i>, Centar za obuku i obrazovne inicijative Step by Step, Sarajevo.</p> <p>Ljubetić, M. & Mendeš, B. (ur) (2012), <i>Prema kulturi (samo)vrednovanja ustanova ranog i predškolskog odgoja: izazov za promjene</i>, Split: Nomen Nostrum Mudnić d.o.o.</p>

PRIPREMA DJECE ZA POLAZAK U ŠKOLU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra			
		Predavanja	Vježbe					
II	izborni	2	2	3	04K04-327			
Nastavnik: prof. dr. Kenela Zuko E-mail:		Saradnik: E-mail:						
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Opća psihologija, Dječija psihologija, Psihologija odgoja i obrazovanja						
Cilj predmeta		Upoznati studente sa razvojnim specifičnostima djece predškolskog uzrasta, sa strategijama i postupcima kojima se može poticajno djelovati na dostizanje gotovosti za polazak u školu; utvrđivanje načina na koje se djeca pripremaju za školu; omogućiti studentima da upoznaju pedagošku i psihološku literaturu kojom se utvrđuje pripremljenost djece za polazak u školu; upoznavanje sadržaja i oblika saradnje između predškolske ustanove, osnovne škole i roditelja u kontekstu pripreme djece za školu.						
Kompetencije (Ishodi učenja)		Studenti će steći osnovna teoretska i praktična znanja neophodna za rad u obaveznom predškolskom obrazovanju, tzv. Maloj školi. Naučit će praktično kako razvijati svaki pojedini aspekt razvoja kod djece, kako uraditi procjenu i evaluaciju trenutnog stanja kod djeteta, te izdefinirati plan rada sa pojedinim djetetom, kako bi ustanovili snage i slabosti svakog polaznika, te će biti u stanju programirati rad sa svakim djetetom u skladu sa evaluacijom i ciljevima obaveznog predškolskog obrazovanja.						
Program predmeta:								

SEDMICA**TEMA**

1. sedmica

Opšta i posebna priprema djece za školu;

2. sedmica

Zrelost ili gotovost za školu i problem akceleracije;

3. sedmica

Historijski pregled ispitivanja zrelosti djece za školu

4. sedmica

Fizički razvoj i zrelost za školu

5. sedmica

Intelektualna zrelost za školu – teorije kognitivnog razvoja

6. sedmica

Kognitivne funkcije školskog obveznika i značaj otkrivačkih aktivnosti;

7. sedmica

kolokvij

8. sedmica

Intelektualne sposobnosti

9. sedmica

Socijalna i emocionalna stasalost za polazak u školu;

10. sedmica

Komunikativnost i stvaralaštvo kao pokazatelji gotovosti;

11. sedmica

Školske sposobnosti

12. sedmica

Motivaciona gotovost za polazak u školu i pripremanje djeceza školski red i disciplinu;

13. sedmica

Uloga igre u pripremanju djece za školu;

14. sedmica

Saradnja vrtića sa porodicom i školom u pripremi djece za školu

15. sedmica

Rekapitulacija svih oblasti

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	45 %
3. radionica/grupni rad	40 %
4. film	5 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi i aktivnost	15 %
2. Izrada portofolija u toku vježbi	25 %
3. I parcijalni ispit	20 %
4. II parcijalni ispit	20 %
5. Usmeni ispit	20 %

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Hitrec G. (1991.) Kako pripremiti dijete za školu, Skolska knjiga, Zagreb – Kamenov, E. (2006) Vaspitno-obrazovni rad u pripremnoj grupi dječjeg vrtića, N. Sad: Dragon – Meduz, S.; Kešdan, A. (2000) Kako pomoći deci da uče-prilozi kognitivnom programu, Beograd: ZUNS
----------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Vasta R.,Haith M.M., Miller S. (1998.) Dječija psihologija, Naklada Slap, Jastrebarsko; - Troj F.(1970.) Psihologija deteta, Nučna knjiga, Beograd - Starc B.,Obradović Č.,Pleša A., Profaca B., Letica M.(2004.), Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing, Zagreb
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Donaldson, M. (1988) Um deteta, Beograd: ZUNS; - Poddakov, N.N. (1984) Praktično mišljenje kod djece, Beograd: ZUNS - Antropova, M. V.; Koljcova, M.M. (1986)(red.) Psihofiziološka zrelost dece, Beograd: ZUNS - Kamenov, E. (1982) Eksperimentalni programi za rano obrazovanje, Beograd: ZUNS

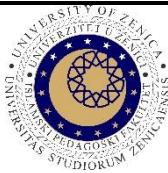

PREVENCIJA POREMEĆAJA PONAŠANJA U RANOJ DOBI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra									
		Predavanja	Vježbe											
II	Izborni	2	2	3										
Nastavnik: Doc.dr. Azemina Maglić		Saradnik:												
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.												
Cilj predmeta	Cilj predmeta je usmjeren ka osposobljavanju studenata za prevencijsko promišljanje u ranom uzrastu koje nudi nesagledive mogućnosti jačanja snaga, dobrobitii prednosti djece, u čemu se ogledaju noviji preventivni imperativi.													
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će nakon odslušanog kolegija steći kompetencije: <ul style="list-style-type: none">– prepoznavanja djece u „riziku“ i s tim u vezi povezane univerzalne i selektivne prevencijske napore– kreiranje multidimenzionalnih preventivnih programa na svim nivoima													
Program predmeta:														
Pojmovno određenje poremećaja u ponašanju, djeca „u riziku“, rizična ponašanja u predškolskom uzrastu Teorijsko-istraživački okviri razumijevanja neophodnosti trasiranja preventivnih programa u ranoj dobi (znanstvena opravdanost što ranijih preventivnih npora) Pojmovno određenje prevencije Modeli i razine prevencije Teorijske osnove prevencije Aspekti prevencije Prvi parcijalni ispit Znanstvena utemeljenost preventivne prakse Kreiranje preventivnih programa na ranom uzrastu Prevencija nasilja djece ranog uzrasta: studije slučaja Evaluacija preventivnih programa ranog uzrasta: socijalno-emocionalni preventivni programi (SEP; PATHS) Parent and Teacher Training program, the Social–Emotional Intervention for At-Risk 4-Year Olds (SEI), Peaceful Kids Early Childhood Social–Emotional Learning (ECSEL), Resilient Children Making Healthy Choices, the High/Scope Preschool Curriculum, and the Chicago Child Parent Center & Expansion Program Politike prevencije Evaluacija studentskih samostalnih radova Drugi parcijalni ispit Završna evaluacija kolegija														
Izvođenje nastave:														

1. predavanje	30 %				
2. prezentacije	70 %				
Provjera znanja:					
1. Prvi parcijalni	30 %				
2. Drugi parcijalni	30 %				
3. Samostalni radovi studenata/ica	20 %				
4. Usmeni ispit	20 %				
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
Literatura					
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Bašić, J. (2009), <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih</i>, Zagreb: Školska knjiga. – Popović-Čitić, B. i Žunić-Pavlović, V. (2005), <i>Prevencija prestupništva dece i omladine</i>, Beograd: Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije Pedagoško društvo srbiye. – Bašić, J., Ferić-Šlehan, M. i Kranželić-Tavra, V. (2001), <i>Od primarne prevencije do ranih intervencija</i>, Zagreb: Eduacijsko-rehabilitacijski fakultet. – Bašić, J., Ferić-Šlehan, M.i Kranželić-Tavra, V. (2007), <i>Zajednice koje brinu I</i>, Pula-Zagreb: Istarska županija. – Bašić, J., Ferić-Šlehan, M.i Kranželić-Tavra, V. (2007), <i>Zajednice koje brinu II</i>, Pula-Zagreb: Istarska županija. – Bašić, J. i Grozić-Živolić, S. (2010), <i>Zajednice koje brinu III</i>, Pula-Zagreb: Istarska županija. 				
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Rijavec, M, Miljković, D. i Brdar, I. (2008), <i>Pozitivna psihologija: znanstveno istraživanje ljudskih snaga isreće</i>, Zagreb: IEP-D2. – Štefan, CA (2012), Social-emotional prevention program for preschool children: an analysis of a high risk sample, <i>Cognitie, Creier, Comportament/Cognition, Brain, Behavior</i>, 16, 3, pp. 319-356, Academic Search Complete, EBSCOhost, viewed 20 November 2012. – Goodwin, T., Pacey, K., & Grace, M. (2003). Childreach: Violence Prevention in Preschool Settings. <i>Journal Of Child & Adolescent Psychiatric Nursing</i>, 16(2), 52. – Humphries, M., & Keenan, K. (2006). Theoretical, Developmental & Cultural Orientations of School-Based Prevention Programs for Preschoolers. <i>Clinical Child & Family Psychology Review</i>, 9(2), 135-148. doi:10.1007/s10567-006-0005-1 				

TREĆI SEMESTAR

DIDAKTIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično	ECTS bodovi	Šifra			
		Predavanja	Vježbe				
III	Obavezni	2	2	6			
Nastavnik: Prof. dr. Izet Pehlić E-mail: izet.pehlic@gmail.com		Saradnik: E-mail:					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Opća pedagogija, Školska pedagogija					
Cilj predmeta	Cilj kolegija je da se studenti upoznaju sa pojmom i predmetom didaktike; da upoznaju teorijskometodološku utemeljenost didaktike i temeljne didaktičke pojmove; da se upoznaju sa didaktičkim sistemima obrazovanja i nastave s kritičkim i kreativnim odnosom prema didaktičkoj teoriji i praksi; da se upoznaju s elementima nastavne situacije i drugih odgojno-obrazovnih situacija; da se upoznaju s procesom planiranja i programiranja nastave i da se osposobe za izradu nastavnog programa; da se upoznaju sa fazama nastavnog procesa i artikulacijom pojedine nastavne situacije; da se upoznaju sa načelima, metodama, tehnologijom i medijima u nastavi i učenju; da se osposobe za transfer i interferenciju spoznaja iz didaktike na različite situacije nastave i odgojno-obrazovnih procesa						
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih studijskih obveza studenti će biti sposobni: – identificirati didaktiku kao pedagošku disciplinu, te njen odnos prema «susjednim» znanostima, – identificirati odnos didaktike i metodike, – čitati i razumjeti program i plan nastave islamske vjeroučenosti, te strukture programa, – pripremiti i realizirati područja programa, nastavnih cjelina i nastavnih jedinica, – identificirati nastavne ciljeve (spoznajne, doživljajne, djelatne), – voditi nastavnu evidenciju, – pripremiti, realizirati i evaluirati nastavni proces, – primijeniti različite didaktičko-metodičke odluke, – primjeniti različite postupke vrednovanja i procjenjivanja znanja, – koristiti različite oblike nastave, nastavne postupke, metode i pomagala u realizaciji nastave.						
Program predmeta: – Predmetna i metodološko-epistemološka utemeljenost didaktike – Temeljni didaktički pojmovi, didaktičke teorije, pravci, modeli i sistemi – Tipovi nastavnika i komunikacijski proces u nastavi – Obrazovanje i nastava (ciljevi, zadaci-ishodi učenja i sadržaji; zakoni i zakonitosti, zakonite tendencije) – Odgojno-obrazovne i nastavne situacije – Nastavni plan, program i curriculum. Planiranje i programiranje nastave (strukturiranje curriculuma). – Makro i mikro organizacija obrazovanja i nastave – Didaktički ciklus i njegove etape (pripremanje, realizacija i evaluacija nastave i obrazovanja). – Artikulacija situacije učenja i nastave – Didaktički principi u procesu nastave i učenja							

- Didaktičke metode nastave i učenja
- Socijalni oblici rada u nastavi i učenju
- Tehnologija i mediji obrazovanja i nastave
- Odabrane sociopedagogijske teme u Didaktici

Izvođenje nastave:

Nastavu na ovom predmetu čine predavanja, vježbe i didaktička praksa.

Strukturu nastave čine predavanja, prezentacije, diskusije, debate, razgovori i radionički rad.

Provjera znanja:

Provjera znanja se izvodi tokom cijelog semestra, a za konačnu ocjenu iz predmeta studenti skupljaju bodove iz elemenata sljedeće strukture: Prisustvo nastavi (5+5), Didaktička praksa (20), Seminarski rad (15), Prezentacija teorijskog sadržaja (5) i Pismeni ispit (50).

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Didaktička praksa	Seminarski rad	Prezentacija	Pismeni ispit
5	5	20	15	5	50

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> Bognar, L., Matijević, M. (2002), <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga. Ćatić R. (2003), <i>Osnovi didaktike</i>, Zenica: Pedagoški fakultet. Muminović, H. (2013), <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES, d.o.o. i Centar za napredne studije.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> Bezić, K., Strugar, V. (1998), <i>Učitelj za treće tisućljeće</i>. Zagreb: HPKZ. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. Grgin, T. (2001), <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Slap. Jensen, E. (2003), <i>Super-nastava</i>. Zagreb: Educa. Klafki, Schultz, Cube, Mooler, Winkel, Blankertz. (1993), <i>Didaktičke teorije</i>, Zagreb: Educa. Kyriacou, C. (1995), <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa. Marsh, J.C. (1994) <i>Kurikulum: temeljni pojmovi</i>; Zagreb: Educa. Matijević, M. (2002), <i>Alternativne škole – didaktičke i pedagoške koncepcije</i>, Zagreb: Tipex. Meyer, H. (2002), <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. Pastuović, N. (1999), <i>Edukologija</i>. Zagreb: Znamen. Slatina, M. (1998), <i>Nastavni metod</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. Stoll, L., Fink, D. (2000) <i>Mijenjajmo naše škole: Kakao unaprijediti djelotvornost i kvalitetu škola</i>, Zagreb: Educa. Terhart, E. (2001), <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Zagreb: Educa.

PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Dodiplomski	2	2	6	04K41-009
Nastavnik: prof. dr. Almira Isić-Imamović E-mail: almiraisic@gmail.com		Saradnik: E-mail:			

Predmeti koji su preduvjet za polaganje | Opća psihologija

Cilj predmeta

Usvajanje znanja o procesu školskog učenja i strategijama učenja, zatim motivacije za školskim učenjem, ulozi i značaju inteligencije i kognitivnog stila u određenju školskog uspjeha, načinu provjeravanja, ocjenjivanja i vrednovanja učeničkog znanja, načinu uspostavljanja discipline u školi, socijalno emocionalnoj klimi u razredu, psihičkim osobinama darovitih učenika kao i psihičkim osobinama učenika s teškoćama u razvoju i poremećajem u ponašanju.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Stjecanje profesionalnih kompetencija za pružanje psihološke podrške i pomoći učenicima u osnovnoškolskom i srednjoškolskom periodu u procesu učenja i uspješnog obrazovanja. Zatim, stjecanje kompetencija koje će omogućiti studentima pružanje pomoći učenicima s poremećajima učenja, poteškoćama u razvoju i poremećajem u ponašanu. Pored toga, studenti će usvojiti i kompetencije za uspješan rad sa darovitim učenicima.

Program predmeta:

1. Predmet i historijski razvoj Pedagoške psihologije.
2. Metode i tehnike psiholoških istraživanja u odgoju i obrazovanju.
3. Školsko učenje, pamćenje i strategije učenja.
4. Motivacija za školskim učenjem (Teorije motivacije za školskim učenjem, Podsticanje razvoja motivacije za postignućem kod učenika i Teorija atribucije unutar školskog konteksta).
5. Motivacija za školskim učenjem (Intrinzična i ekstrinzična motivacija kod učenika za školskim učenjem, Samoregulisana motivacija i samoregulisano učenje kod učenika i Razvijanje motivacije kod učenika za školskim učenjem).
6. Uloga inteligencije i kognitivnog stila u određenju školskog uspjeha učenika.
7. **Prvi parcijalni ispit**
8. Provjeravanje, ocjenjivanje i vrednovanje učeničkog znanja.
9. Socijalno-emocionalna klima u školi.
10. Disciplina u školi.
11. Umor i dosada u školi.
12. Daroviti učenici.
13. Učenici s teškoćama u razvoju.
14. Učenici s poremećajem u ponašanju.
15. **Drugi parcijalni ispit**

Izvođenje nastave:

70% predavanja i 30% prezentacije

Provjera znanja: Pismena i usmena					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15%	15%	30%	40%		
Literatura					
Obavezna	<p>Tomislav, G. (2000). <i>Edukacijska psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Andrilović, V., Čudina, M. (1988): <i>Psihologija učenja i nastave</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Andrilović, V. (1991). <i>Metode i tehnike istraživanja u psihologiji odgoja i obrazovanja</i>. Zagreb: Školska knjiga</p>				
Dodatna	<p>Zarevski, P. (1995). <i>Psihologija pamćenja i učenja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Krstić, D. (1980). <i>Učenje i razvoj</i>. Zagreb: Naučna knjiga.</p> <p>Kvaščev, R. (1975). <i>Podsticanje i sputavanje stvaralačkih sposobnosti kod učenika</i>. Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Čudina-Obradović, M. (1990). <i>Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Slavin, R.E. (1997). <i>Educational psychology: theory and practice</i>. Boston: Allyn.</p>				

INKLUZIVNI PRISTUP U ODNOSU SA VRŠNJACIMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
III	Redovni	2	3	6							
Nastavnik: E-mail:		Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Uvod u inkluzivnu edukaciju, Inkluzivna edukacija									
Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta jeste integrisanje znanja i razumijevanja socijalne interakcije u vršnjačkom okruženju te razvoj sposobnosti i vještina rješavanja kompleksnih problema socijalne inkluzije djece s teškoćama u razvoju, u cilju pravovremenog djelovanja u sprečavanju socijalne isključenosti i vršnjačkog nasilja u koje su uključena djeca s teškoćama u razvoju.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Studenti će biti u mogućnosti da:</p> <ul style="list-style-type: none">- analiziraju različita ponašanja djeteta, vršnjaka, roditelja i školskog osoblja, te socijalne interakcije među njima,- razlikuju obilježja vršnjačke interakcije djece s različitim teškoćama u razvoju, kao i vrsta odnosa među vršnjacima općenito, njihovih obilježja i uloge spola u odnosu s vršnjacima.- razumiju ulogu kognitivnih vještina, ulogu porodice i ulogu odgajatelja/učitelja za razvoj socijalne kompetencije u području odnosa s vršnjacima djece općenito i djece s teškoćama u razvoju.- analiziraju rizike za pojavu vršnjačkog nasilja vezanog uz djecu općenito i djecu s različitim teškoćama.- kreiraju i primjenjuju intervencije usmjerene prema djeci s različitim teškoćama u razvoju i prema njihovoj okolini koja uključuje vršnjake i odrasle, kojima se stvaraju preduvjeti socijalno pozitivne interakcije među vršnjacima, uklanjaju ili ublažavaju teškoće u vršnjačkoj interakciji i suzbija vršnjačko nasilje.- demonstriraju vještine komunikacije, socijalne i emocionalne kompetencije i vještine primjene različitih metoda kojima se potiče lični i socijalni razvoj,										

Program predmeta:

Doprinos odnosa s vršnjacima razvoju i adaptaciji djeteta;

Utjecaj ponašanja djeteta na odnos s vršnjacima;

Socijalne kompetencije i socijalne vještine; kognitivne vještine;

Efekti ponašanja djeteta na uspostavljanje i održavanje odnosa s vršnjacima: povučenost, usamljenost;

Vrste odnosa s vršnjacima i svojstva odnosa;

Uloga spola u dječjim odnosima s vršnjacima;

Vršnjačko zlostavljanje, Intervencije; Vršnjačko zlostavljanje djece s teškoćama u razvoju;

Djeca s intelektualnim teškoćama u interakciji s vršnjacima;
 Odnos s vršnjacima kod djece s teškoćama u učenju;
 Vršnjaci i djeca s deficitom pažnje/hiperaktivnim poremećajem (ADHD);
 Utjecaj jezičnih teškoća na odnos s vršnjacima;
 Odnos s vršnjacima kod djece s motoričkim teškoćama i hroničnim bolestima;
 Uloga učitelja u uspostavljanju harmoničnih odnosa djece s teškoćama u razvoju i njihovih vršnjaka;
 Intervencije usmjerene na okolinu;
 Modeli vršnjačke podrške: model uzajamnog učenja (peer learning), recipročne pomoći i mentorstva, modeli pomoći i podrške među učenicima u školi.

Izvodenje nastave:

1. predavanje	25 %
2. prezentacije	50 %
3. radionica/grupni rad	25 %

Provjera znanja:

1. prisustvo	10
2. individualni zadatak	20
3. pismeni ispit	50
4. usmeni ispit	20

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15	10	25	50		

Literatura

Obavezna	<p>Žic Ralić, A. (2008). <i>Odnos s vršnjacima</i>, Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Žic, A. (2002). Odnosi s vršnjacima i ponašanje u školi učenika s teškoćama u razvoju nakon edukacije učitelja, Zbornik radova 4. međunarodnog seminara <i>Kvaliteta života osoba s teškoćama u razvoju</i>, održanog u Varaždinu od 16. do 18. svibnja 2002. godine, str. 81-94</p> <p>Žic, A. i Lj. Igrić (2001). Self-assessment of relations with peers in children with intellectual disability, <i>Journal of Intellectual Disability Research</i>, vol. 45, br.3, str. 202-211</p> <p>Žic Ralić, A. (2004). Uloga učitelja u socijalnoj integraciji učenika s teškoćama u razvoju, Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa: <i>Dijete, odgajatelj i učitelj</i>, Zadar, 35-45.</p>
Dodatna	<p>Asher, S.R. & J.D. Coie (Eds): <i>Peer Rejection in Childhood</i>. Cambridge University Press, New York.</p> <p>Bognar, L., Uzelac, M., Bagić, A. (1994). <i>Budimo prijatelji</i>. Zagreb: Slon.</p> <p>Bunčić, K., Ivković, Đ., Janković, J., Penava, A. (1993). <i>Igrom do sebe</i>. Zagreb: Alinea.</p> <p>Csoti, M. (2001). <i>Social Awareness Skills for Children</i>. London: Jessica Kingsley Publishers.</p> <p>Csoti, M. (2000). <i>People Skills for Young Adults</i>. London: Jessica Kingsley Publishers.</p> <p>Good, P.: U potrazi za srećom. NIP Alinea, Zagreb, 1991.</p> <p>Good, P. (1993). <i>Kako pomoći klincima da si sami pomognu</i>, Zagreb: NIP Alinea.</p> <p>Miljković, D., Rijavec, M. (2002). <i>Bolje biti vjetar nego list</i>. Zagreb: IEP.</p>

	<p>Siperstein G.N., Rickards, E.P. (2004): Promoting Social Success, A Curriculum for Children with Special Needs. Paul H. Brookes Publishing Co., Baltimore</p> <p>Žic, A. (2000). <i>Osobna i socijalna adaptacija učenika usporenog kognitivnog razvoja u ekološkim sustavima: obitelj, škola, vršnjaci.</i> Doktorska disertacija. Zagreb: Edukacijskorehabilitacijski fakultet, Sveučilišta u Zagrebu.</p>
--	---

Naziv predmeta: BOSANSKI JEZIK

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra			
		Predavanja	Vježbe					
III	Obavezni	2	2	5	04K03-235			
Nastavnik: doc. dr. Amina Pehlić E-mail: amina.pehlic@unze.ba			Saradnik: E-mail:					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		---						
Cilj predmeta		Sistematisirati i nadograditi ranije stečeno znanje o bosanskom jeziku novim saznanjima te razviti svijest o značaju jezičke kulture.						
Kompetencije (Ishodi učenja)		Poslije položenog ispita studenti će: – Imati razvijenu svijest o značaju jezičke pismenosti – Moći primijeniti znanje iz jezika u nastavnom radu s djecom – Steći temelj za dalje kontinuirano samostalno učenje i razvijanje vlastite pismenosti						

Program predmeta:

Forma elektronske poruke i molbe. Jezik i govor.

Jezički idiomi. Narodni govor, književni jezik i standardni jezik. Višestrukosti u bosanskom jeziku.

Jezička norma. Jezički znak. Nivoi jezičke analize. Fonološki i morfološki uvjetovane alternacije glasova.

Morfem. Tvorba riječi.

Imenice. Pridjevi.

Glagoli. Zamjenice.

Polupromjenljive riječi. Nepromjenljive riječi.

I parcijalni ispit

Sintaksičke jedinice. Sintagma.

Rečenički članovi.

Nezavisnosložene rečenice.

Zavisnosložene rečenice.

Diskurs.

II parcijalni ispit

Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

1. predavanje	50%
2. prezentacije	50%

Provjera znanja:

Način ocjenjivanja pojedinih segmenata:

– Učešće na nastavi	6%
– Individualni zadaci	24%
– I parcijalni pismeni ispit	30%
– II parcijalni pismeni ispit	30%
– Usmeni ispit	10%

Napomene:

Studenti će dobiti predispitne individualne zadatke koje treba da završe u toku semestra.

Dva parcijalna ispita tokom nastave uključivat će jezičke cjeline koje su se obrađivale i vježbale na nastavi. Sastoje se od pravopisnog i teorijskog dijela. Za prolaznu ocjenu studenti treba da urade minimum pravopisnog, kao i teorijskog dijela testa.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktični rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Halilović, Senahid (1999): <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Priručnik za škole, Sarajevo: Dom štampe Zenica. – Halilović, Senahid (2017): <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet Sarajevo. – Jahić, Dž., Halilović, S. i Palić, I. (2000). <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica: Dom štampe.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Čedić, Ibrahim (2001). <i>Osnovi gramatike bosanskog jezika</i>, Priručnici IV, Sarajevo: Institut za jezik u Sarajevu. – Riđanović, M. (1998). <i>Jezik i njegova struktura</i>, Sarajevo: TKD Šahinpašić.

ŽIVOTOPIS VJEROVJESNIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
III	Obavezni	2	2	3	07K35-111						
Nastavnik: van. prof. dr. Mensur Valjevac E-mail: mensur.valjevac@unze.ba		Saradnik: ass. mr. Eniz Patković E-mail: eniz.patkovic@unze.ba									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje											
Cilj predmeta	Cilj izučavanja predmeta <i>Životopis Vjerovjesnika</i> je upoznavanje studenata sa životnim putem i biografijom posljednjeg Božijeg vjerovjesnika Muhammeda, a.s. Naglasak se stavlja na poruke koje isijavaju iz kur'anskih tekstova: <i>A tebe smo (Muhammede) samo kao milost svjetovima poslali.</i> (<i>El-Enbijā'</i> , 107) <i>Vi u Allahovom poslaniku imate divan uzor za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onom svijetu, i koji često Allaha spominje.</i> (<i>El-Ahzāb</i> , 21)										
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će se kroz ovaj modul ospособiti za identifikaciju, opis i analizu inkluzivnog aspekta životopisa posljednjeg Božijeg poslanika Muhammeda, a.s., koji je, kako Kur'an naglašava, <i>milost svim svjetovima</i> i paradigma istinskog morala, čestitosti i prosocijalnog ponašanja. Studenti će prepoznati diferenciran pristup Poslanika, a.s., u odnosu na različite društvene grupe i izdvojiti primjere relevantne za njihov budući profesionalni poziv. Tako će budući asistenti u nastavi moći efikasno ovladati strategijama i metodama tradicionalnog pristupa u pedagoškom radu s obzirom na učenike sa posebnim potrebama u cilju njihove adaptacije na redovne odgojno-obrazovne aktivnosti.										
Program predmeta: Značaj izučavanja Poslanikovog životopisa; Izvori Poslanikove biografije. Svijet i Arabija prije islama; Mekka, Kaba, Kurejš. Život prije poslanstva: Poslanikovo rođenje, djetinjstvo, ženidba. Period poslanstva prije Hidžre: povijesni događaji - pouke i poruke; Isra' i Mi'radž. Hidžra i njen značaj u povijesti islama; Tok i poruke Hidžre. Poslanik poslije Hidžre: život u Medini, gradnja džamije, bratimljenje, Medinska povelja. Rekapitulacija - kolokvij Islamsko razumijevanje mira i rata; Islam garantuje nemuslimana sva prava. Primjeri islamske tolerancije. Događaji poslije oslobođanja Mekke: deputacije, Oproštajni hadž i Poslanikov govor, univerzalne poruke. Poslanikova porodica, supruge i razlozi višeženstva; Poslanikova djeca i potomci. Muhammeda, a.s., paradigma morala i čestitosti; Poslanikova humanost i etika. Prva objava (Ikre') i njene refleksije na ljudsku povijest. Poslanik kao učitelj i pedagog.											

Poslanikov odlazak s ovog svijeta i njegove posljednje poruke ljudima.

Rekapitulacija svih oblasti

Izvođenje nastave:

1. predavanja 60 %
2. interaktivna nastava (diskusije, razgovori) 20%
3. prezentacija 15 %
4. gost predavač 5 %

Provjera znanja:

1. pisani rad + prezentacija 80 %
2. usmeni ispit 20 %

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Kolokvij	Završni ispit		
20	20	40	20		

Literatura

Obavezna	Safvet Halilović: <i>Sira – Životopis posljednjeg Allahovog Poslanika</i> , šesto dopunjeno izdanje, Sarajevo, 2016. Osman Nuri Topbaš: <i>Ličnost bez premca - Muhammed Mustafa</i> , Istanbul, 2013. Muhammed Rewwas Qal'ahdži: <i>Ličnost posljednjeg Allahovog Poslanika</i> , s arapskog preveli Safvet Halilović i Mehmed Kico, Sarajevo, 2006.
Dodatna	Karen Armstrong: <i>Muhammed – Poslanik za naše vrijeme</i> , s engleskog preveo Mirnes Kovač, Buybook. Sarajevo, 2008. Halid M. Halid: <i>Humanost Muhammeda, a.s.</i> , Sarajevo, 1984. Martin Lings: <i>Muhammed, život Vjerovjesnika islama zasnovan na najranijim izvorima</i> , Connectum, Sarajevo, 2004.

INTERKULTURALNA PEDAGOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Izborni predmet	2	2	4	04K04-232
Nastavnik: Prof.dr. Amel Alić E-mail: amel.alic@ff.unze.ba			Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Cilj kolegija je da se studenti će upoznaju sa najnovijim naučnim saznanjima iz oblasti interkulturalne pedagogije, temeljnim stručnim i naučnim stavovima, antropološkim izvorištima i utemjeljenjima, te će upoznati ulogu kulturnog konteksta u područjima odgoja i obrazovanja. Upoznat će se s ulogom kulture i etnoteorija u proučavanju cjeloživotnog razvoja, te prepoznavanja osnovnih problema vezanih za interkulturalno susretanje i prilagodbu drugim kulturama. Neophodnost razumijevanja temeljnih pojmoveva: odgoj, obrazovanje, socijalizacija, enkulturnacija, akulturacija, etnocentrizam, srodstveni sistemi, roditeljske etnoteorije, usvajanje kulturnih formula, etnografija djetinjstva, multikulturalnost, interkulturalnost. Razumijevanje teorijskih polazišta antropoloških, sociooloških, demografskih, kulturoloških i politoloških pristupa multikulturalnim pojavama. Promijenjena geografija – svijet migracija. Interkulturalizam/multikulturalizam kao strategija prilagodbe. Interkulturalni diskursi i proces obrazovanja: interkulturalna pismenost, interkulturalna osjetljivost i interkulturalna komunikacija s obzirom na dimenzije nacionalnih kultura i kulturne vrijednosne orientacije. Razumijevanje kritike modela multikulturalnog i interkulturalnog obrazovanja. Novi profil stručnjaka: interkulturalni medijator i socijalni integrator.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Da kao stručnjaci razumiju prirodu odgojno-obrazovnog djelovanja u svjetlu interkulturalnog odgoja i obrazovanja; Da se osposobe za djelovanje u više pravaca koji se odnose na specifične zadatke u oblasti razumijevanja i istraživanja multi i interkulturalnosti; Prepoznavanje važnosti kulturnog konteksta u konceptualizaciji i istraživanjima sposobnosti, ličnosti, motivacije, kognitivinog, moralnog razvoja i iskazivanja emocija, interkulturalne komunikacije, životnih stilova, te koncepta zdravlja; Usvojiti će osnovna znanja o stjecanju interkulturalnih kompetencija; Intencija je i da se studenti osposobe za proces stvaranja i aktivnog učešća u uvjetima multi i interkulturalnosti, kao i kritičkog propitivanja društvenih implikacija interkulturalizma u odgoju i obrazovanju, te da se upoznaju sa mogućnostima pedagoškog djelovanja s marginalnim grupama.				
Program predmeta:					
<ul style="list-style-type: none">• Uvodno predavanje – očekivanja, upoznavanje s programom• Pedagogija kao znanost, antropološke poveznice i izvorišta• Interkulturalna pedagogija u sistemu znanosti o odgoju• Definicije, manifestacije i određenja kulture• Tradicija i metodološki pristupi istraživanja kulture• Kulturalne norme porodične organizacije i srodstvenih sistema• Koncept roditeljstva u različitim kulturnim kontekstima• Kulturalni modeli odgajanja i djetinjstvo• Kulturalne varijacije razumijevanja ličnosti• Kulturalni modeli komuniciranja i iskazivanja emocija• Kultura i koncept zdravlja• Kvadranti interkulturalnog susretanja• Aporije multikulturalizma• Hipoteza kontakta „Stadiji kulturnog šoka, Teorija integrirane prijetnje• Dimenzije multikulturalne i multietničke edukacije• Razvojni modeli interkulturalne osjetljivosti					
Izvodenje nastave:					

Nastava je auditorna i izvodi se prema utvrđenom rasporedu kroz predavanja, vježbe i konsultacije.					
Provjera znanja:					
U okviru kolegija su predviđena dva parcijalna ispita na kojima student može osvojiti dovoljan broj bodova za minimalnu prolaznu ocjenu, ali i više. U slučaju neizlazeњa na parcijalni ispit, studentima je omogućeno polaganje završnog, integralnog ispita. Studenti, također, u toku nastave rješavaju semestralne zadatke koji ulaze u konačnu ocjenu.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Prisustvovanje nastavi (80%)	Saopćenje o nekoj od teme iz programa	Samostalno istraživanje (stručni portfolij)	Pismeni rad (1. parcijalni ispit)	Završni ispit (2. parcijalni ispit)	UKUPNO
-	5	15	40	40	100
Literatura					
Obavezna	Alić, A. (2018). <i>Kulturalni modeli odgajanja – uvod u antropologiju porodice</i> . Sarajevo: Perfecta. Alić, A., Ceric, H., Habibović, S. (2018). <i>Obilježja kulture mladih – istraživanja i osvrti</i> . Sarajevo: Centar za napredne studije. Alić, A., Ceric, H., Habibović, S. (2018). <i>Studija kulturnog kontakta i socijalnog utjecaja</i> . Sarajevo: Dobra knjiga. Alić, A. (2012). <i>Struktura i dinamika obiteljske kulture</i> . Sarajevo: Dobra knjiga i CNS. (str. 193-316) Cushner, K. (1999). <i>Human Diversity in Action: Developing Multicultural Competencies for the Classroom</i> . Kent State University. Predavanja i vježbe (izbor materijala iz dopunske literature distribuirani u toku nastave)				
Dodatna	Bennett, M.J. (1993). <i>Towards Ethnorelativism: A Developmental Model of Intercultural Sensitivity in Paige</i> . (ed.) Education for the Intercultural Experience. Maine: Intercultural Press. Božović, R. (2006). <i>Leksikon kulturologije</i> . Beograd: Udruženje nauka i društvo Srbije. Giddens, A. (2007). Sociologija. Zagreb: Globus. Giroux, H.A., & Shannon, P. (1997). <i>Education And Cultural Studies</i> . Routledge New York and London. Gošović, R, i ostali (2009). <i>Vodič za unapređivanje interkulturnog obrazovanja</i> . Beograd: Fond za otvoreno društvo. Grupa autora (2005). <i>T – Kit: Interkulturno učenje</i> . Beograd. Grupa autora (2007). <i>Vodič za unapređenje interkulturnog obrazovanja</i> . Beograd: Grupa MOST, Fond otvoreno društvo. Hutchins, D.J., et al (2012). <i>Multicultural Partnership – Involve all Families</i> . New York. Eye on Education. Hofstede, G.H. (2001). <i>Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations</i> . London: Sage Publications, Inc. Ibn Haldun (2007). <i>Muqaddima</i> , 1. i 2. knjiga. Sarajevo: El Kalem. Kagitcibasi, C. (2007). <i>Family, Self, and Human Development Across Cultures</i> . London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers. Keller, H. (2007). <i>Cultures of Infancy</i> . London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers. LeVine, R., New, R.S. (2008). <i>Anthropology and Child Development – a Cross-cultural Reader</i> . Blackwell Publishing. Kon, I.S. (1991). <i>Dete i kultura</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. LeVine, R.A. (2003). <i>Childhood Socialization: Comparative Studies of Parenting, Learning and Educational Change</i> . The University of Hong Kong: Comparative Education Research Centre. Matsumoto, D., Juang, L. (2003). <i>Culture and Psychology</i> . Oxford: Oxford University Press. Meyer, E. (2014), <i>The Culture Map</i> . New York: PublicAffairs. Pedersen, P. (1995). <i>The Five Stages of Culture Shock</i> . Greenwood Press. Race, R. (2011). <i>Multiculturalism and Education</i> . London: Continuum. Sue, D.W., Sue, d. (2008). <i>Counseling the Culturally Diverse</i> . New Jersey: John Wiley & Sons, Inc. Valsiner, J. (1997). <i>Čovekov razvoj i kultura</i> . Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.				

OBRAZOVANJE I RELIGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	izborni	2	2	4	07K34-085

Nastavnik: prof.dr. Sedad Dizdarević
E-mail: sedad73@yahoo.com

Saradnik: ass. Fatima Gazić
E-mail: gazić38@gmail.com

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Cilj je upoznati studente sa korelacijskim odnosom između religije i obrazovanja. Predstaviti im područja na kojim religija pruža nemjerljiv i nezamjenjiv doprinos fenomenu odgoja i obrazovanja i progovoriti o religiji kao svojevrsnom sistemu obrazovanja i odgoja. Studenti će tokom studija imati priliku da se upoznaju sa različitim fenomenima manifestiranja religije, njene uloge u oblikovanju društvene zajednice kao i različitim komparativnim pristupima sekularnom i religijskom poimanju odgoja i obrazovanja. Svakako akcenat se stavlja na islamsku paradigmu uz kontrastivni i komparativni pogled na različite religijske tradicije i koncepcije.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će se upoznati sa perspektivom religijskog, prije svega islamskog, pristupa odgoju, obrazovanju, socijalizaciji, kulturalizaciji... Biti će u stanju primijeniti religijski koncept i strategiju razvoja dječijih sposobnosti u ranom djetinjstvu. Primijeniti prednosti religijskog i islamskog metoda uočavanja sposobnosti i sklonosti odgajanika u ranoj fazi odgoja i razvoja istih do optimalnog nivoa. Koristiti religijski pristup u procesu razvoja kognitivnih, moralnih, emocionalnih i društvenih dimenzija razvoja dječije ličnosti. Primijeniti religijske naputke u pravcu unapređenja odgojno-obrazovnog rada sa djecom ranog razdoblja oslanjajući se na teoriju, praksi i metode klasičnih i suvremenih religijskih teoretičara odgoja i obrazovanja

Program predmeta:

1. Teorije i definiranje pojma religije. Nastanak, klasifikacija, značaj i uloga različitih religija i religijskih pokreta tokom historije
2. Uvod u predmet, poimanje i razumijevanje fenomena odgoja i obrazovanja. Potreba, značaj i uloga religije u savremenom pristupu odgoju i obrazovanju.
3. Različito poimanje odgoja i obrazovanja, religijski i sekularni odgoj i obrazovanje. Pedagogija, njen razvoj, značaj i uloga.
4. Historijat pedagogije i njen značaj za društvo. Teorije, klasifikacija, periodizacija i uloga odgoja i obrazovanja u društvu.
5. Kratak historijat religijskog i konfesionalnog obrazovanja u BiH
6. Kratka historija muslimanskog vjerskog obrazovanja u BiH.
7. Parcijalni ispit
8. Stav religija o obrazovanju žena i ženskim pravima.
9. Nastanak i razvoj školstva na zapadu.

10. Nastanak i razvoj islamskog školstva
11. Ciljevi i svrha obrazovanja i odgoja u islamu
12. Kur'anska paradigma odgoja i obrazovanja.
13. Odgoj i obrazovanje kroz prizmu najistaknutijih islamskih mislilaca.
14. Metode odgoja i obrazovanja u islamu.
15. Pregled i finalno razmatranje |
|--|

Izvođenje nastave:

1. predavanje	80%
2. prezentacije	10%
3. gosti predavači	10 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi	10%
2. Seminarski rad	10%
3. Pismeni ispit	70%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
60%	20%	10%	10%		

Literatura

Obavezna	-Bagheri, H.(2009). Ponovni pogled na islamski odgoj. Sarajevo: Ibn Sina. –Bazala, V.(1987). Pregled povijeti znanosti. Zagreb: Školska knjiga. –Cvitković, I.(2002) Religije suvremenog svijeta. Sarajevo: DES – Grupa autora.(2008). Stavovi islamskih mislilaca o edukaciji i odgoju, tom I-II-III, prijevod Amar Imamović, Sarajevo: Mula Sadra – Hasanović, B.(2008).Islamske obrazovne ustanove u BiH od 1850. do 1914. godine. Sarajevo: Bemust. – Papić,M.(1972). Školstvo u BiH za vrijeme austrougarske okupacije(1878-1918), Sarajevo: Veselin Masleša
Dodatna	Rahman, F.(1983). Duh islama. Prijevod Andrija Grosberger, Beograd: Jugoslavija, Izdavačka delatnost i Prosveta

Naziv predmeta: SOCIJALNO PRAVO

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
III	izborni	2	2	4	08K23-010						
Nastavnik: Doc.dr.sc.Ivana Grubešić E-mail:		Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.									
Cilj predmeta	Kroz ovaj predmet student se upoznaje sa ključnim pojmovima socijalne politike i propisima iz područja socijalnog prava s ciljem osposobljavanja za pravilno tumačenje i primjenu pojmoveva, kategorija i instituta socijalne politike kao temelja za donošenje socijanog zakonodavstva i njegovu provedbu.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon odslušane nastave studenti će dosegnuti: - sposobnost vladanja ključnim pojmovima - osposobljenost za rad u području socijalnih odnosa, - sposobnost jasnog tumačenja i primjene propisa iz oblasti socijalnog prava										
Program predmeta:											

<p>Uvod u socijalno pravo (ključni pojmovi socijalnog prava: socijalna država, socijalna politika, socijalno osiguranje, socijalna zaštita, socijalni slučaj, socijalni rizik)</p> <p>Načela i izvori socijalnog prava (domaći i međunarodni izvori)</p> <p>Pojam zdravstvenog osiguranja i prava koja proizilaze iz zdravstvenog osiguranje (principi zdravstvenog osiguranja, elementi pravnih odnosa zdravstvenog osiguranja, kategorije osiguranika)</p> <p>Pojam, vrste i načela zdravstvene zaštite (organizacija i vrste zdravstvenih ustanova, organizacija zdravstvene zaštite, nadzor nad zdravstvenim ustanovama)</p> <p>Način finansiranja zdravstvenog osiguranja i Svjetska zdravstvena organizacija (izvori sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, obaveznici uplate doprinosa, privatna zdravstvena djelatnost, ciljevi i osnivanje Svjetske zdravstvene organizacije)</p> <p>Pojam, načela i prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja (pojam, načela i uslovi za priznavanje prava iz PIO, grupe osiguranika)</p> <p>Pojam i vrste penzijskog staža, te način utvrđivanja penzijske osnovice</p> <p>Prvi parcijalni ispit</p> <p>Socijalna prava bivših boraca, vojnih invalida i drugih žrtava rata (pojam žrtava rata, kategorije lica obuhvaćene boračko-invalidskom zaštitom, prava iz boračko-invalidske zaštite, pojam i prava civilnih žrtava rata)</p> <p>Socijalno obezbjeđenje nezaposlenih lica (načela, kategorije lica obuhvaćene socijalnim obezbjeđenjem za slučaj nezaposlenosti i njihova prava)</p> <p>Socijalna zaštita (načela socijalne zaštite, korisnici i prava, ustanove socijalne zaštite)</p> <p>Zaštita djece s porodicom (prava u oblasti dječije zaštite)</p> <p>Postupak ostvarivanja i zaštite prava iz socijalnog osiguranja i socijalne zaštite (pričakovanje osnovnih instituta socijalnog procesnog prava)</p> <p>Drugi parcijalni ispit</p> <p>Završna evaluacija kolegija</p>

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	30 %
3. radionica/grupni rad	60 %

Provjera znanja:

1. esej (pisani rad + prezentacija)	30%
2. test	20%
3. završni ispit	50%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Sead Dedić, Socijalno pravo, Sarajevo, 2005. godina – Zakon o zdravstvenom osiguranju – Zakon o zdravstvenoj zaštiti – Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju – Zakon o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja – Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica u FBiH – Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica – Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom
----------	--

	<ul style="list-style-type: none"> – Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Naznačena literatura na osnovu koje se stiču znanja, vrši priprema za polaganje ispita i vrši provjera znanja, na početku svake školske godine će biti aktualizirana, odnosno dopunjena.

ČETVRTI SEMESTAR

SPECIJALNA PEDAGOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
IV	Obavezni	2	2	5,5	04K04-294						
Nastavnik: R.prof.dr.Edina Vejo E-mail: edina.vejo@gmail.com		Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.									
Cilj predmeta	<p>Cilj ovog predmeta je:</p> <ul style="list-style-type: none">– Upoznavanje studenata sa osnovnim zakonitostima i principima odgoja i obrazovanja djece sa poteškoćama u razvoju i preprekama u učenju, te načinu metodičko-didaktičke realizacije neposrednog odgojno-obrazovnog rada.– Razvoj empatije tj. osjetljivosti studenata za djecu sa poteškoćama u razvoju i preprekama u učenju i njihovoj integraciji/inkluziji u vrtićima.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none">– Sažeti temeljna znanja i shvatiti cjelovit i sustavan uvid u specijalnu pedagogiju, njezino utemljenje i terminologiju;– Djelotvorno konstruirati odgojno-obrazovni kontekst kao poticajno-razvojni, po mjeri svakog djeteta, u odnosu na njihove sposobnosti, mogućnosti, potrebe i interes te na tim osnovama ostvarivati integrativnu odgojno-obrazovnu praksu;– Samostalno konstruirati, implementirati i evaluirati integrativni predškolski kurikulum u okviru diferenciranog pristupa svakom djetetu sukladno njegovim sposobnostima.– Prosuditi kritički odnos prema aktualnim dosezima specijalne pedagogije i integrativne odgojno-obrazovne prakse;– Uočiti, procjeniti i pratiti djecu s teškoćama.– Razviti sposobnost kreiranja pedagoški osmišljenih aktivnosti i pedagoških postupaka koje su u funkciji integracije djece s posebnim potrebama.										
Program predmeta:											

Na uvodnom predavanju studentima će biti predstavljen plan i program kolegija, uz naznaku temeljnih sadržaja, obaveze tokom semestra, način rada, mogućnosti korištenja izvora znanja (e-biblioteke, internet, konsultativni razgovori).

Konstituisanje i razvoj specijalne pedagogije. Teorijske osnove specijalne pedagogije (definicije, predmet, zadaci i područje rada) Specijalna pedagogija u sistemu pedagoških disciplina, historijski pregled odnosa društva prema osobama sa poteškoćama u razvoju. Zastupljenost osoba sa poteškoćama u populaciji;

Termini i pojmovi koji se koriste u vezi sa stanjem osoba sa poteškoćama u razvoju, Kritička analiza korištene terminologije

Uža područja i grane specijalne pedagogije: Oligofrenopedagogija, Tiflopedagogija, Surdopedagogija, Logopedska pedagogija, Medicinska pedagogija, Sociopatska pedagogija itd

Individualne sličnosti i razlike u ranom razvoju djece (intravarijabilitet i intervarijabilitet); Vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju poremećajima u ponašanju i darovite djece; Identifikacija i procjena poteškoća u razvoju i darovitosti kod djece (norme razvojnih funkcija, rano otkrivanje, pogrešne i dvojne dijagnoze)

Praktični rad u vrtiću- opservacija aktivnosti u kojoj su uključena djeca sa posebnim potrebama, izrada ogledne pripreme za samostalni rad, izrada didaktičkog materijala za potrebe realizacije aktivnosti.

Kolokvij I

Posebne potrebe djece i mlađih s oštećenjima intelektualnih funkcija (Down sindrom, autizam), Posebne potreba djece s oštećenjem vida i sluha

Posebne potreba djece s oštećenjem stato-motorike (tjelesni invaliditet, djeca koja imaju cerebralnu paralizu)

Posebne potreba djece i mladeži s poremećajima govorno-glasovne komunikacije i specifičnih teškoća u učenju (disleksija, disgnozija, dispraksija, diskaklulija)

Osnovne karakteristike djece s poremećajima u emocionalnom i socijalnom ponašanju (hiperkinetički sindrom, ADHD), razvoj emocionalne inteligencije kod djeteta,

Metode specijalne pedagogije: rehabilitacija, habilitacija, redukacije, resocijalizacije. Ustanove specijalnog odgoja i obrazovanja u svijetu, regionu i našoj državi. Sistem inkluzivnog obrazovanja u vrtićima i društvu;

Obilježja obiteljskog odgoja djece s posebnim potrebama. I stručna podrška roditeljima. Savjetovalište za roditelje djece s posebnim potrebama.

Obavezna dokumentacija u radu sa djecom s teškoćama (operativni planovi, Individualno edukacijski planovi, Programi rane intervencije itd.)

Kolokvij II

Izvođenje nastave:

1. Predavanje	10 %
2. Prezentacije	30 %
3. Radionica/grupni rad	60 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi i vježbama	5+5
2. Seminarski rad i prezentacija	5+5
4. Izrada pripreme s definiranim ishodima učenja	10
5. Praksa-promatranje i realizacija praktičnog rada	5+5
6. Izrada didaktičkog materijala za praktični rad	10
8. kolokvij I	10
9. kolokvij II	10
10. Završni ispit	30

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Biondić, I. (1993). <i>Integrativna pedagogija: Odgoj djece s posebnim potrebama</i>, Zagreb: Školske novine. – Webb, J.T (2010). <i>Pogrešne i dvojne dijagnoze darovite djece i odraslih</i>, VEBLE commerce, Zagreb – Lawrence, E. S. (2007). <i>Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta</i>, Mozaik knjiga, Zagreb
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Hughes,L.,Cooper, P.(2008) <i>Razumijevanje djece s ADHD sindromom i pružanje potpore</i>, Naklada Slap Zagreb. – Marković, M. (2007). Rana stimulacija i prevencija govorno-jezičkih poremećaja, DN Centar, Beograd – Mirošević,J.,Granić, M. (2014). <i>Uloga edukacijskog rehabilitatora-stručnog saradnika u inkluzivnoj školi</i>, Zagreb – Walker, S.Y.(2007). <i>Darovita djeca, vodič za roditelje i odgajatelje</i>, VEBLE commerce, Zagreb

DOKIMOLOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra							
		Predavanja	Vježbe									
V	Obavezni	2	2	3,5	04K04-082							
Nastavnik: V.prof. dr. Izet Pehlić E-mail: izet.pehlic@gmail.com			Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Opća pedagogija, Školska pedagogija										
Cilj predmeta	Cilj je kolegija da studenti usvoje temeljna znanja iz dokimologije; da usvoje spoznaje o evaluaciji odgojno-obrazovnih procesa (temeljne faze, procedure, postupke i metodološki instrumentarij); da se osposobe za primjenu metoda, tehnika i postupaka evaluacijskih procesa u odgojno-obrazovnom radu; da upoznaju različite alternativne metode, alate i instrumente za praćenje, procjenjivanje, vrednovanje i ocjenjivanje napretka učenika i osposobe se za njihovu primjenu; da se osposobe i motiviraju za objektivniji i humaniji pristup evaluacijskim procesima u nastavi i učenju.											
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon odslušanog kolegija i izvršenih obveza studenti će biti sposobni: – razlikovati temeljne pojmove u procesu evaluacije – identificirati svrhu evaluacijskih procesa u nastavi i učenju kao specifičnom vidu odgojno-obrazovnog procesa – analizirati različite oblike evaluacije s obzirom na svrhu – razlikovati temeljne komponente i faze evaluacijskog procesa – identificirati i razlikovati subjektivne od objektivnih pristupa evaluaciji – identificirati i analizirati uzroke slabe metrijske vrijednosti ocjena i faktore koji su uzrok subjektivnosti pri ocjenjivanju – izraditi i primijeniti različite objektivne instrumente za praćenje i ocjenjivanje napretka učenika (testovi, zadaci objektivnog tipa, skale procjene, skale sudova...) s posebnim potrebama – identificirati, analizirati i primijeniti različite alternativne metode, alate i instrumente za praćenje, procjenjivanje, vrednovanje i ocjenjivanje napretka učenika s posebnim potrebama – humanizirati proces ocjenjivanja i klasifikacije znanja u školske ocjene – senzibilnije učestvovati u vrednovanju pojedinih nastavnih sadržaja.											
Program predmeta:												

<p>Intenzivni razvoj dokimologije kao samostalne naučne discipline.</p> <p>Kriteriji/principi vrednovanja.</p> <p>Ocenjivanje učeničkog napretka.</p> <p>Praktični polimorfni modeli vrednovanja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju.</p> <p>Slojevitost vrednovanja ishoda edukacije.</p> <p>Načini provjere znanja: testovi, nastavnik.</p> <p>Prvi parcijalni</p> <p>Normativni i kriterijski testovi.</p> <p>Tipovi testova znanja.</p> <p>Metrijska vrijednost školskih ocjena.</p> <p>Opisno ocenjivanje.</p> <p>Ishodi učenja.</p> <p>Situiranje procesa ocenjivanja u socijalno-emocionalne senzibilitete učenika.</p> <p>Ocenjivanje vlastitog rada i rada kolege u razredu.</p> <p>Drugi parcijalni</p>												
Izvođenje nastave:												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">1. prezentacije</td> <td style="padding: 2px; width: 10%;">80%</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">2. razgovor i diskusija</td> <td style="padding: 2px;">20%</td> </tr> </table>	1. prezentacije	80%	2. razgovor i diskusija	20%								
1. prezentacije	80%											
2. razgovor i diskusija	20%											
Provjera znanja:												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px; width: 60%;">1. Prisustvo nastavi</td> <td style="padding: 2px; width: 10%;">10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">2. Seminarski rad</td> <td style="padding: 2px;">15</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">3. Izrada NZOT-a za tematsko područje</td> <td style="padding: 2px;">10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja</td> <td style="padding: 2px;">10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije</td> <td style="padding: 2px;">5</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">6. Pismeni ispit</td> <td style="padding: 2px;">50</td> </tr> </table>	1. Prisustvo nastavi	10	2. Seminarski rad	15	3. Izrada NZOT-a za tematsko područje	10	4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja	10	5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije	5	6. Pismeni ispit	50
1. Prisustvo nastavi	10											
2. Seminarski rad	15											
3. Izrada NZOT-a za tematsko područje	10											
4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja	10											
5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije	5											
6. Pismeni ispit	50											
Težinski kriteriji za provjeru znanja												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">Predavanja</th> <th style="padding: 2px;">Vježbe</th> <th style="padding: 2px;">Praktičan rad</th> <th style="padding: 2px;">Teoretski ispit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> <td style="padding: 2px;"></td> </tr> </tbody> </table>	Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit								
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit									
Literatura												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; padding: 2px;">Obavezna</td> <td style="padding: 2px;"> <ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. </td> </tr> <tr> <td style="width: 15%; padding: 2px;">Dodatna</td> <td style="padding: 2px;"> <ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija daka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljnanastavnauumijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo Publishing. – Andrilović, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći sudjenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet. </td> </tr> </table>	Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. 	Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija daka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljnanastavnauumijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo Publishing. – Andrilović, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći sudjenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet. 								
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. 											
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija daka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljnanastavnauumijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo Publishing. – Andrilović, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći sudjenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet. 											
<p>Intenzivni razvoj dokimologije kao samostalne naučne discipline.</p> <p>Kriteriji/principi vrednovanja.</p> <p>Ocenjivanje učeničkog napretka.</p> <p>Praktični polimorfni modeli vrednovanja u inkluzivnom odgoju i obrazovanju.</p> <p>Slojevitost vrednovanja ishoda edukacije.</p> <p>Načini provjere znanja: testovi, nastavnik.</p> <p>Prvi parcijalni</p> <p>Normativni i kriterijski testovi.</p> <p>Tipovi testova znanja.</p> <p>Metrijska vrijednost školskih ocjena.</p> <p>Opisno ocenjivanje.</p> <p>Ishodi učenja.</p> <p>Situiranje procesa ocenjivanja u socijalno-emocionalne senzibilitete učenika.</p> <p>Ocenjivanje vlastitog rada i rada kolege u razredu.</p> <p>Drugi parcijalni</p>												
Izvođenje nastave:												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">1. prezentacije</td> <td style="padding: 2px; width: 10%;">80%</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">2. razgovor i diskusija</td> <td style="padding: 2px;">20%</td> </tr> </table>	1. prezentacije	80%	2. razgovor i diskusija	20%								
1. prezentacije	80%											
2. razgovor i diskusija	20%											
Provjera znanja:												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px; width: 60%;">1. Prisustvo nastavi</td> <td style="padding: 2px; width: 10%;">10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">2. Seminarski rad</td> <td style="padding: 2px;">15</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">3. Izrada NZOT-a za tematsko područje</td> <td style="padding: 2px;">10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja</td> <td style="padding: 2px;">10</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije</td> <td style="padding: 2px;">5</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">6. Pismeni ispit</td> <td style="padding: 2px;">50</td> </tr> </table>	1. Prisustvo nastavi	10	2. Seminarski rad	15	3. Izrada NZOT-a za tematsko područje	10	4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja	10	5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije	5	6. Pismeni ispit	50
1. Prisustvo nastavi	10											
2. Seminarski rad	15											
3. Izrada NZOT-a za tematsko područje	10											
4. Izrada pripreme za razredu nastavu s definiranim ishodima učenja	10											
5. Izrada prezentacije iz područja dokimologije	5											
6. Pismeni ispit	50											
Težinski kriteriji za provjeru znanja												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="padding: 2px;">Predavanja</th><th style="padding: 2px;">Vježbe</th><th style="padding: 2px;">Praktičan rad</th><th style="padding: 2px;">Teoretski ispit</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 2px;"></td><td style="padding: 2px;"></td><td style="padding: 2px;"></td><td style="padding: 2px;"></td></tr> </tbody> </table>	Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit								
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit									
Literatura												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; padding: 2px;">Obavezna</td><td style="padding: 2px;"> <ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. </td></tr> <tr> <td style="width: 15%; padding: 2px;">Dodatna</td><td style="padding: 2px;"> <ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija daka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljnanastavnauumijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo Publishing. – Andrilović, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći sudjenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet. </td></tr> </table>	Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. 	Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija daka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljnanastavnauumijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo Publishing. – Andrilović, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći sudjenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet. 								
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Gojkov, G. (2003). <i>Dokimologija - priručnik</i>, Vršac: Viša škola za obrazovanje vaspitača. – Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Matijević, M. (2004). <i>Ocenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Tipex. 											
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocenjivanje znanja</i>, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Grgin, T. (1982). <i>Inteligencija daka i njihovi varijeteti znanja</i>, Školski vjesnik, 1. – Krneta, Lj. (2000). <i>Faktori školskog uspjeha</i>. Banja Luka: Banjaluka Kompani. – Kyriacou, C. (1995). <i>Temeljnanastavnauumijeća</i>. Zagreb: Educa. – Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Zagreb: Educa. – Mulić, V. (2005). <i>Nastavni priručnik za opisno ocenjivanje (u novoj koncepciji devetogodišnjeg obrazovanja)</i>. Sarajevo: Sarajevo Publishing. – Andrilović, V. & Čudina, M. (1988). <i>Psihologija učenja i nastave</i>, Zagreb: Školska knjiga – Slatina, M (1998). <i>Nastavni metod – Prilog pedagoškoj moći sudjenja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet. 											

TEORIJA LIKOVNE KULTURE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	2	2	5	04K04-329

Nastavnik:

E-mail: [+](#)

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.
Cilj predmeta	Osnove elementarne likovne pismenosti.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razvija se likovna osjetljivost i vizuelno mišljenje, samostalan pristup likovnom djelu (crtež, grafika, slika, skulptura, primijenjena umjetnost, arhitektura) formira se aktivna odnos prema likovnom stvaralaštvo.

Program predmeta:

Uvod u umjetnost					
Opažajni pojmovi, likovni elementi, pojedinaci okolina i likovna kompozicija					
Prostor, tačka, linija i kontura, figura i osnova, crtež i crtačke tehnike					
Oblik, ploha i površina, masa i volumen, tekstura i faktura, iluzija prostora i vrste perspektive					
Boja, osnovne i izvedene boje, hromatske i ahromatske boje i kontrast boja					
Slikarstvo, materijali i tehnike					
Grafika, materijali i tehnike					
Vajarstvo, materijali i tehnike					
Urbanizam i arhitektura					
Primijenjena umjetnost					
Umjetnost prahistorije, drevne civilizacije, Egipat i Mezopotamija					
Antika, umjetnost Grčke i Rima					
Ranohrišćanska, Vizantijska i Islamska umjetnost					
Romanika i Gotika					
Rana i visoka renesansa					

Izvođenje nastave:

1. predavanje	25 %
2. prezentacije	30 %
3. debate-diskusije	25 %
3. grupni rad	20 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi	10
2. Seminarski rad	20
3. Prezentacija	20
4. Debate-diskusije	20

5. Usmeni ispit	30			
Težinski kriteriji za provjeru znanja				
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	
Literatura				
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Pejić M. (1971): Pristup likovnom djelu, Školska knjiga, Zagreb Jakubin M. (1990): Osnove likovnog jezika i likovne tehnike Institut za pedagoška istraživanja filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. – Bačić M. Mirenić J. (1996): Uvod u likovno mišljenje, školska knjiga Zagreb – Ivančević R. (1997): Likovni govor, Školska knjiga Zagreb 			
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – 			

OSNOVI MATEMATIKE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
III	Obavezni	2	2	6	04K02-108						
Nastavnik: Doc.dr. Naida Bikić E-mail:		Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.									
Cilj predmeta	Osnovni cilj modula je da studenti ovladaju pojmom broja, pojmom skupa i skupovnih operacija te operacija sa prirodnim brojevima. Također cilj je da studenti upoznaju i usvoje glavna svojstva geometrijskih likova i tijela kako bi što bolje bili pripremljeni za formiranje osnovnih matematičkih pojmove u ranom školskom uzrastu.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	Usvajanje osnovnih matematičkih pojmove iz matematičke logike, skupova, preslikavanja i postepeno upoznavanje sa skupovima brojeva i osnovnim operacijama sa brojevima. Osposobljavanje studenata za rješavanje raznih geometrijskih zadataka										

Program predmeta:

Elementi matematičke logike: Iskaz. Osnovne logičke operacije; Negacija iskaza, Konjunkcija i disjunkcija iskaza. Implikacija i ekvivalencija iskaza. Isakzna algebra. Tautologija

Skupovi: Unija, presjek i razlika skupova. Partitivni skup. Podskup i jednakost skupova. Univerzalni skup i komplement skupa. Uređeni par i Dekartov proizvod skupova.

Konačni i beskonačni skupovi

Binarna relacije i operacije: Osobine relacija i operacija. Relacije ekvivalencije i relacija poretka.

Skup prirodnih brojeva: Sabiranje, množenje, oduzimanje i djeljenje prirodnih brojeva.

Aksiomatsko zasnivanje skupa prirodnih brojeva. Matematička indukcija.

Skup cijelih i racionalnih brojeva: Operacije u skupu Z . Operacije u skupu Q . Decimalni brojevi.

Rekapitulacija/Test 1.

Skup realnih brojeva: Skup iracionalnih brojeva. Skup R i operacije u skupu realnih brojeva.

Linearne jednačine i nejednačine. Rješavanje linearnih jednačina. Diskusija. Rješavanje linearnih nejednačina.

Sistemi linearnih jednačina. Metode rješavanja (metoda supstitucije, Gausova metoda i metoda determinanti).

Uvod u geometriju: Aksiomatsko zasnivanje geometrije. Geometrijski likovi; kvadratipravougaonik. P i V .

Geometrijski likovi; trougao, kružnica, romb. P i V .

Geometrijska tijela: Kocka, kvadar i piramida. Mreže, P i V .

Obrtna geometrijska tijela: valjak, kupailopta. P i V .

Rekapitulacija/Test 2.

Izvođenje nastave:

1. predavanje i vježbe	90 %				
2. prezentacije	10 %				
Provjera znanja:					
1. Prisustvo nastavi	10				
2. Domaće zadaće	10				
4. Pismeni ispit	40				
5. Završni ispit	40				
Napomena:					
Studenti imaju obavezu prisustvovanja svim satima predavanja i vježbi. Studenti imaju pravo (i treba da ga koriste) na uvid u svoje pismene rade u z adekvatna objašnjenja od strane predmetnog nastavnika ili asistenta.					
Studenti u okviru ovog predmeta trebaju raditi domaće zadaće koje zadaje predmetni nastavnik i/ili predmetni asistent, 2 zadaće. Maksimalno za zadaće student dobija 10 bodova a minimalno 6 bodova. Studenti koji neprisustvuju nastavi (manje od 70%) i ne rade domaće zadaće neće moći ostvariti pravo na potpis predmetnog nastavnika.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
Literatura					
Obavezna	1. K. Subašić, <i>Matematika sa zbirkom zadataka za studente Razredne nastave</i> , Zenica, 2000. godine.				
Dodatna	1. M. Oručević, <i>Matematika za pedagoške akademije</i> , Bihać, 2000. godine 2. Udžbenici matematike za osnovnu školu.				

UNIVERZITET U ZENICI
 ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
 ODSJEK ZA INKLUZIVNU
 EDUKACIJU

METODIKA DUHOVNOG ODGOJA

Semestar	Statu s	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra							
		Predavanja	Vježbe									
IV	Obavezni	2	2	5	07K34-086							
Nastavnik: doc. dr. Nihad Čamđić E-mail: nihad.camdzic@unze.ba			Saradnik: ass. Fatima Gazić E-mail: gazic38@gmail.com									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduslov za polaganje ispita.										
Cilj predmeta	Cilj predmeta je ukazati na potrebu i značaj duhovnog odgoja u životu svakog čovjeka a posebice u životu onih koji će u društvu imati ulogu odgajatelja. Studentima će se predočiti kur'anske metode odgoja kao i metode s kojima se Poslanik islama služio. One su za nas relevantne budući je Poslanik, a.s., služeći se ovim metodama izvršio najveći utjecaj na tadašnje Arape, koji su postali svijetli uzor kasnijim generacijama muslimana.											
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> – da shvate duhovnost kao temeljnu odrednicu ljudskog bitisanja; – da prepozna značajne mogućnosti primjene duhovnih učenja općenito i tesavvufa posebno na putu kultiviranja i socijalizacije djece – da sagledaju da je tesavvuf kao teorija i praksa islamske duhovne tradicije prihvatljiva i značajna prepostavke odgoja i obrazovanja djece; – da shvate tokove duhovnog razvoja individue/djeteta u sklopu integralnog razvoja ličnosti a u odnosu na fizički, emocionalni, kognitivni, psihosocijalni i psihoseksualni razvoj a posebno u odnosuna razvoj individualne religioznosti i moralnosti; – da se aktivano odnose prema stečenim znanjima radi stimuliranja kognitivnog, fizičkog, emocionalnog i socijalnog razvoj djeteta. 											

Program predmeta:

Uloga i značaj metodike duhovnog odgoja
Osnovni etički pojmovi

Odgojenost odgajatelja

Stanja i vrste srca (zdravo, mrtvo i bolesno srce)
Postupci koji umrtvljaju srce

Uzroci bolesti srca

O zdravlju srca i duše i njihovo ulozi u teklifu

Kako se održava život srca

Stanja duše i preispitivanje njene savjesti

Svojstva Poslanika kao odgajatelja, Neka odgojna načela kojih se Poslanik pridržavao
Neka pedagoška sredstva kojima se Alejhisselam koristio

Poslanik kao milost svjetovima

Metodika odgoja u praksi ostalih vjerovjesnika

Metode duhovnog odgoja: metode identifikacije i iscijeljivanja duhovnih bolesti i metode razvijanja pozitivnih osobenosti.
Završna evaluacija kolegija
Izvođenje nastave:

- 1. predavanja 70 %**
- 2. prezentacija 30 %**

Provjera znanja:

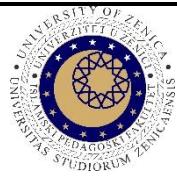
- 1. pisani rad + prezentacija 40 %**
- 2. test 60 %**

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
5	5	30	60		

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ebu Hamid el-Gazali, <i>Oživljavanje vjerskih znanosti</i>, Bookline d.o.o., Sarajevo, 2005 2. Ahmed Ferid, <i>Bistro more pobožnosti i suptilnosti</i>, OAIÖ, Zenica, 1999. 3. Mehić, <i>Milodar upućenim</i>, IPF Zenica, Zenica, 2008. 4. Seid Havva, <i>Naš duhovni odgoj</i>, Behram-begova medresa u Tuzli, Sarajevo, 2003
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Hodžić, <i>ETIKA</i> (Uvod u islamsko i zapadno mišljenje), FIN, Sarajevo, 2005. 2. Ebu Hamid el-Gazali, <i>Ihvau ulumid-din</i>, Bookline d.o.o., Sarajevo, 2005. 3. Ahmed Muaz Hakki, <i>Moral muslimana</i>, Bookkline d.o.o. – El-Kelimeh, Sarajevo, 2004. 4. Muahammed Rewwas Qal'dži, <i>Ličnost posljednjeg Allahovog Poslanika</i>, El-Kalem – IPF, Sarajevo – Zenica, 2006. 5. Ekber Eidi, <i>Savršeni ahlak</i>, Fondacija „Mulla Sadr“, Sarajevo, 2004. 6. Muhammed el-Gazali, <i>Obnovi svoj život</i>, Bookkline d.o.o. – El-Kelimeh, Sarajevo, 2004. 7. Muhammed el-Gazali, <i>Karakter muslimana</i>, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2007.

METODIKA INKLUZIVNE VJERONAUČNE NASTAVE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra									
		Predavanja	Vježbe											
IV	izborni	2	2	4,5	07K34-096									
Nastavnik: E-mail:		Saradnik: E-mail:												
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.												
Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa znanstvenim utemeljenjem metodike, sa didaktičko-metodičkim zakonitostima inkluzivne vjeronaučne nastave, te obučavanje studenata za realizaciju praćenje i vrednovanje nastave.													
Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Ishodi učenja:</p> <ol style="list-style-type: none">instrumentalne kompetencije: planiranje i izvođenje inkluzivne vjeronaučne nastave; pisanje priprema za realizaciju nastavnih jedinica; primjena novih nastavnih tehnologija u realizaciji odgojnoobrazovnih sadržaja; vođenje i pravilna komunikacija sa učenicima; praćenje i vrednovanje učeničkih postignuća.Interpersonalne kompetencije: sposobnost timskog rada; vještine interpersonalne komunikacije; etička posvećenost;Sistemske kompetencije: primjena znanja stečenih na kolegiju u praksi; sposobnost samostalnog rada; sposobnost stvaranja novih ideja													
Program predmeta:														
Utemeljenje metodike, skturiranje metodike, mogućnosti i granice metodike u inkluzivnoj nastavi														
Predmet, svrha i zadaci metodike inkluzivne vjeronaučne nastave														
Historijat inkluzivne nastave u islamskoj edukaciji														
Principi rada u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi sa fokusom na individualizaciju potreba i mogućnosti														
Metode rada u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Oblici rada u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Savremene teorije učenja kroz prizmu inkluzivne vjeronaučne nastave														
Ambijent i nastavna sredstva u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Savremene nastavne tehnologije u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Saradnja sa roditeljima u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Uloga i značaj emocija u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Uloga značaj igara i kvizova u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Komunikacija s učenicima i disciplina u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Vrednovanje učeničkog napretka u inkluzivnoj vjeronaučnoj nastavi														
Rekapitulacija svih oblasti														
Izvođenje nastave:														

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	30 %
3. radionica/grupni rad	60 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi	10
2. Seminarski rad	15
3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za dijete s posebnim potrebama	15
4. Izrada pripreme za nastavu s definiranim ishodima učenja	10
5. Pismeni ispit	50

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Ćatić, R. i Pehlić, I.: <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>, Islamska pedagoška akademija u Zenici, 2004.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Dmitrović, P. (2008.), <i>Učenici sa posebnim potrebama</i>. Bijeljina: Pedagoški fakultet u Bijeljini. – Ilić, M. (2010.), <i>Inkluzivna nastava</i>. Istočno Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu. – Suzić, N. (2008.), <i>Uvod u inkluziju</i>. Banjaluka: HBS.

SAVJETODAVNI RAD

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra							
		Predavanja	Vježbe									
IV	Izborni	2	2	4,5	04K04-305							
Nastavnik: R.prof.dr.Edina Vejo E-mail: edina.vejo@gmail.com			Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.										
Cilj predmeta	Upoznati studente sa osnovnim principima savjetovanja, ulogom i značajem savjetovanja u društvenoj zajednici, te konkretnim primjenama savjetovanja u individualnom, porodičnom i grupnom radu sa različitim populacijama klijenata.											
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon položenog ispita studenti će: -steći adekvatna znanja potrebna za savjetodavni rad te biti sposobni primijeniti ih prema specifičnim potrebama subjekata odgojno-obrazovne ustanove u suradnji sa stručnjacima iz drugih institucija; -ovladati vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama odgojno-obrazovnoj ustanovi; -biti sposobni kreirati preventivne oblike savjetodavnog rada.											
Program predmeta:												

Upoznavanje strukture predavanja
- Sadržaj i ciljevi kolegija
- Iskustva iz prakse
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Uvodna razmatranja
- Definicije
- Savjetodavni rad između umjetnosti i metode
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Karakteristike
- Vrste
- Funkcije
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Multiperspektivnirad na slučaju
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Razvojne linije psihosocijanog i sociopedagoskog savjetodavnog rada I
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Razvojne linije psihosocijanog i sociopedagoskog savjetodavnog rada II
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Socijalne konstalacije savjetodavnog rada
Osnove sociopedagoškog savjetodavanja
- Kompetentnost savjetodavaoca u savjetodavnom radu
- Odnos između savjetodavaoca i savjetoprimaoca
Odabrana područja savjetodavnog rada
Supervizija
Evaluacija

Izvođenje nastave:

1. predavanje	20%
2. prezentacije	80%

Provjera znanja:

1. prezentacija	10%
2. Prvi parcijalni	30%
3. Drugi parcijalni	30%
4. Usmeni ispit	20%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

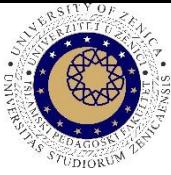
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Nietzel, M. Bernstein, D. Milich, R. Uvod u kliničku psihologiju, Jastrebarsko, Naklada Slap. - Biro, M. Butolo, V. Klinička psihologija, Novi Sad, 2003. - Hrnjica i sur. Ometeno dete, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1992. - Gruden Z.: Psihoterapijska pedagogija. Zagreb, 1990.
----------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Vidović V i sur.: Medicinska psihologija. Zagreb: Školska knjiga,1992.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Belardi, N. (2007): Beratung: eine sozialpädagogische Einführung. 5. Überarbeitete Auflage. Weinheim: Juventa. - Frommann, A. (1990): Was geschieht eigentlich in Beratungen? Beratung zwischen Kunst und Methode, in:Brunner,E., Schönig, W. (Hg.): Theorie und Praxis von Beratung. Freiburg: Lambertus. S. 28-40 - Galuske, M. (2007): Sozialpädagogische Beratung, in:ders., Methoden der Sozialen Arbeit. Eine Einführung, 7. Auflage, Weinheim: Juventa. S. 168-175 - Galuske, M.(2007): Multiperspektivische Fallarbeit, u: ebd., S. 187-195 - Hutter, Ch. (2007): Szenisches Verstehen in der Ehe-, Familien-, Lebens- und Erziehungsberatung. Eine diagnostische Landkarte für ein überkomplexes Feld, u:Blickpunkt EFL-Beratung. Zeitschrift des Bundesverbandes kath. Ehe-, Familien- und LebensberaterInnen. April 2007, S. 60-69 - Kunze, N. (2003): Interkulturelle Psychologische Beratung, in:Oetker-Funk, R., Dietzfelbinger, M., Struck, E., Volger, I. (Hg.):Psychologische Beratung. Beiträge zu Konzept und Praxis. Freiburg: Lambertus.S. 216-230 - Nestmann, F. (2005): Professionelle Beratung: Grundlagen, Verfahren, Indikationen, u: Senf, W., Broda, M. (Hg.): Praxis der Psychotherapie. Ein integratives Lehrbuch, 3., völlig neu bearbeitete Auflage.Stuttgart: Thieme. S. 186-194 - Sickendiek, U., Engel, F., Nestmann, F. (2002): Zwölf Qualitätskriterien sozialpädagogischer und psychosozialer Beratung, u:Sickendiek, U., Engel, F., Nestmann, F.:Beratung. EineEinführung in sozialpädagogische und psychosoziale Beratungsansätze.2. Auflage, Weinheim u. München (Juventa) S. 221-226 - Nestmann, F., Engel, F., Sickendiek, U., (Hg.) (2004): Das Handbuch der Beratung, Band 1: Disziplinen und Zugänge, Band 2: Ansätze, Methoden und Felder. Tübingen: dgvt-Verlag. - Thiersch, H. (2004): Lebensweltorientierte Soziale Beratung, u: Nestmann, F., Engel, F.,Sickendiek, U. (Hg.): Das Handbuch der Beratung, Band 2, Tübingen: dgvt-Verlag.S. 699-709

PETI SEMESTAR

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra				
		Predavanja	Vježbe						
V	Obavezni	2	2	5	04K03-1200				
Nastavnik: Doc.dr. Ibnel Ramić E-mail:		Saradnik: E-mail:							
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.							
Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa inkluzivnim pristupom u nastavi B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu, te utjecati na razvoj kompetencija studenata u domenu planiranja i programiranja nastave B/H/S jezika i književnosti uvažavajući temeljna polazišta inkluzivne nastave								
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon odslušane nastave (predavanja i vježbi), realizacije praktičnih zadataka i prakse, te položenog ispita studenti će: <ul style="list-style-type: none">- usvojiti temeljne pojmove koji se odnose na metodiku inkluzivne nastave B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu,- razumjeti predmet, zadatke i sadržaj kolegija <i>Metodika inkluzivne nastave B/H/S jezika i književnosti I</i>, te iste dovesti u vezu sa sadržajima drugih kolegija koji tretiraju inkluzivni pristup nastavi i metodičku organizaciju nastave na mlađem školskom uzrastu,- povezati stečena znanja iz psihologije, edukacijske psihologije, didaktike, opće pedagogije, školske pedagogije koja se odnose na organizaciju života i rada osnovne škole,- uočiti važnost uloge nastavnika kao motivirajućeg faktora i modela za podsticaj razvoja jezičko-komunikacijskih kompetencija na maternjem jeziku,- ovladati vještinama potrebnim za kvalitetno planiranje i programiranje nastave B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu uvažavajući temeljne principe inkluzivnog obrazovanja,- kroz didaktičko-metodičku praksu realizirati aktivnosti vezane za izradu individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama,- ovladati različitim strategijama, metodama, oblicima rada i tehnikama potrebnim za kvalitetnu realizaciju nastavnog sata B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu,- ovladati tehnikom izrade pripreme za nastavni sat B/H/S jezika i književnosti bazirane na definiranim ishodima učenja,- razviti pozitivan stav o potrebi aktivnog uključivanja učenika s posebnim potrebama u različite vidove organizacije nastave maternjeg jezika na mlađem školskom uzrastu,- razviti interes za istraživački rad u domenu inkluzivne nastave B/H/S jezika i književnosti na početnom stupnju i interes za realizaciju								

	različitih aktivnosti koje doprinose razvoju jezičko-komunikačkih kompetencija učenika mlađeg školskog uzrasta.
Program predmeta:	
P:	Predmet, zadaci i sadržaj kolegija <i>Metodika inkluzivne nastave B/H/S jezika i književnosti I</i>
V:	Upoznavanje sa sadržajima vježbi iz kolegija Metodika inkluzivne nastave B/H/S jezika i književnosti I /Lični i profesionalni portfolioinkluzivnog edukatora
P:	Inkluzivni pristup nastavi B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu
V:	Nastavni plan i okvirni program B/H/S jezika i književnosti od 1. do 5. razreda osnovne škole
P:	Jezičko-komunikacijske kompetencije (pojmovno određenje i klasifikacija)
V:	Jezičko-komunikacijske kompetencije učenika mlađeg školskog uzrasta
P:	Specifični poremećaji čitanja i pisanja
V:	Popratne teškoće poremećajima čitanja i pisanja
P:	Inkluzivni pristup nastavi početnog čitanja i pisanja
V:	Inkluzivni pristup nastavi početnog čitanja i pisanja
P:	Inkluzivni pristup nastavi književnosti na mlađem školskom uzrastu
V:	Inkluzivni pristup nastavi književnosti na mlađem školskom uzrastu
P:	Inkluzivni pristup nastavi jezika na mlađem školskom uzrastu
V:	Inkluzivni pristup nastavi jezika na mlađem školskom uzrastu
P:	Inkluzivni pristup nastavi kulture izražavanja na mlađem školskom uzrastu
V:	Inkluzivni pristup nastavi kulture izražavanja na mlađem školskom uzrastu
P:	Inkluzivni pristup nastavi medijske kulture na mlađem školskom uzrastu
V:	Inkluzivni pristup nastavi medijske kulture na mlađem školskom uzrastu
P:	Planiranje i programiranje nastave B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu
V:	Planiranje i programiranje nastave B/H/S jezika i književnosti na mlađem školskom uzrastu
P:	Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama
V:	Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama
P:	Dizajniranje pripreme za nastavni sat B/H/S jezika i književnosti baziranog na definiranim ishodima učenja
V:	Dizajniranje pripreme za nastavni sat B/H/S jezika i književnosti baziranog na definiranim ishodima učenja
P:	Dizajniranje edukativnog materijala za inkluzivni pristup nastavi maternjeg jezika i književnosti
V:	Dizajniranje edukativnog materijala za inkluzivni pristup nastavi maternjeg jezika i književnosti
P:	Evaluacija učeničkih postignuća putem razvojnog portfolija
V:	Tehnike formativnog praćenja učeničkih postignuća
P:	Završna evaluacija kolegija/Evaluacija predavanja, vježbi i samoprocjena studenata
V:	Lični i profesionalni portfolio-evaluacija/Priprema za ispit iz kolegija <i>Metodika inkluzivne nastave B/H/S jezika i književnosti I</i>

Izvođenje nastave:					
1. predavanje	10 %				
2. prezentacije	30 %				
3. radionica/grupni rad	60 %				
Provjera znanja:					
1. Prisustvo nastavi	10				
2. Lični i profesionalni portfolio	15				
3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama	15				
4. Dizajniranje pripreme za nastavni sat bazirana definiranim ishodima učenja	10				
5. Pismeni ispit	50				
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
Literatura					
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Ilić, M. (2007). <i>Metodika nastave početnog čitanja i pisanja</i>. Banja Luka: Komesgrafika. - Rosandić, D. (2005). <i>Metodika književnog odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga - Bežen, A. (2008). <i>Metodika – znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>. Zagreb: Profil. - Posokhova, I. (2000). <i>Kako pomoći djetetu s teškoćama u čitanju i pisanju</i>. Lekenik: Ostvarenje. - Pavličević-Franić, D. (2005). <i>Komunikacijom do gramatike. Razvoj komunikacijske kompetencije u ranome razdoblju usvajanja jezika</i>, , Zagreb: Alfa. - Hubijar, Z. (2010). <i>Metodika nastave čitanja i pisanja</i>. Sarajevo: Bosanska riječ. 				
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Zečić, S., Mujkanović, E., Devolli, A. (2008). <i>Logopedija</i>. Sarajevo: Connectum. - Izli, Š.D i Mičel, K. (2004). <i>Ocenjivanje na osnovu portfolija</i>. Beograd: Kreativni centar. - Velki, T. , Romstein, K. (2015). <i>Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom s teškoćama u razvoju</i>. Osijek: Osječko-baranjska županija Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. - XXX. (2010). <i>Inkluzivni odgoj i obrazovanje u školi</i>. Sarajevo: Udrženje "Društvo ujedinjenih građanskih akcija". 				

Praksa se odvija u sklopu Metodičkog praktikuma.

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MATEMATIKE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		04K02-189
V	Obavezni	2	2	5	

Nastavnik: Doc. dr. Naida Bikić
E-mail: naida.bikic@hotmail.com

Saradnik:
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Osnovi matematike
---	-------------------

Cilj predmeta	Produbljivanje znanja iz matematike i njihova metodička transformacija za primjenu u nastavi. Sticanje kompetencije za praktičan rad iz matematike sa djecom s posebnim potrebama u razrednoj nastavi.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon uspešnog okončanja kursa očekuje se da studenti savladaju zakonitosti funkcionalno organizovanog prenosa osnova matematičke kulture na učenike s posebnim potrebama. Osim toga studenti treba da upoznaju sadržaje savremene nastave matematike i ovladaju savremenim načinima njihove pripreme i realizacije u inkluzivnoj nastavi matematike.

Program predmeta:

Predmet, cilj i metode Metodike nastave matematike. Predmet proučavanja, ciljevi i zadaci metodike nastave matematike. Metodika nastave matematike i druge nauke i naučne discipline. Programski sadržaji početne nastave matematike. Metode istraživanja u matematici i u nastavi matematike. Posmatranje i eksperiment u početnoj nastavi matematike. Analiza i sinteza u početnoj nastavi matematike. Apstrakcija i uopćavanje u početnoj nastavi matematike. Oblici mišljenja u početnoj nastavi matematike. Matematički pojmovi. Matematički sudovi. Matematičko zaključivanje. Principi, metode i oblici rada u (savremenoj) nastavi matematike. Edukativne igre u početnoj nastavi matematike. Metodičko dizajniranje časa početne nastave matematike. Oblikovanja časova: obrade, vježbanja, ponavljanja, provjeravanja. Metodičko dizajniranje globalnih (godišnjih) planova rada, mjesecnih i sedmičnih. Vrednovanje i ocjenjivanje u početnoj nastavi matematike. Vannastavni rad u početnoj nastavi matematike (dodatna i dopunska nastava, matematička sekcija)
--

Izvođenje nastave:

1. predavanje	20 %
2. prezentacije	20 %
3. radionica/grupni rad	60 %

Provjera znanja:

1. prisustvo	10
2. esej/praksa/istraživanje	20
3. pismeni ispit	50
4. usmeni ispit	20

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
Literatura					
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Dejić M. i dr (2006). <i>Matematika kao igra I</i>, Beograd: Arhimedes. – Liebeck, P. (1994), <i>Kako djeca uče matematiku</i>, Zagreb: Educa. – Markovac, J.(1978). Neuspjeh u nastavi matematike od I do IV osnovne škole – uzroci i suzbijanje, Zagreb: Školska knjiga. – Markovac, J.(1990). Metodika početne nastave matematike, Zagreb: Školska knjiga. – Ovčar, S.(1990). Razvijanje mišljenja u nastavi matematike, Čakovec:Zrinski. – Tomaš, A.(1993). <i>Individualizacijom do matematike</i>, Split. 				
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Čudina-Obradović, Mira (1990). Nadarenost-razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje, Zagreb: Školska knjiga. – Kostić Š. (1985.) <i>Izmeđuigreimatematike</i>, Beograd: Tehničkaknjiga. – Marinković B. (2004). <i>Mala zbirka zadataka za izoštrevanje uma</i>, Beograd: Arhimedes. – Slatina,M.(1998). Natavni metod, Sarajevo:Filozofski fakultet. – Stošić-Miljković D. i Marinković B. (2005). <i>Matematički praktikum</i>, Beograd: Arhimedes. 				

Praksa se odvija u sklopu Metodičkog praktikuma.

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MOJE OKOLINE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	2	2	5	07K33-061

Nastavnik: Doc. dr. Nermin Tufekčić
E-mail: arebica@windowslive.com

Saradnik:
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.
Cilj predmeta	Razvijati kod studenata interesovanje za sadržaje Metodike moje okoline, primjenu savremenih dostignuća, oblika i metoda rada, podsticanje kreativnosti i interakcije u radu i aktivno učestovanje na predavanjima i radionicama u sklopu vježbi.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Samostalno pripremanje i izvođenje inkluzivne nastave Moje okoline, odabir nastavnih sredstava prilagođenih posebnim potrebama, sposobnost povezivanja tema iz Moje okoline sa drugim predmetima, igre za učenje, kreiranje individualiziranih programa i priprema za rad s edjecem s posebnim potrebama.

Program predmeta:

Historijski razvoj nastanka predmeta Moja okolina
Utemeljenje predmeta Moja okolina u osnovnim školama
Uloga i značaj predmeta Moja okolina
Cilj i zadaci nastave moje okoline
Proces spoznaje u nastavi Moje okoline
Principi nastavnog rada u nastavi Moje okoline
Didaktički principi prema Jan Amosu Komenskom
Programski sadržaji Moje okoline u razrednoj nastavi
Nastavni plan i program nastave Moje okoline
Izvanučioničke aktivnosti u učenju nastave Moje okoline
Nastavna sredstva u nastavi Moje okoline
Specifičnosti u primjeni nast. oblika u nastavi Moje okoline
Frontalni, grupni, individualni i rad u paru u nastavi Moje okoline
Razvoj dječijeg stvaralaštva kroz nastavu Moje okoline
Nastavne metode u nastavi Moje okoline

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije usmjerene aktivnosti	30 %
3. radionica/grupni rad- izrada individualiziranih i individualnih planova za djecu s posebnim potrebama	60 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi	10
2. Usmjerena aktivnost	10
3. Izrada i prezentacija individualiziranog	

planana tri nivoa	15			
4. Dnevnik metodičke prakse	15			
5. Pismeni ispit	50			
Težinski kriteriji za provjeru znanja				
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	
Literatura				
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Catić, V. (2011). Metodika nastave prirode i društva, Zenica: Univerzitet u Zenici. - De Zan, I. (1999). Metodika nastave prirode i društva, Zagreb: Školska knjiga. 			
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Dotran, R. (1962). Individualizovana nastava, Sarajevo: Veselin Masleša. - Đorđević, J. (1981). Savremena nastava, oblici i organizacija, Beograd: Naučna knjiga. - Glasser, W. (1999). Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb: Educa - Gordon, D, i Jeannette,(1999) V.;:Revolucija u učenju,Zagreb: Educa. - Kaye, Peggy (1990). Gamesfor learning, The Noonday Press - Rakić, B. (1969). Motivacija i školsko učenje, Sarajevo: Zavod za udžbenike, - Stevanović, M. & Ćatić, R. (2002). Savremena didaktika, Zenica: Pedagoška akademija u Zenici. - Stevanović, M. (1986). Kreativnost nastavnika i učenika u nastavi, Pula: Istarska naklada. 			

Praksa se odvija u sklopu Metodičkog praktikuma.

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE MUZIČKE KULTURE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Redovni	2	2	5	07K33-062
Nastavnik: E-mail:			Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Trajno usvajanje sadržaja muzičke kulture kao osnovnog i nužnog preduslova upoznavanja, razumijevanja i razvijanja muzičkog izraza uopće, a koje će u praksi omogućiti svakom učeniku da bude uspješan u okviru svojih sposobnosti.Zbog toga je veoma važno da se za učenike čija postignuća značajno zaostaju za očekivanom razinom, predviđaju individualni pristupi i prilagođeni programi.Kako želimo osigurati da djeca sa posebnim potrebama mogu i žele doprinositi društvu, a ne ovisiti o njemu tako, svrhu osiguranja normalnog životnog ritma djece s posebnim potrebama,i u okviru muzičkih sadržaja potrebitno je ospisovati studente da mogu dati vlastiti doprinos njihovoj inkluziji u društvo. Veoma je važno da asistent u nastavi,nakon stečenog znanja iz oblasti metodike nastave muzičke kulture bude kvalitetna i kvalificiran/a podrška učenicima s posebnim obrazovnim potrebama koji su uključeni u redovan sistem odgoja i obrazovanja.Cilj nije u razvrstavanju sposobnih i manje sposobnih, već u razvijanju navedenih inteligencija u skladu s individualnim mogućnostima i sposobnostima djeteta,što znači da svako dijete može učiti i napredovati u skladu sa svojim individualnim sposobnostima. Ospozobljavanje studenata za kreativno-kritičku primjenu stečenog znanja u radu sa djecom sa posebnim potrebama, za izbor muzičkih sadržaja, kao i oblika i načina njihove primjene s ciljem poticanja i razvijanja dječijih muzičkih sposobnosti i potrebe za muzikom u svakodnevnom životu, u skladu sa ulogom i značajem muzike u životu djeteta i u skladu sa njegovim sposobnostima i afinitetima.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Poslije odslušanih predavanja, odradjenih vježbi i položenog ispita studenti će biti edukovani i sposobni: <ul style="list-style-type: none">- Uočiti i odgovoriti na potrebe učenika u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture;- Značaj muzičkog odgoja i uloge muzike u razvoju ličnosti specifičnim postupcima prilagodbe i podrške prenijeti u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture- Prilagoditi sadržaje muzičke kulture različitim sposobnostima i afinitetima učenika sa posebnim potrebama;- Razumijevati heterogene potrebe učenika s posebnim potrebama u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture i time se rukovoditi u odabiru metoda rada,oblika rada i nastavnih sredstava- Razvijati specifične muzičke sposobnosti djece sa posebnim				

	potrebama;									
Program predmeta:										
Uvod u metodiku nastave muzičke kulture,; Upoznavanje sa muzičkim predmetnim područjima (uvod) Metodika inkluzivnog odgoja – opće naznake i u okviru muzičke kulture(metode,oblici rada,nastavna sredstva) Sadržaji muzičke kulture – Historija/Povijest muzike/glazbe Postupci prilagodbe i podrške učeniku u inkluzivnoj nastavi slušanja muzike/glazbe Muzičke forme – opće i kratke spoznaje,način usvajanja u inkluzivnoj nastavi Muzički instrumenti – vizuelni i slušni prikazi,postupci prilagodbe u usvajanju slušanja i upotrebe Potrebe učenika u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture u odnosu na muzička područja Načini podrške u savladavanju sadržaja prema afinitetima učenika Primjerene aktivnosti u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture – brojalice,pjevanje, sviranje na dječjem (Orffovom) instrumentariju Primjeri inkluzivne prakse u nastavi muzičke kulture – analiza nekih istraživanja Analiza Nastavnih planova i programa za muzičku kulturu – iznalaženje i naglašavanje prednosti muzičkih sadržaja u inkluzivnom pristupu; Inkluzivna nastava muzičke kulture u korelaciji sa drugim predmetima – pronalaženje i isticanje prednosti pri savladavanju muzičkih sadržaja i obratno; Individualizirani i individualni planovi i programi (sadržaj rada sa učenikom u skladu sa njegovom posebnom potrebom prema predmetnim područjima,sredstvima,metodama i oblicima rada) – potrebe individualizirane nastave, Organizacija muzičkih radionica u inkluzivnoj nastavi i muzičkih prezentacija (internih nastupa uz specifične prigode) Muika kao terapija ili oblik komunikacije – muzikoterapija kao svjesno i organizovano korištenje muzike u svrhu poboljšanja određenih psihofizičkih stanja, uloga i značaj u inkluzivnoj nastavi (uvod) Način vrednovanja u inkluzivnoj nastavi muzičke kulture; Rezime sadržaja uz osvrte i prijedloge studenata,										
Izvođenje nastave:										
1. predavanje 40 % 2. prezentacije 40 % 3. radionica/grupni rad 20 %										
Provjera znanja:										
1. Prisustvo nastavi(uz aktivno učešće) 30 2. Seminarski rad(izrada zadataka) 20 3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana 15 4. Izrada pripreme za nastavu s definiranim ishodima učenja 10 5. Parcijalni 10 6. Finalni ispit 15										
Težinski kriteriji za provjeru znanja										
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit							
15	10	25	50							
Literatura										
Obavezna	– Stojanović,G.: Nastava muzičke kulture (od I do IV razreda osnovne									

	<p>škole) – priručnik za učitelje i studente učiteljskog fakulteta,Zavod za udžbenike i nastavna sredstva,Beograd,1996.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sam.R.:Glazbeni doživljaj u odgoju djeteta, Glosa,Rijeka,1998.god. – Sam,Renata: Sviramo uz pjesmu,Glosa, Rijeka, 1992.god. – Despić,D.:Muzički instrumenti,Univerzitet umetnosti u Beogradu,Beograd,1986.god. – Čavlović,I.: Muzički oblici,Muzička akademija Sarajevo,Sarajevo,1998.god. – Peteh,Mira: Zlatno doba brojalice, Alinea Zagreb,1998.god. – Ferović,Selma: Priručnik za učitelje//nastavnike razredne nastave,Sarajevo Publishing,2005.g. – Ferović,Selma i Meškić,Indira: Muzička/glazbena kultura za I,II i III razred devetogodišnje osnovne škole – priloženi snimci na CD-ovima,Sarajevo Publishing,2011.g. – Ferović.,S.:Muzika u porodičnom životu u funkciji prevencije i muzikoterapije,Muzika,Časopis za muzičku kulturu,VIII,2004,I (23) – Obradović,Aleksandar: Uvod u orkestraciju,Univerzitet umetnosti u Beogradu,1997.g. – Trakilović,D.: Muzička kultura sa metodikom u razrednoj nastavi,Bijeljina, 1998.g. – Kovačević,J.,Radovanović.,I.:Pripremljenost nastavnika redovnih škola za inkluzivno onrazovanje,Beograd,2006.g. – Breitenfeld.D.,Majsec Vrbanić.,V.: Kako pomoći djeci glazbom,Udruga za promicanje različitosti,umjetničkog doživljavanja,kreativnosti i edukacije djece i mladeži, Zagreb,2010.g. – Kavkler.,M.: Odgoj i obrazovanje djece sa posebnim potrebama,Ljubljana,2005.g. – Zečić.,S.,Jein.,Z.:Nastavnik u inkluzivnom okruženju,Fojnica: Štamparija Fojnica,2006.g.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Protić.,V.: Prve kolektivne muzičke igre,Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd i Svjetlost OOUR Zavod za udžbenike i nastavna sredstva sarajevo,1987.god. – Njirić.,N.: U susret glazbi, Školska knjiga Zagreb,1985.god. – Pesek.,A.:Otroci u svetu glazbe,Založba Mladinske knjige,Ljubljana , 1997.g. – Radović Mirković.,K.: Psihologija muzičkih sposobnosti,Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd,1998.g. – Bašić.,E.: Improvizacija kao kreativni čin,časopis „Umjetnost i dijete“ br.26,Zagreb,1974.g.

Praksa se odvija u sklopu Metodičkog praktikuma.

METODIKA INKLUZIVNE NASTAVE TJELESNOG I ZDRAVSTVENOG ODGOJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra									
		Predavanja	Vježbe											
V	Redovni	2	2	5	04K01-082									
Nastavnik: Doc.dr. Nermin Salkanović E-mail: nermin.salkanovic@unze.ba		Saradnik: E-mail:												
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Teorijaj tjelesnog i zdravstvenog odgoja												
Cilj predmeta	Proširiti studentima teorijska i metodička znanja iz oblasti tjelesnog odgoja kako bi ishodi planiranog i programiranog rada bili uspješniji i svrsishodni. Uosnovi ovog modula je studente educirati o praktičnoj primjeni savladanog teorijskog znanja, jer se metodičkim sadržajima nude konkretna optimalna rješenja u radu s djecom s posebnim potrebama.													
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će biti sposobljeni da: - Sami prezentiraju i demonstriraju određeni zadatak, vježbu. - Samostalno primjenjuje teorijska i metodička znanja iz tjelesnog odgoja u razrednoj nastavi u radu s djecom s posebnim potrebama.. - Savlada osnove planiranja i programiranja iz ove oblasti u radu s djecom s posebnim potrebama.													
Uvodno predavanje														
Uvodno predavanje (terminologija, predmet proučavanja, zadaci i principi metodike inkluzivne nastave tjelesnog odgoja)														
Konkretni sadržaji metodike tjelesnog odgoja														
Antropološki status čovjeka														
Analiza trenutnih sadržaja i aktivnosti iz tjelesnog odgoja														
Uzroci nastanka smetnji u razvoju, refleksne radnje i klasifikacija smetnji i poremećaja														
Sadržaji i aktivnosti koje treba planirati i programirati iz tjelesnog odgoja djece predškolskim ustanovama														
Nastavne metode i metode rada u tjelesnom odgoju														
Sredstva tjelesne i zdravstvene kulture (faktori i osnovne karakteristike tjelesne vježbe)														
Tjelesno vježbanje djece sa smetnjama u razvoju i invaliditetom														
Vremenska struktura časa kao osnovnog oblika rada														
Čas tjelesnog odgoja kao osnovni organizacioni oblik rada														
Motorne aktivnosti i način njihove primjene u radu sa djecom predškolskog uzrasta														
Uloga tjelesnog vježbanja u životu osoba sa dijabetesom														
Sredstva i metode razvoja pojedinih motoričkih sposobnosti (snaga, spretnost, okretnost, brzina, izdržljivost, fleksibilnost)														
1. parcijalna provjera														
Opterećenje i intenzifikacija u vremenskoj strukturi časa kao osnovnog oblika rada														
Opterećenje na času tjelesnog odgoja i povećanje aktivnosti na času tjelesnog odgoja														
Primjeri metodičko-organizacionih oblika rada u kineziološkoj aktivnosti														

Metodičko- organizacioni oblici rada u predškolskom odgoju
 Opće karakteristike i funkcija aerobnih vježbi mišićne aktivnosti, praktična primjenjivost
 Aerobne vježbe, karakteristike i značaj u inkluzivnoj nastavi tjelesnog odgoja kod djece
 Aerobne vježbe kao preventiva i poticaj za zdrav rast i razvoj djeteta
 Razvoj funkcionalnih sposobnosti djece u inkluzivnoj nastavi tjelesnog odgoja
 Kineziterapija: vježbe za kifozu, lordozu, skoliozu i deformitete ravno stopalo i O noge
 Preventivne i korektivne vježbe za prevenciju i korekciju deformiteta kičme i donjih ekstremiteta
 Programiranje po ciklusima
 Planiranje i programiranje u nastavi tjelesnog odgoja
 Priprema studenata za ispit
 2. parcijalna provjera

Izvođenje nastave:

1. Predavanja	60 %
3. Vježbe	30 %
3. Pedagoška praksa	10 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi	10 %
2. Parcijalni ispit	30 %
3. Seminarski rad sa prezentacijom	15 %
4. Vježbe-zadaci	10 %
5. Usmeni ispit	35 %

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Findak V., Delija K.: "Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom Odgoju", Zagreb, 2001. - Findak V. "Metodika tjelesne i zdravstvene kulture", Školska knjiga Zagreb, 1992. - Ivanković A. "Fizički odgoj djece predškolske dobi", Školska knjiga Zagreb 1997. - Hađikadunić M., Mađarević M.: "Metodika nastave tjelesnog odgoja sa osnovama fiziologije tjelesnog vježbanja", Zenica 2004. - Mehmedić U., Mađarević M.: "Teorija i metodika tjelesnog odgoja", Zenica 1998. - Nemeć V., "Fizičko vežbanje dece sa smetnjama u razvoju i Invaliditetom", Univerzitet Singidunum, Beograd 2019
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Dienstman R. "Igre za motoričko učenje" ("Games for motor Learning"), Data status, Beograd, 2017. - Hađikadunić M., "Dnevnik pedagoške prakse", Fakultet za fizičku kulturu Sarajevo, 2000. - Rašidagić F., Mahmutović I., Manić G.: "Metodika nastave tjelesnog odgoja i sporta", Sarajevo 2016.

	- Skender N., "Tjelesni i zdravstveni odgoj u funkciji korekcije- deformiteta lokomotornog sistema", Pedagoški fakultet Bihać,2002.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
INKLUZIVNA EDUKACIJA

VJERA I ŽIVOT

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	2	2	3	07K35-112

Nastavnik: red. prof. dr. Zuhdija Adilović
E-mail: zuhdija.adilovic@unze.ba **Saradnik:** ass. mr. Eniz Patković
E-mail: eniz.patkovic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Ovaj predmet ima za cilj da se studenti upoznaju sa neophodnošću spoznaje objavljene vjere i njenim značajem u životu kako pojedinca tako i zajednice; ulogom vjerskog svjetonazora u rješavanju gorućih problema savremenog doba među kojima je i problem segregacije, odnosno, odvajanje djece iz društvene sredine i smještanje u posebne odgojne skupine ili ustanove.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti se ospozobljavaju da kroz vjerski svjetonazor dođu do najadekvatnijih rješenja u raznim životnim problemima. Da važnost takvog pogleda na svijet prenesu na najmlađe najpodesnijim metodama. Da ukazuju na značaj vjere u odgoju i izgradnji zdrave jedinice kao temelja društva. Da steknu uvid u poslaničke metode odgoja i važnost individualiziranog pristupa odgajanicima, te iste primjene u radu sa djecom s teškoćama u razvoju.

Program predmeta:

Upoznavanje sa predmetom, potrebe i osnovni izvori
Definicije, značaj i uloga vjerovanja u životu pojedinca i zajednice
Bit vjere
Vjera i inkluzija (zašto se neka djeca rađaju s tjelesnim nedostacima)
Kur'anski i hadiski pogled na inkluziju
Vjera i društvo
Vjera i izazovi savremenog života. Vjera i ekologija
Parcijalni ispit
Sloboda i demokratičnost
Vjera i smisao života
Sigurnost djeteta u okrilju porodice
Vjerske perspektive odgoja
Deklaracija UN-a o pravima djeteta
Vjera i suživot
Rekapitulacija svih oblasti

Izvođenje nastave:

1. eks katedra 60%
2. prezentacije 30%
3. gosti predavači 10%

Provjera znanja:

Pisanje eseja/osvrta/seminarskog rada/istraživačkog rada:

Studenti će tokom slušanja imati

obavezu:

- napisati jedan esej na odabranu temu i/ili
 - napisati jednu kritičku studiju (do 5 stranica), prosudbu nekog istraživačkog fenomena.
- Teme se biraju u saglasnosti sa nosiocem kolegija. (15 b)
- uraditi i prezentirati prezentaciju (5b)
 - Prva parcijala (35b)
 - Druga parcijala (35b)

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacija i seminarски rad/esej	I parcijala	II parcijala	Ukupno
5	5	5+15	35	35	100

Literatura

Obavezna	<p>Bedri, M. (2002). Aids - kriza savremenog doba u svjetlu islama, Sarajevo: el-Kalem.</p> <p>Durmišević, S. (2008). Religija i zdravlje – principi i praksa, Zenica:– Asim Sunulahpašić</p> <p>El-Džisr, N. (1993). Vjerovanje u Boga, dž.š., u svjetlu filozofije, nauke i Kur'ana, Zagreb: bez spomena izdavača.</p> <p>Halilović, S. (2009). Kur'anska antropologija, Novi Pazar: Islamski pedagoški fakultet u Zenici i el-Kelimeh Novi Pazar.</p> <p>Kalahdži, M. R. (2012). Ličnost posljednjeg Allahovog Poslanika, s.a.v.s. Novi Pazar: El-Kelimeh Korkut, B. (prev.) (1992) Kur'an s prevodom. Medina Munevvera: Kompleks Hadimu l-Haramejni-š-Šerifejni-l-Melik Fahd za štampanje Mushafi Šerifa.</p> <p>Nasr, S. H. (2002). Srce Islama, Sarajevo: el-Kalem.</p>
Dodatna	<p>Faruqi, R. I. (2002). Islam i sekularizam, Sarajevo: el-Kalem,CNS.</p> <p>Hofman, M. (1996). Islam kao alternativa, Sarajevo: Bemust.</p> <p>Philips, B. (2001). Zašto ja postojim, Sarajevo: Čehajić E- &A.</p>

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
INKLUZIVNA EDUKACIJA

METODIČKI PRAKTIKUM

Semestar	Status	Broj časova sedmično		PRAKSA	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	-	1	3	07K33-105
Nastavnik: E-mail:		Saradnik: E-mail:			
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Cilj Metodičkog praktikuma jeste da studenti praktično ovladaju načinima integracije sadržaja usvojenih iz metodičkih inkluzivnih predmeta u radu sa djecom s posebnim potrebama.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	U okviru prakse student treba da: – da upozna karakteristike i posebnosti odgojno-obrazovne grupe/razreda u kojoj student boravi uz mentora, te uvjete i način zadovoljavanja razvojnih i individualnih potreba djece kroz sljedeće elemente: a) sastav grupe (broj djece, dob, spol, individualne i grupne karakteristike) b) struktura prostora i materijalni uslovi u učionici (podsticajnost okruženja) c) uvažavanje individualnih razlika i posebnosti djece tokom provođenja odgojno-obrazovnog procesa (poštivanje razvojnih mogućnosti; interesa; prava na izbor materijala za igru, aktivnosti, suigrača, prostora za igru) d) uvježbavati prepoznavanje i praćenje djetetovih potreba putem dnevnog vodjenja zabilješki djeteta u grupi, koristeći se smjernicama za promatranje usmjereno na: emocionalnost, odnos prema odraslima i autoritetu, odnos prema vršnjacima, aktivnost, korištenje mašte i odnos prema okolini, odnos prema asistentu i drugo.				
Program predmeta: Studenti će provoditi po 2 sata prakse sedmično u nekoj od osnovnih škola, koje imaju dijete sa teškoćama u redovnom obrazovanju, te asistente u nastavi. Treći sat prakse se odnosi na sedmične bilješke studenta, koje predaje u okviru Dnevnika metodičke prakse na kraju semestra. Dnevnik treba da sadrži najmanje sljedeće informacije: – Uvod: podaci o studentu; podaci o školi u kojoj se obavlja praksa – Podaci o realizaciji prakse – Evaluacijski izvještaji o praksi – Opservacijski list djeteta – Zabilješke o ostalim aktivnostima					
Provjera znanja: Ovjeren Dnevnik metodičke prakse od strane mentora i škole.					

Literatura

Sva obavezna i dopunska literatura iz naučne oblasti inkluzivne edukacije predmeta koji su slušani u prethodnim semestrima.

Pored toga

UNICEF I DUGA. Priručnik za nastavu: Pomoć djeci sa posebnim potrebama u BiH.

Veliki, T. i Romstei, K. (2015). Učimo zajedno. Priručnik za pomoćnike u nastavi za rad s djecom sa teškoćama u razvoju. Osijek.

Duga (2006). Vodič kroz inkluziju u obrazovanju. Sarajevo.

Puškarić, F. I Vrban, S. (2017). Priručnik za pomoćnike u nastavi/stručne komunikacijske posrednike. Zagreb.

ŠESTI SEMESTAR

PARTNERSTVO PORODICE I ŠKOLE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra											
		Predavanja	Vježbe													
VI	Obavezni	2	2	4												
Nastavnik: V. prof. dr. Nusreta Kepes E-mail: nusretakepes@yahoo.com		Saradnik: E-mail:														
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.														
Cilj predmeta	Omogućiti studentima da se upoznaju sa vrijednostima i procesima izgrađivanja partnerskog odnosa između roditelja i škole, da razumiju potrebu nastajanja i razvoja partnerstva, te da uočavaju kvalitativnu razliku između partnerstva i saradnje roditelja i škole. Uvesti studente u novije istraživačke rezultate kojiukazuju na prednosti partnerskog odnosa kao i najnovije modele uspostavljanja tih odnosa. Kod studenata razvijati profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za praćenje promjena u društvu i porodicama i utvrđivanje zajedničkih potreba roditelja i nastavnika u interesu djeteta.															
Kompetencije (Ishodi učenja)	Na kraju ovog kolegija studenti će biti osposobljeni: – da prepoznaju, definiraju i da se zalažu za partnerstvo porodice i škole, – da prate i analiziraju efekte partnerstva na razvoj djeteta rane dobi – da djeluju kao snažno motivirani i stručno osposobljeni pojedinci naizgrađivanju svih oblika uključivanja roditelja u aktivnosti škole															
Program predmeta:																
TEME Razlike između partnerstva i saradnje. Istraživanja prednosti i nedostataka saradnje i najvažniji rezultati (Mandić). Teorijska polazišta Joyce Epstein vezana za partnerstvo porodice i škole Prepostavke izgradnja uspješnog partnerstva između roditelja i škole. Raznovrsnost među porodicama i ostvarivanje temeljnog UNESCO zahtjeva: „kvalitetno obrazovanje od najrenijeg uzrasta”. Najviši interes djeteta <i>Prvi parcijalni ispit</i> Individualizirani pristup svakoj porodici i svakom djetetu Putevi uključivanja porodica i izgradnja partnerstava školama Oblici komunikacije između roditelja i vrtića: verbalna i pisana komunikacija i zajednički sastanci Podrška odgajatelja porodici Podrška roditelja vrtiću i lokalnoj zajednici. Iskustva dobre prakse. Dometi bosanskohercegovačkog pretkolstva u izgradnji partnerstva s porodicom. Završna evaluacija oblasti																
Izvođenje nastave:																

1. predavanje	30%
2. prezentacije	50%
3. radionica/grupni rad	20%

Provjera znanja:

1. prisustvo	10
2. samostalni istraživački rad	20
3. pismeni ispit	50
4. usmeni ispit	20

2.3. pisanje eseja/osvrta/seminarskog rada/istraživačkog rada:

Svaki student je obavezan u toku semestra uraditi jedan rad u kom će istraživati i poređiti diskrepancu između proklamovanog i stvarnog stanja u oblasti pretškolstva.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> – Rangelov-Jusović, Radmila. (2007). <i>Od saradnje ka partnerstvu. Kako izgraditi partnerske odnose između vrtića, škole i porodice</i>. Sarajevo: COIStepbyStep. – Pašalić-Kreso, Adila. (2011). <i>Koordinate obiteljskog odgoja, prilog sistemskom pristupu razumijevanja obitelji obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo, Dobra knjiga,. (selektivno) – Wilson, L. (1997). <i>Partnerships Families and Communities in Canadian Early Childhood Education</i>, ITP Nelson., – Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Urednica Ćurak, H. <i>Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo, 2011. – Zakoni i drugi normativni dokumenti vezani za predškolski odgoj
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> – Keller, H. (2007). <i>Cultures of Infancy</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers. – Morin, Edgar. (2001). <i>Odgoj za budućnost</i>. Sedam temeljnih spoznaja u odgoju za budućnost. Zagreb: Educa. – Freire, Paulo. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: Odraz.

INKLUZIVNA EDUKACIJA I TEŠKOĆE UČENJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
VI	Redovni	2	2	6	07K33-100						
Nastavnik: E-mail:		Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet									
Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta jeste staviti fokus na heterogenu skupinu teškoća učenja koja uključuju: poremećaje koncentracije ili pažnje, poremećaje u razvoju govora ili obrade vidnih ili slušnih podataka, teškoće u intelektualnom funkciranju, ali i teškoće učenja koje su posljedica nepovoljnih društvenih uvjeta, upotrebe drugog mimo maternjeg jezika, kao i na specifične teškoće učenja, kao što su disleksijska, diskalkulija i disgrafija; a u svrhu osposobljavanja studenata za podučavanje učenika različitim strategijama učenja koje mogu utjecati na poboljšanje njihovih akademskih postignuća, a samim time i na njihovo samopouzdanje, samopoštovanje i sliku o sebi.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	Primjena znanja o teškoćama učenja, etiologiji, opštim karakteristikama, tipovima i specifičnim teškoćama učenja Razumijevanje kognitivnog i psihosocijalnog razvoja djece s teškoćama učenja Kreiranje i organizacija individualnih edukacijskih strategija u nastavi Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada za učenike sa teškoćama u učenju u redovnoj nastavi										
Program predmeta: Teškoće u učenju učenika; Pojam teškoće u učenju (definiranje teškoća u učenju, opšte karakteristike/manifestacije teškoća u učenju, tipovi teškoća u učenju, učenje, stilovi učenja, motivacija, teškoće u učenju i zakonska regulativa); Etiologija teškoća u učenju: poremećaje koncentracije ili pažnje, poremećaje u razvoju govora ili obrade vidnih ili slušnih podataka, teškoće u intelektualnom funkciranju, ali i teškoće učenja koje su posljedica nepovoljnih društvenih uvjeta, upotrebe drugog mimo maternjeg jezika Specifične teškoće u učenju; Kognitivni razvoj učenika s teškoćama učenja (inteligencija pažnja, pamćenje, stilovi učenja) Psiho-socijalni razvoj učenika s teškoćama učenja (self-koncept, lokus kontrole, temperament, anksioznost, usamljenost, depresija i suicid, rizična ponašanja, samoodređenje i samozastupanje) Karakteristike i implikacije teškoća učenja kroz različite životne dobi (predškolski, školski uzrast, mladi i odrasli). Bazična i primjenjena istraživanja na području TU.											
Izvođenje nastave:											

1. predavanje	25 %				
2. prezentacije	50 %				
3. radionica/grupni rad	25 %				
Provjera znanja:					
1. prisustvo	10				
2. individualni zadatak	20				
3. pismeni ispit	50				
4. usmeni ispit	20				
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15	10	25	50		
Literatura					
Obavezna	Jurić-Šimunčić, A. (1981). <i>Djeca s teškoćama u učenju i vladanju</i> . Priručnik za nastavnike nižih razreda osnovne škole. Zagreb: Školska knjiga. Pandey, M. (2003). <i>Learning disabilities in primary school children</i> . New Delhi: Anmol Publications. Nakra, O. (1996). <i>Children and learning difficulties</i> . New Delhi: Alliend Publishers Private Limitees. Bender,W.N. Learning Disabilities: Characteristics, Identification and Teaching Strategies. <i>Medical Aspects of Learning</i> (44-135)				
Dodatna	Swanson, H.L.; Harris, K.R.; Graham,S. Handbbok of Learning Disabilities, The Guilford. New.York (483-500) Ceci, S.; Ringstorm, M, Lea, S. (1981). Do language learning disabilities children have impaired memories? In search for underlying process. <i>Journal of Learning Disabilities</i> , 14, 159-163 Dyson, L.L. (1996). The experiences of families of children with learning disabilities:Parental stress, family functioning, and sibling self-concept. <i>Journal of Learning Disabilities</i> , 29, 280-286 Eisenman, L.T., Chamberlin, M.(2001). Implementing self-determination activities. <i>Remedial and Special Education</i> , 22(3), 138-148 Handwerk, M.L., Marshall, R.M. (1998): Behavioral and emotional problems of studentswith learning disabilities, serious emotional disturbance, or both conditions. <i>Journal of Learning Disabilities</i> ,31, 327-338 Meltzer,L., Roditi,B., Houser, R.F., Perlman, M.(1998). Perceptions of academic strategies and competencein students with learning disabilities. <i>Journal of Learning Disabilities</i> ,31, 437-451 Vaughn, S., Elbaum, B.E., Schumm, J.S., Hughes, M.T. (1998): Social outcomes for students with and without learning disabilities in inclusive classrooms. <i>Journal of Learning Disabilities</i> , 31, 428-436 Vaughn, S., Haager, D. (1994). Social competenceas a multifaceted construct. How do students with learning disabilities fare? <i>Learning Disability Quarterly</i> , 17, 253-267 Igrić, Lj. (2004). Društveni kontekst, posebne potrebe/invaliditet/teškoće u razvoju i edukacijsko uključivanje. <i>Revija za rehabilitacijska istraživanja</i> , Vol 40(2), 151-164 Sekušak-Galešev, S.(2004). Koje su sposobnosti I osobine potrebne za učenje. <i>Moje dijete u školi</i> . Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim poterbama IDEM, 17- 25. Sekušak-Galešev, S. (2004). Deficit pažnje/hiperaktivnost I posebne				

edukacijske potrebe. *Moje dijete u školi*. Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama IDEM, 26-41.

EDUKACIJSKE STRATEGIJE U RADU SA DJECOM SA POREMEĆAJIMA IZ AUTISTIČNOG SPEKTRA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra							
		Predavanja	Vježbe									
VI	Redovni	2	2	6	07K33-101							
Nastavnik: E-mail:			Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet										
Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je eksplikacija edukacijskih strategija u radu sa djecom iz autističnog spektra i osposobljavanje studenata za primjenu savremenih oblika rada sa djecom iz autističnog spektra kao što su: primjenjena analiza ponašanja (Applied Behavioral Analysis), programi senzorne integracije, programi s vizuelnom okolinskom podrškom, sistemi komunikacije razmjenom slika i dr.											
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none">• demonstriraju ključno razumjevanje poremećaja autističnog spektra;• integriraju i primjene stečena znanja sa ciljem unapređenja svih područja razvoja djece sa poremećajima autističnog spektra;• imenuju, objasne i primjene različite programe u tretmanu autizma;• koriste adekvatne na istraživanju utemeljene strategije rada sa djecom iz autističnog spektra;• demonstriraju sposobnost rada individualno i timski.											
Program predmeta: Pervarzivni razvojni poremećaji (autizam, Aspergerov sindrom, dezintegrativni poremećaj kod djece, Rettov sindrom i nespecifični pervarzivni razvojni poremećaji); Definicija i klasifikacija poremećaja autističnog spektra; Uzroci autizma (psihološki, neurološki, genetičke osnove itd.); Karakteristike ponašanja, karakteristike igre; Specifičnosti učenja, mišljenja, pamćenja i percepcije; Jezik i komunikacija; Socijalni razvoj; Emocionalni razvoj; Procjena i proces postavljanja dijagnoze; Rana intervencija i inkluzija; Intervencijske strategije: primjenjena analiza ponašanja i program senzorne integracije; Intervencijske strategije: programi sa vizuelnom okolinskom podrškom i sistemi komunikacije razmjenom slika; Intervencijske strategije: razvojni sociopragmatični model, model RIO Floortime Adolescencija i odrasla doba i autizam; Porodica osoba sa autizmom; Podrška u učenju djeci sa poremećajima autističnog spektra u školi.												

Izvođenje nastave:				
1. predavanje			25 %	
2. prezentacije			50 %	
3. radionica/grupni rad			25 %	
Provjera znanja:				
1. prisustvo		10		
2. individualni zadatak		20		
3. pismeni ispit		50		
4. usmeni ispit		20		
Težinski kriteriji za provjeru znanja				
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	
15	10	25	50	
Literatura				
Obavezna	<p>Dizdarević, A. (2013): <i>Specijalna edukacija i rehabilitacija djece sa intelektualnim i razvojnim teškoćama: teorija, praksa i istraživanje</i>. Tuzla: Printcom.</p> <p>Hannah, L. (2007): <i>Podrška učenju djeci sa poteškoćama iz spektra autizma</i>. Beograd.</p> <p>Glumić, N. (2010): <i>Odrasle osobe sa autizmom</i>. Beograd.</p> <p>Berić, T. (1996). <i>Individualna procjena i tretman za djecu s autizmom i poremećajima u razvoju</i>. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>Frey Škrinjar, J. (2005). <i>Zapošljavanje uz podršku osoba s autizmom</i>. Udruga za promicanje inkluzije u okviru projekta MATRA str. 107-117.</p> <p>Mamić, D., Škrinjar, J. (2000). Primjena programa s okolinskom (vizualnom) podrškom u radu s djecom s autističnim poremećajem. <i>Autizam – časopis za autizam i razvojne poremećaje</i>, 1/2 , 9-19.</p> <p>Rajnović, S. (2001). <i>Poticanje komunikacije u radu s djecom s autizmom primjenom PECS-a</i>. Diplomski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p>			
Dodatna	<p>Škrinjar J. Heveši, M., (2002). Procjena objektivnih uvjeta kvalitete života odraslih korisnika u centru za autizam. <i>Autizam. Časopis za autizam i razvojne poremećaje</i>, br.1 (22) 24-30.</p> <p>Škrinjar, J., Vragović R., (1999). Procjena psihoedukacijskog profila odraslih osoba s autističnim poremećajem u Centru za autizam Zagreb. Zbornik radova sa stručnog skupa "Dani autizma", Udruga za pomoć osobama s autizmom Hrvatske.</p> <p>Simpson, R.L., Gagnon, E. (1999), Structuring and management strategies for children and youth with autism. U: <i>Autism: Identification, education and treatment</i>, Lawrence Erlbaum Associates, London.</p> <p>Stone, W. (1997). Autism in infancy and early childhood. U: <i>Handbook of autism and pervasive developmental disorders</i>.</p>			

METODIKA VANNASTAVNIH AKTIVNOSTI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra				
		Predavanja	Vježbe						
VI	Obavezni	2	2	4					
Nastavnik: Doc.dr. Vanesa Delalić E-mail:		Saradnik: E-mail:							
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Uvjet za polaganje ispita iz Metodike vannastavnih aktivnosti su položeni ispit iz kolegija Uvod u pedagogiju I, Uvod u pedagogiju II, Didaktika i Školska pedagogija							
Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa pristupima u organizaciji slobodnog vremena i vannastavnih aktivnosti u radu sa učenicima nižih razreda osnovne škole, te razviti vještine planiranja i programiranja različitih oblika vannastavnih aktivnosti u skladu sa koncepcijom devetogodišnje osnovne škole.								
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon odslušane nastave i položenog ispita studenti će: <ul style="list-style-type: none">- usvojiti temeljne pojmove iz Metodike vannastavnih aktivnosti,- razumjeti predmet, zadatke i sadržaj Metodike vannastavnih aktivnosti te iste dovesti u vezu sa sadržajima metodika ostalih nastavnih predmeta u nižim razredima osnovne škole,- povezati stecena znanja iz psihologije obrazovanja, didaktike, pedagogije koja se odnose na organizaciju života i rada osnovne škole,- uočiti važnost uloge nastavnika kao motivirajućeg faktora i modela za podsticaj interesa za uključivanje u vannastavne aktivnosti,- razlikovati ključne pojmove vezane za ostale oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada sa učenicima,- ovladati vještinama potrebnim za kvalitetno planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti u nižim razredima osnovne škole,- kroz metodičku praksu realizirati različite oblike vannastavnih aktivnosti na osnovu kvalitetno dizajniranog scenarija,- ovladati različitim strategijama, metodama, oblicima rada i tehnikama potrebnim za kvalitetnu realizaciju vannastavnih aktivnosti,- razviti pozitivan stav o potrebi aktivnog uključivanja učenika u različite vidove vannastavnih aktivnosti,- podsticati učenike da slobodno vrijeme provode na način koji omogućava sticanje i razvoj kompetencija,- zagovarati angažman djece i mladih u lokalnoj i široj društvenoj zajednici kroz različite istraživačke i projektne aktivnosti u funkciji kvalitetnog provođenja slobodnog vremena.								
Program predmeta:									

P: Predmet, zadaci i sadržaj vannastavnih aktivnosti
 V: Upoznavanje sa sadržajima vježbi iz Metodike vannastavnih aktivnosti/Lični i profesionalni portfolio profesora razredne nastave
 P:Osnovni pojmovi iz Metodike vannastavnih aktivnosti
 V: Organizacija života i rada osnovne škole u toku školske godine
 P:Cilj i zadaci vannastavnih aktivnosti
 V:Vannastavne aktivnosti u koncepciji devetogodišnje osnovne škole
 P: Uloga nastavnika u vannastavnim aktivnostima
 V: Uloga nastavnika u vannastavnim aktivnostima
 P: Roditelji kao partneri:
 V: Slobodno vrijeme učenika nižih razreda osnovne škole
 P: Vannastavne aktivnosti usmjerene na interesovanja učenika;
 Igre
 V: Metode rada u okviru vannastavnih aktivnosti
 Igra u vannastavnim aktivnostima
 P: Planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti
 V: Planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti
 P: Pripremanje nastavnika zavannastavne aktivnosti
 V: Priprema za sat vannastavnih aktivnosti
 P: Organizacija i realizacija vannastavnih aktivnosti
 V: Planiranje i programiranje vannastavnih aktivnosti (dizajniranje godišnjeg i mjesecnog plana rada vannastavnih aktivnosti u prvom obrazovnom ciklusu)
 P: Materijalna osnova za realizaciju vannastavnih aktivnosti
 V:Planiranje i programiranje sekcija u 4.i 5. razredu osnovne škole
 P: Oblici i metode rada u vannastavnim aktivnostima
 V: Oblici rada u vannastavnim aktivnostima
 Pedagoška radionica kao oblik učenja u vannastavnim aktivnostima
 P: Vannastavne aktivnosti u oblasti nauke, kulture i umjetnosti
 V: Priprema za sat vannastavnih aktivnosti
 P: Vannastavne aktivnosti u oblasti sporta, rada i proizvodnje i društvenog života
 Škola u prirodi kao oblik vannastavnih aktivnosti
 V: Priprema za sat sekciye
 P: Istraživanja u sklopu vannastavnih aktivnosti
 V: Vannastavne aktivnosti u praksi
 P: Završna evaluacija kolegija/Evaluacija vježbi i samoprocjena studenata
 V: Portfolio o vannastavnim aktivnostima
 Priprema za ispit iz vannastavnih aktivnosti

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	40 %
3. radionica/grupni rad	50 %

Provjera znanja:					
1. prisustvo		10			
2. seminarski rad		15			
3. prezentacija		5			
4. portfolio		20			
5. pismeni ispit		50			
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
Literatura					
Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Ajanović, Dž., Stevanović, M. (2004). <i>Metodika vannastavnih aktivnosti</i>, Zenica: Pedagoška akademija Zenica. - Janković, V. (1967). <i>Slobodno vrijeme u suvremenoj pedagoskoj teoriji i praksi</i>, Zagreb: Pedagoško-knjizevni zbor. - Pehar, L. (2003). <i>Slobodno vrijeme mladih ili...</i>, Sarajevo: Svjetlost. - Pehlić, I. (2014). <i>Slobodno vrijeme mladih: socijalnopedagoške refleksije</i>, Sarajevo: Centar za napredne studije. 				
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Gonzalez, T. (2005). <i>Pravo na igru</i>. Sarajevo: UNICEF BiH. - Jorro, A. (2007). <i>Nastavnik i evaluacija</i>. Bihać: Fond otvoreno društvo Bosne i Hercegovine. - Radovi u periodici o slobodnom vremenu i vannastavnim aktivnostima - Tankersley, D. i ostali (2011). <i>Teorija u praksi – Priručnik za profesionalni razvoj učitelja</i>, Sarajevo: COI Step by step. 				

PROGRAMI UNAPREĐIVANJA SOCIJALNIH KOMPETENCIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Obavezni	2	2	5	07K33-065

Nastavnik: izbor u toku

Saradnik:

E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje ispita.
Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta jeste upoznati studente s programima unapređivanja socijalnih kompetencija.
Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Nakon uspješno završenog kolegija studenti će moći definirati teorijska ishodišta i pojmove, imenovati i opisati različite modele socijalne kompetencije.</p> <p>Studenti će moći razmotriti formalni okvir, strukturu rada i resurse značajne za unapređivanje socijalne kompetencije u djece i mladim s intelektualnim teškoćama u različitim kontekstima (obitelj, škola, lokalna zajednica).</p> <p>Uz superviziju mentora, studenti će moći slijediti upute, pripremiti i izvesti odgojno-obrazovnu jedinicu u odabranim podprogramima (praktično-osobna, spoznajno-društvena, interesno-kreativna, emociono-socijalna kompetencija) i programskim područjima.</p>

Program predmeta:

Teorijska ishodišta socijalne kompetencije u osoba s intelektualnim teškoćama (Tredgold, 1922; Doll, 1947; Guralnick, 1984; Stančić, V. 1988; Greenspan i Grandfield, 1992)

Greenspanov model socijalne kompetencije

Guralnickov hijerarhijski model socijalne kompetencije

Greshamov koncept socijalne kompetencije

Socijalno kompetencija - pristupi usmjereni na unapređivanje osobne, socijalne, emocionalne i adaptivne kompetencije djece i mladih s intelektualnim teškoćama

Značaj socijalno kompetentnog ponašanja u aktivnostima svakodnevnog života

Poticanje i unapređivanje socijalne kompetencije u osoba s intelektualnim teškoćama: obitelji, školi/produženom stručnom postupku, odgojno-obrazovnom radu, učeničkom domu, lokalnoj zajednici (formalni okviri, struktura rada, resursi)

Program u produženom stručnom postupku/psihosocijalnoj rehabilitaciji

Program socijalne kompetencije u radu s učenicima s intelektualnim teškoćama (Stančić, Ivančić, 1997; Ivančić, Stančić 2002; 2004)

Programska struktura: ciljevi, zadaci, podprogrami, programska područja, programske cjeline, tematska područja, teme, metode, postupci.

Individualni planovi podrške.

Postupci za evaluaciju djelotvornosti programa.

Prezentacija individualnog rada studenata

rezentacija individualnog rada studenata

Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	30 %
3. radionica/grupni rad	60 %

Provjera znanja:

1. Aktivno učešće u nastavi	15
2. Pripremanje i prikaz praktičnog rada na vježbama	20
3. Prikaz seminarskog rada	20
4. Pismeni ispit	30
5. Usmeni ispit	15

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Ivančić,D., Stančić,Z. (2006): Program socijalne kompetencije za učenike s posebnim edukacijsko-socijalnim potrebama (učenici s intelektualnim teškoćama). Interni materijal. - Stančić,V.(2001):Dopunske teorije (U): Promišljanja o edukacijsko-rehabilitacijskoj znanosti, str.27-62, Zagreb, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. - Stančić, Z. (1996):Socijalna zrelost, socijalni razvoj. Socijalni razvoj i adaptacija. Socijalni razvoj i socijalna kompetencija. Značenje socijalne kompetencije za osobe s mentalnom retardacijom. Greenspanov i Guralnikov model socijalne kompetencije. U: Analiza učinaka rehabilitacijskih programa na području socijalne kompetencije i spremnosti za učenje učenika usporenog kognitivnog razvoja, str.17-54. Doktorska disertacija, Zagreb, Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu. - Stančić, Z., Ivančić, Đ. (1999): Prijedlog programa socijalne kompetencije za učenike s posebnim potrebama osnovnoškolske dobi (u) Bašić i sur. (ur.) Odgoj u domovima – kako dalje, str.59-73.,Zagreb,Ministarstvo rada i socijalne skrbi. - Stančić, Z. (2000): Promicanje korištenja slobodnog vremena u djece i mladih s posebnim potrebama, Naš prijatelj, Časopis za pitanja mentalne retardacije, 27, 3 - 4, 5 -12. - Velemir, B. (2006): Emocionalno-socijalni razvoj. Poticanje potencijala djece s posebnim obrazovnim potrebama. U: S Vama, polugodišnjak Hrvatske udruge za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama – IDEM, broj 4/5, str.19-23.

	<ul style="list-style-type: none"> - Dijete, škola, obitelj. Časopis za odgoj i naobrazbu predškolske djece namjenjan stručnjacima i roditeljima, tema broja: Poticanje kreativnosti, Pučko otvoreno učilište, Biblioteka Korak po korak, Zagreb. - Goleman, D. (1997): Emocionalna inteligencija. Zašto može biti važnija od kvocijenta inteligencije. Mozaik knjiga, Zagreb. - Goleman, D. (2008): Socijalna inteligencija. Nova znanost o ljudskim odnosima. Mozaik knjiga, Zagreb. - Good, P. (1993): Kako pomoći klincima da se sami pomognu, Nip "Alinea", Zagreb. - Ivančić, Đ., Stančić, Z. (2002): Roditelji-suradnici škole. (U): Moje dijete u školi (ur. Igrić, Lj). Hrvatska udruga za stručnu pomoć djeci s posebnim potrebama IDEM, Zagreb, str. 65-86. - Kurikulum za prvi razred osnovne škole: Stvaranje razreda usmjerenog na dijete, Zagreb, Udruga roditelja Korak po korak za promicanje življenja djece i obitelji. - Kurikulum za drugi, treći i četvrti razred osnovne škole: Stvaranje razreda usmjerenog na dijete, Zagreb, Udruga roditelja Korak po korak za promicanje življenja djece i obitelji. - Konvencija o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, Konvencija_UN.pdf 269,76 kB - McEvory, M, Yoder, P. (1993): Interventions to Promote Social Skills and Emotional Development: DEC Recommended Practices. Indicators of Quality in Programs for Infants and Young Children with special needs and their families. Fulltext from ERIC. - Oatley, K., Jenkins, J.M. (2007): Razumijevanje emocija, Naklada Slap, Jastrebarsko. - Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija: pedagoške implikacije, Salovey, D. J., Slayter, D.J. (ur.) Educa, Zagreb, 1999. - Shapiro, L.E. (1998): Kako razviti emocionalnu inteligenciju djece. Mozaik knjiga, Zagreb. - Srebot, K. M. (2003): Putovanje u tišinu, Ostvarenje, Lekenik. - Wagner, A., Cvitković, D., Hojanić, R. (2006): Neke značajke odnosa sestara/braće i osoba s posebnim potrebama, Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 42, 1, str.77-83. - Žic Ralić A., (2002): Struktura ponašanja djece u obitelji. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, 38, 2, str.165-186.
--	--

INKLUZIVNI PRISTUP IZBORNOJ NASTAVI U OSNOVNOJ ŠKOLI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra		
		Predavanja	Vježbe				
VI	Obavezni	2	2	5	07K33-066		
Nastavnik: doc.dr. Aida Rizvanović		Saradnik: E-mail:					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Uvjet za polaganje ispita su položeni ispit iz kolegija Opća pedagogija, Školska pedagogija, Didaktika.					
Cilj predmeta		Cilj predmeta je upoznati studente sa inkluzivnim pristupom u organizaciji izborne nastave u osnovnoj školi, te razviti vještine planiranja i programiranja u skladu sa koncepcijom devetogodišnje osnovne škole i temeljnim polazišтima inkluzivne škole.					
Kompetencije (Ishodi učenja)		Nakon odslušane nastave (predavanja i vježbi), realizacije praktičnih zadataka i prakse, te položenog ispita studenti će: <ul style="list-style-type: none">- usvojiti temeljne pojmove koji se odnose na inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi,- razumjeti predmet, zadatke i sadržaj kolegija Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi te iste dovesti u vezu sa sadržajima Metodike nastave islamske vjeronauke, Metodike nastave katoličkog vjeronauka, Metodike nastave pravoslavne vjeronauke i Metodike nastave alternativnih predmeta u osnovnoj školi,- povezati stećena znanja iz psihologije, edukacijske psihologije, didaktike, opće pedagogije, školske pedagogije koja se odnose na organizaciju života i rada osnovne škole,- uočiti važnost uloge nastavnika kao motivirajućeg faktora i modela za podsticaj interesa za uključivanje učenika u izbornu nastavu,- razlikovati ključne pojmove vezane za metodičku organizaciju izborne nastave u kombiniranim odjeljenjima/grupama,- ovladati vještinama potrebnim za kvalitetno planiranje i programiranje izborne nastave u osnovnoj školi,- kroz didaktičko-metodičku praksu realizirati aktivnosti vezane za izradu individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama,- ovladati različitim strategijama, metodama, oblicima rada i tehnikama potrebnim za kvalitetnu realizaciju nastavnog sata izborne nastave u osnovnoj školi,- ovladati tehnikom izrade pripreme za nastavni sat izborne nastave baziran na definiranim ishodima učenja,- razviti pozitivan stav o potrebi aktivnog uključivanja učenika s posebnim potrebama u različite vidove organizacije izborne nastave u osnovnoj školi,- razviti poduzetnički duh, pokazati interes za istraživački rad i realizaciju različitih aktivnosti, postati animatori koji afirmišu uključivanje učenika u različite vidove izborne nastave u osnovnoj školi i sl.					

Program predmeta:

P: Predmet, zadaci i sadržaj kolegija Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi
V: Upoznavanje sa sadržajima vježbi iz kolegija Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi/Lični i profesionalni portfolioinkluzivnog edukatora
P: Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi
V: Nastavni plan i okvirni program za osnovnu školu
P: Referentni okvir za razvoj ključnih kompetencija u Bosni i Hercegovini
V: Mapiranje ključnih kompetencija i inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi
P: Inkluzivni pristup izbornoj nastavi u kombiniranim odjeljenjima
V: Metodička organizacija izborne nastave u kombiniranom odjeljenju
P: Stimulativno i inkluzivno okruženje za učenje
V: Materijalna osnova za kvalitetnu organizaciju izborne nastave u osnovnoj školi
P: Uloga inkluzivnog edukatora u izbornoj nastavi u osnovnoj školi
V: Uloga inkluzivnog edukatora u izbornoj nastavi u osnovnoj školi
P: Planiranje i programiranje izborne nastave u osnovnoj školi
V: Planiranje i programiranje izborne nastave u osnovnoj školi
8. sedmica
P: Tematsko planiranje i istraživački projekti u izbornoj nastavi
V: Tematsko planiranje i istraživački projekti u izbornoj nastavi
P: Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama
V: Izrada individualnog obrazovnog plana za učenike s posebnim potrebama
P: Dizajniranje pripreme za nastavni sat izborne nastave baziranena definiranim ishodima učenja
V: Dizajniranje pripreme za nastavni sat izborne nastave baziranena definiranim ishodima učenja
P: Asistivna tehnologija u izbornoj nastavi u osnovnoj školi
V: Dizajniranje edukativnog materijala za inkluzivni pristup izbornoj nastavi u osnovnoj školi
P: Vizualizacija i prezentacija sadržaja izborne nastave u osnovnoj školi
V: Učenički razvojni portfolio
P: Formativno i sumativno ocjenjivanje u izbornoj nastavi
V: Formativno praćenje i opisno ocjenjivanje učenika
P: Pedagoška radionica kao oblik učenja u okviru izborne nastave u osnovnoj školi
V: Varijeteti pedagoških radionica u okviru izborne nastave u osnovnoj školi
P: Završna evaluacija kolegija/Evaluacija predavanja, vježbi i samoprocjena studenata
V: Lični i profesionalni portfolio-evaluacija
Priprema za ispit

Izvođenje nastave:

1. predavanje	10 %
2. prezentacije	30 %
3. radionica/grupni rad	60 %

Provjera znanja:

1. Prisustvo nastavi	10
2. Lični i profesionalni portfolio	15
3. Izrada i prezentacija individualnog obrazovnog plana za učenika s posebnim potrebama	15

4. Dizajniranje pripreme za nastavni sat baziranena definiranim ishodima učenja 5. Pismeni ispit	10 50
---	----------

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		

Literatura

Obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Ilić, M. (2009). <i>Inkluzivna nastava</i>. Istočno Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu - Catić, R. (2004). <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Zenica: Islamska pedagoška akademija. - Pranjić, M. (1997). <i>Metodika vjeronaučne nastave</i>. Zagreb: Katehetski salezijanski centar. - Dačić, S. i Kuburić, Z. (2004). <i>Metodika verske nastave</i>. Beograd: Čigoja štampa. - xxx. (2006). <i>Vodič kroz inkluziju u obrazovanju</i>. Sarajevo: Društvo ujedinjenih građanskih akcija DUGA.
Dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Grupa autora (2012). <i>Kultura i zajednica</i> (zbirka nastavnih priprema od 1. do 9. razreda osnovne škole). Zenica: Pedagoški zavod Zenica - Rajlić, I. (2009.). <i>Inoviranje nastave u kombinovanom odjeljenju</i>. Banja Luka: Grafid. - Grupa autora (2014). <i>Nastava orijentirana na učenje</i>. Beograd: centar za demokratiju i pomirenje u jugoistočnoj Europi. - Rajović, R. (2012). <i>NTC sistem učenja-Metodički priručnik</i>. Banja Luka: Makro Print - Izli, Š.D i Mičel, K. (2004). <i>Ocenjivanje na osnovu portfolija</i>. Beograd: Kreativni centar. - Lazor, M., Isakov, M. i Ivković, N. (2012). <i>Asistivna tehnologija u školi</i>. Novi Sad: Škola za osnovno i srednje obrazovanje "Milan Petrović" sa domom učenika.